

2018

Specialerapport

Peter Pedersen
20123396

[DELIBERATION PÅ SOCIALE MEDIER]

Specialemodul AAU, Samfundsfag 2018.

Standard titelblad

til seminaropgaver, praktikrapporter, projekter og specialer

Titelbladet placeres i opgaven umiddelbart efter selvvalgt forside

Til **obligatorisk** brug på alle ovennævnte opgavetyper på:

- BA - politik og administration
- BA – samfundsfag som centralt fag og tilvalgsfag
- Kandidat – politik og administration
- Kandidat – samfundsfag som centralt fag og tilvalgsfag
- Cand. it i it-ledelse

(Alle felter skal udfyldes)

Uddannelse: Samfundsfag	Semester: 10
Udarbejdet af (Navn(e))	Modul
Peter Thellufsen Pedersen	Specielemodul
Opgavens art (seminaropgave, projekt, bachelorprojekt, praktikrapport eller speciale):	
Speciale	
Titel på opgave: Deliberation på sociale medier	

Vejleders navn: Niels Nørgaard Kristensen
Afleveringsdato: 31.05.2018
Antal normalsider (excl. bilag, indholdsfortegnelse og litteraturliste): 72,1
Antal anslag (excl. bilag, indholdsfortegnelse og litteraturliste): 173.091
Tilladte normalsider jf. studieordning/formalia i moodle: Max 75

Indhold

Abstract	5
Indledning.....	6
Problemstilling.....	10
Problemformulering	10
Tidligere skrevet om emnet.....	10
Jørn Loftager	10
Jensen, Hoff og Klasturp	11
Eget bidrag.....	11
Begrebsforklaring og afgrænsning	12
Facebook.....	12
Den Habermasianske tradition indenfor deliberativt demokrati	12
Danmark	13
Debat	14
Metode	14
Valg af empiri.....	16
Teori.....	18

Den kommunikative handlen og kommunikativ rationalitet	18
Den offentlige sfære	21
Deliberation og deliberativt demokrati	22
Den liberale model	23
Den republikanske model	24
Diskursteori	25
Et mikrofundament for kollektiv viljesdannelse	25
En procedural model for deliberativ politik	27
Operationalisering af teorien	29
Fri offentlig sfære	30
Talehandlingen	30
Handletyper	30
Analyse	32
Alex Vanopslagh	32
Opslag 1	32
Opslag 2	38
Opslag 3	48
Deliberation	54
Delkonklusion	56
Niclas Bekker Poulsen	57
Opslag 1	57
Opslag 2	64
Opslag 3	68
Deliberation	74
Delkonklusion	76
Christina Krzyrosiak Hansen	77
Opslag 1	77
Opslag 2	82
Opslag 3	90
Deliberation	94
Delkonklusion	95
Diskussion	96
Konklusion	99

Perspektivering.....	100
Litteraturliste	104
Artikler og rapporter.....	104
Bøger.....	104
Internetsider	105
Bilag	107

Abstract

This research investigates the perspectives of the deliberative democracy advocated by the German philosopher Jürgen Habermas (1929), in regards to the construct of social media and the possibility for deliberation online. The democracies of the western world have gone through an evolution in the last decades, with higher degrees of bureaucracy and the distance between well-educated politicians and the ordinary citizen increasing. The populations in the western democracies, which include Denmark which is the focus in this research, have reacted to this with a political shift to the right, with more critical debate regarding immigration and bureaucracy, and a rise in nationalism. It could be argued that the trust that is paramount in the society of a classical western democracy, and a welfare state like Denmark in particular, is being challenged. An analysis of the state of the democracy in Denmark performed by Danish professor Jørn Loftager (2004), concludes that the democracy must keep evolving and improving, in response to the changes it undergoes. It is only natural that the politicians and bureaucrats become more specialized and that the bureaucracy grows ever more powerful, Loftager argues. However, in doing so the average citizen feels disconnected to the policy-makers, and they do not always agree with their actions. In certain situations it is fair to ask who should be right: the expert or the majority? If politicians do not have the backing of the people, the legitimacy of their decisions will be compromised, so it is important that the citizens have a possibility to give voice to their concerns.

One of the tools available, which could aid the communication between politician and ordinary citizen, is the relative new world of social media. In Denmark, almost everyone have access to the internet, and uses social media like Facebook – citizens and politicians alike. The internet itself is said to give a free flow of information, and the social media give the citizens a possibility to contact the politicians more directly. This research will study this exact communication between politicians and citizens, on the digital public sphere which is created on the politicians Facebook pages. The theory regarding deliberative democracy by Habermas, gives a framework for a democratic model, based on communication and deliberation. He argues that it is not enough to simply obtain a majority vote – one must be able to reason and find the correct solution to collective problems through deliberation.

The research is a qualitative case study, in which the Facebook pages of three local Danish politicians will be the subject of analysis. The communication between the citizens and the politicians undergoes study carried by Habermas' theories of communicative action, public sphere and deliberation. The goal of the study is to investigate how these actors use the social media: is there a chance for deliberation? The research concludes that in the right setting, a deliberation is possible.

Deliberation på sociale medier

Indledning

Det danske demokrati har igennem de seneste årtier gennemgået en udvikling. Nogle stiller sig kritiske overfor den stigende bureaukratisering og afstanden mellem politikerne på Christiansborg og den almindelige dansker, mens andre kalder det en naturlig proces med højere grad af specialisering. Flere og flere politikere er akademikere, uddannet til at varetage politiske processer og økonomiske beslutninger. Derfor føler en stadig større gruppe af danskere sig i visse tilfælde misrepræsenteret og overhørt i en række beslutninger. Måden, hvorpå man deltager i civilsamfundet, ændrer sig konstant især med fremkomsten af nye teknologier (Boje, 2017). Dette danner baggrund for en problemstilling, som bunder i, at hvis ikke borgerne føler sig repræsenteret, mister folketinget den legitimitet, det har til at lede landet på borgernes vegne. Bliver dette et reelt tema, vil tilliden, som er så vigtig i et velfærdssamfund som det danske, forsvinde, hvilket vil medføre store udfordringer for beslutningstagernes processer (Loftager, 2004). Denne faldende tillid påvises ved en stigende politikerlede, og flere spørgeskemaundersøgelser viser da også, at danskerne har meget lidt tillid til politikerhvervet. Brugen af spindoktorer og særlige rådgivere er også et af de udskældte forhold, som borgerne kritiserer i den politiske proces. Politikerne ønsker naturligvis blot at dække sig ind og undgå at begå fodfejl, som kan koste dem dyrt i den politiske debat og i et fremtidigt valg. Derfor kan politikerne ikke nødvendigvis klandres for at søge vejledning, men hele konceptet med at spin doktorer skal fordreje sandheden, så den bliver mere spiselig, kan være problematisk. Ligeledes er danskerne især kritiske overfor det faktum, at politikerne meget sjældent indrømmer, når de har begået fejl (Radius Kommunikation, 2017).

Disse problemer for demokratiet er ikke isoleret til Danmark, men ses tydeligt i store dele af den vestlige verden, hvor modsvaret fra borgerne har været en markant nationalistisk højredrejning og protestbevægelser imod bureaukratiet og indvandring i særdeleshed (Politiken, 2016). Den offentlige mening er og har været en form for kilde til legitimitet, og såfremt der har været nok folkelig modstand imod lovforslag, har politikerne i Danmark også historisk lyttet. Ikke desto mindre står det klart i Grundloven, at Folketinget suverænt leder landet, og derfor har de også ret til at gennemføre højst upopulære forslag (Loftager, 2004). I en ideel verden er dette ikke nødvendigt, men der har været visse processer, som har været genstand for hård kritik og modstand fra borgerne. Salget af DONG til udenlandske investorer og gennemførelsen af Offentlighedsloven under den socialdemokratisk-ledede

regering har været polariserende emner, som politikerne på trods af stor borgerlig modstand har gennemført (Altinget, 2017). Siden er det kommet frem, at det sandsynligvis ikke var de bedste tiltag, hvorfor politikerne måske skulle have lyttet mere til borgerne eller afholdt en folkeafstemning, om ikke andet så for at styrke legitimiteten i deres beslutninger. Forhold som disse er med til yderligere at danne en kløft mellem borgerne og magthaverne, især fordi politikerne i de fleste tilfælde stadig ikke er villige til at indrømme, når de træffer forkerte beslutninger, og der er ikke nogen, der står til ansvar for dem (Loftager, 2004).

En analyse af det danske demokratis tilstand udført af Jørn Loftager (2004) konkluderer, at demokratiet må fortsætte sin udvikling og ikke stagnere for at bevare sin legitimitet. Det vil sige, at selvom det danske demokrati i mange tilfælde kan påstås at fungere eksemplarisk, i hvert fald sammenlignet med de fleste andre lande, så må der hele tiden findes måder at forbedre det på. Demokratiet vil naturligt udvikle sig, hvilket kan ses med den fortsatte udvidelse af bureaukratiet, så det er vigtigt, at der også arbejdes på positive reformer af måden, demokratiet tænkes og anvendes på:

"De færreste vil benægte, at det danske demokrati i international målestok er relativt velfungerende. Snarere vil det blive betragtet som noget så trivielt, at det ikke er værd at hæfte sig ved. Men på den måde kan demokratiets styrke også blive dets svaghed. Hvis demokratiet i for høj grad tages for givet, kan det medføre en svækkelse af sansen for dets bærende kvaliteter og de betingelser, dets livskraft afhænger af" (Loftager, 2004; 7).

Et af disse nye værktøjer, som måske kan hjælpe med at udvikle demokratiet og inkludere borgerne i højere grad, kan være internettet og sociale medier. Internettet, som, nogle påstår, er en teknologisk revolution i sig selv, giver uendelige muligheder for informationssøgning og vidensdeling. Men udover potentielt at give bedre oplyste borgere og politikere kan internettet også føre dem sammen i diskussion og samtale. Med fremkomsten af sociale medier op igennem 00'erne, kulminerende med store platforme som Twitter og Facebook som er blevet allemandseje, har borgerne nu fået en mere direkte kanal til magthaverne og ikke mindst hinanden, hvilket nogle påstår har en decideret demokratiserende effekt. De sociale medier bruges til mangt og meget, lige fra at dele ferie billeder til politiske diskussioner, og man mener sågar, at Facebook var en afgørende del af den folkelige revolution, som fandt sted i Egypten i 2011 (Passini, 2012). De egyptiske borgere brugte Facebook til at samles og arrangere protester og møder samt at dele videoer af overgreb fra regeringens side med resten af verdenssamfundet (New York Times, 2012).

Internettet og sociale medier har dog også kritikere i det samfundsmæssige perspektiv, og nogle forskere, såsom hviderussiske Evgeny Morozov (1984), argumenterer for, at den demokratiserende effekt er en illusion. Han retter skarp kritik i mod den blinde tiltro, den vestlige verden har til de demokratiserende effekter af de sociale medier, fordi den amerikanske regering flere gange har presset de store firmaer i Silicon Valley til at følge deres anvisninger. Derfor mener han ikke, at internettet og de sociale medier er frie, og noget tyder på, at han kan have ret. Han kritiserer den vestlige verden for udelukkende at bekæmpe diktatorer og autoritære regimer med internet og sociale medier, når de autoritære regimer faktisk benytter dette til egen fordel. I lande som Venezuela og Iran har magthaverne oprettet deres egne sider på sociale medier og benytter det nu direkte til propaganda. I Kina har man lagt så kraftig censur over internettet, at det ikke kan påstås at være et frit medie, og endelig påstår han, at USA, som ellers skulle være frihedens bastion i den vestlige verden, er dem, der allermost hårdnakket forsøger at begrænse det frie internet med overvågning og censur (The Guardian, 2011). Morozovs kritik er vigtig at inddrage og overveje, for internettet kan fyldes med det, der kaldes fake news og propaganda, og dermed kaster det en skygge over det glansbillede, mange demokrati-forskere har af internettet som demokratiserende kraft.

Internettet og de sociale medier giver, på trods af alt, tilsyneladende en stadig fri informationsstrøm og frie muligheder for kommunikation. Dette bliver vigtigere, fordi der de seneste år er sket en samling af de klassiske medier på færre hænder; de såkaldte mediemoguler. Dette kan føre til en i højere grad farvet presse, hvilket senest blev illustreret ved det amerikanske præsidentvalg, hvor det var tydeligt, at Fox TV støttede præsidentkandidat Donald Trump, mens flere andre medier mere eller mindre åbenlyst støttede Hillary Clinton. Det kan påstås at være en ny normal, at seere og lyttere må forholde sig til mediernes tilhørsforhold (Pew Research Center, 2017). I Danmark findes dog stadig relativt uafhængige medier, og der findes naturligvis Danmarks Radio, som må og skal være objektiv, selvom den ofte anklages for ikke at være det, og der kan dog også stilles spørgsmålstejn ved, om et statsejet medie kan være helt objektivt. Derfor er internettet måske det sidste frie medie, siden det umuligt i sin helhed kan kontrolleres, uanset hvor hårdt visse magthavere tidligere har forsøgt (Deane, 2005). Der er da også set forsøg på at forsøge at regulere et socialt medie som eksempelvis Facebook, under påskud af at Facebook skulle have et monopol (Rahbek & Bangsgaard, 2013). Derudover argumenterer nogle forskere for, at hele mediebilledet er på vej mod forandring i en skala, som man ikke kan forudse, og at teknologi, og deriblandt internettet og sociale medier, vil reformere medierne, som de har været kendt altid (Couldry, 2009).

Problemerne for de vestlige demokratier, og dermed også det danske, kan måske bagatelliseres endnu, men jævnfør Loftagers (2004) argumenter er det vigtigt fortsat at udvikle det. Derfor kan en af de løsninger,

som kan bringe borgerne tættere på beslutningsprocesser og involvere dem mere, være det deliberative demokrati, som filosofen Jürgen Habermas advokerer for. Det deliberative demokrati handler om logik, rationalitet og debat, hvilket er kvaliteter, som de fleste vil påstå er godt for demokratiet generelt. Det består i en grundtanke om, at politik er af problemløsende karakter, og derfor må de bedste løsninger på de samfundsmæssige problemstillinger, der findes, altså opnås. Dette skal ifølge Habermas gøres gennem debat, idet et lovforslag må gennemgå en kritisk proces, hvor forslaget skal kunne forsvares, når der argumenteres logisk og rationelt imod det. Så mange fakta og så mange eksperter som muligt må anvendes, og som en følge af debatten må den rigtige løsning findes. Habermas er kritisk overfor det simple flertalsdemokrati, hvor det ikke handler om at finde den rigtige løsning, men i højere grad handler om at finde et flertal. Han erkender dog også, at det er umuligt at debattere alle beslutninger til uendelighed, hvorfor afstemninger i sidste ende kan være en nødvendighed, men helst først når debatten er færdig (Kaspersen & Loftager, 2009).

Denne debatproces kalder Habermas deliberation, fordi de, der debatterer, delibererer over beslutningsmulighederne. Så længe der er mulighed for en videns udvikling og forståelse for argumenterne, må målet om at opnå den rigtige løsning være til stede. Det er ikke kun politikerne, der skal deliberere, borgere og eksperter skal inkluderes og have mulighed for at bidrage med deres argumenter. Men det er nærmest umuligt for almindelige borgere at være en del af den offentlige debat, så længe platformen ikke er til stede. Læserbreve i aviser eller breve til deres valgte repræsentanter i folketinget kan være utilstrækkeligt og langsomt. Det er her, de sociale medier har ændret landskabet, for borgere og politikere kommer tættere på hinanden, da de kan deltage i diskussioner og give deres mening til kende. Derfor dannes der en form for offentlig sfære online, således at man kan deltage hjemme fra sin stue foran computeren frem for at bruge sin tid på at gå i protestmarcher (Vesnic-Alujevic, 2012). Det deliberative demokrati har adskillige kvaliteter, som de fleste vil påstå er prisværdige i et demokrati, men det er også en meget idealistisk opstilling af virkeligheden. Habermas erkender da også, at det sandsynligvis aldrig vil blive komplet gennemført, men argumenterer for, at det er en slags idealistisk grænsebegreb, som man skal forsøge at arbejde hen imod for at bevare demokratiets legitimitet (Kaspersen & Loftager, 2009). Det kan internettet og de sociale medier måske hjælpe med. Ligeledes kan det også være at den modsatte effekt findes, og at disse politikere udelukkende benytter de sociale medier som et instrument til at fortælle om deres holdninger. Denne form for envejskommunikation findes mange steder, og karakteriseres ved at politikerne ikke svarer borgerne, der kommenterer på deres opslag (Effing et al, 2011)

Men forekommer denne deliberation på de sociale medier? Der er lavet flere undersøgelser, som viser, at danskerne i mindre grad ønsker at deltage i politiske diskussioner online, fordi der forekommer en enormt hård tone i den offentlige debat. Man risikerer simpelthen deciderede tilsvininger og trusler, når man skriver sin holdning og argumenterer for den, og det gælder både for politikere og almindelige borgere. Derfor gælder det kun for godt 16 % af de adspurgte i en undersøgelse foretaget af Institut for Menneskerettigheder, at de ønsker at deltage i helt offentlige politiske diskussioner på sociale medier (Zuleta & Burkal, 2017). Det er naturligvis et lavt tal, men det er stadig tæt på en femtedel af brugerne af sociale medier i Danmark, som reelt vil og tør deltage i diskussioner. Men hvordan foregår disse diskussioner så? Er det simpel mudderkastning eller forsøg på at fremstille egne argumenter uden vilje til at lytte og forstå andres? Findes der reelt den deliberation, som Habermas foreskriver, og kan den overhovedet finde sted online? Derfor vil denne specialerapport kvalitativt undersøge, hvorvidt der reelt forekommer en form for deliberation, når danskerne deltager og diskuterer. Rammerne om analysen vil være lokalpolitikeres facebooksider, hvor der forekommer en livlig debat mellem både borgere og politikere.

Problemstilling

Problemformulering

I hvilken grad forekommer der en deliberation jævnfør Habermas' idealer på sociale medier i Danmark?

Tidligere skrevet om emnet

Jørn Loftager

Mange forskere har arbejdet med demokratiet og udviklingen af dette i almindelighed. Men når fokus rettes mod de deliberative idealer og det danske demokrati, bliver listen mere eksklusiv. Et af de primære værker, som skiller sig ud, er Jørn Loftagers værk fra 2004, *Politisk offentlighed og demokrati i Danmark*, som er en analyse af tilstanden af det danske demokrati. Analyser af det danske demokrati er ikke i sig selv specielt, men det perspektiv, Loftager benytter, med inddragelse af en række af de idealer, som Habermas arbejder med, gør værket interessant for en rapport af denne karakter. Loftager skitserer det deliberative demokrati, og nogle af de ting som det danske demokrati mangler og kan forbedre i forhold til det. Han er især optaget af den legitimitet, som Folketinget, og dermed demokratiet, må bibeholde, og argumenterer for, at visse deliberative idealer kan hjælpe med dette. Han ridser op, hvordan valg og afstemninger ikke er nok til at sikre legitimitet, men hvordan også debat, diskussion og offentlighed er en forudsætning for

dette. Han opsummerer også den deliberative idé, ved at beskrive hvordan det igennem offentlig diskussion skulle være muligt at opnå mere fornuftige politiske diskussioner (Loftager, 2004). Dette er især interessant for en rapport som denne, da det er den offentlige diskussion som vil danne kerneempirien og baggrunden for analysen.

Jensen, Hoff og Klasttrup

De ovenstående forskere har begået en ligeledes meget relevant rapport vedrørende Folketingsvalget i 2015. Grunden til, at lige præcis denne undersøgelse er interessant for denne rapport, er, at de undersøger hvor meget de sociale medier og internettet fylder, ikke blot for danskerne, men også for politikerne som skal til valg. Derudover er der også en analyse af, hvordan medierne bruges, og rapporten giver herigennem svar på flere vigtige spørgsmål. Heriblandt at hele 88 % af deres surveydeltagere brugte internettet i forbindelse med valgkampen, og at 61 % brugte sociale medier, hvor Facebook var det klart mest populære og anvendte. Denne konklusion er værdifuld for denne rapport, fordi der i denne vil være fokus på netop Facebook, da det er den klart mest anvendelige platform i et deliberativt perspektiv. Derudover er det også et vigtigt forhold, at det ikke kun er de almindelige danskere, som virkelig benytter Facebook, men at også hele 62 % af de opstillede kandidater havde en Facebook-profil, hvilket vidner om den store udbredelse (Jensen, Hoff & Klasttrup, 2015).

Eget bidrag

Ud over disse bredere undersøgelser af det danske demokrati er der ikke lavet så mange undersøgelser som minder om den, jeg vil lave i denne rapport. Der findes masser af statistiske undersøgelser af, hvordan danskerne og politikerne benytter de sociale medier, og hvilken udvikling der findes. Der findes ligeledes masser af surveyundersøgelser som den ovenstående, hvori danskerne skal forsøge at beskrive, hvordan de benytter internettet og sociale medier. Men selve den kvalitative analyse af debatten, der forekommer i denne rapport, er der ikke rigtigt andre, der foretager. Man stoler på de resultater, der forefindes i det kvantitative materiale og konkluderer på baggrund af det. Dette er dog ikke altid nok, når man arbejder med noget så specielt, som måden hvorpå en debat foregår. Den kvalitative analyse kan hjælpe med at skave nye nuancer af fænomenet som kan højne forståelsen, og det kan påstås at visse spørgsmål ikke kan rummes i et spørgeskema.

Jeg har selv tidligere af flere omgange arbejdet med dette emne og denne type undersøgelse. I et semesterprojekt på 9. semester undersøgte jeg, om der reelt var sikret fri og lige adgang til Facebook, som kunne påstås at være en slags offentlig sfære, hvori deliberationen kunne udfolde sig. Det viste sig, at Facebook rent teknisk var en glimrende platform, med de features, man kunne forestille sig, var

nødvendige, men at det var den skrækkelige tone i debatten, som rent faktisk forhindrede nogle i at deltage. Projektet viste, at kun ca. 16 % af de danske brugere på Facebook havde lyst til at deltage i en politisk diskussion i fuld offentlighed på det sociale medie – en konklusion som der også tages højde for i udarbejdelsen af denne specialerapport.

Derudover har jeg, sammen med to studiekammerater, i vores bachelorprojekt arbejdet med en lignende analyse, hvor fokus var på en undersøgelse af, hvorvidt disse sociale medier kunne tænkes at have en positiv effekt på det danske demokrati. Analysen var meget lig i denne rapport, dog med den monumentale forskel at casepersonerne dengang var to kendte landspolitiske skikkelser, Henrik Dahl og Anders Samuelsen, begge fra LA, som havde for meget aktivitet på deres Facebooksider til at de reelt kunne følge med. Dette er også baggrunden for i denne rapport at arbejde med lokalpolitikere, fordi der så er tale om et smallere udsnit og en bedre chance for at deltage fra politikernes side.

Begrebsforklaring og afgrænsning

Facebook

Rapporten vil tage sit udgangspunkt i det sociale medie Facebook, hvorfor der afgrænses fra alle andre sociale medier, som eksempelvis Twitter og Instagram. Baggrunden for at vælge Facebook frem for de andre bunder i det metodiske fundament med ekstreme cases. Det vil sige, at det forsøges at give teorien de bedst mulige betingelser for at lykkes, og dermed er det naturligt at vælge den platform, som tilbyder de bedste muligheder for deliberation. Det må siges at være Facebook, som har glimrende muligheder for debat igennem deres kommentar-felter og muligheder. Derudover er Facebook klart det mest udbredte og brugte sociale medie i hele Danmark (Danmarks Statistik, 2016). Sociale medier som Twitter, Instagram og Youtube har alle visse begrænsninger i forhold til deliberationen. Twitter har eksempelvis en grænse for, hvor mange anslag man kan lave i sine opslag og kommentarer, hvilket ikke ligefrem fremmer den reflekterende samtale. Derfor kan det med rette påstås, at Facebook er blevet et instrumentalt værktøj for politikere i forbindelse med deres forhold til offentligheden.

Den Habermasianske tradition indenfor deliberativt demokrati

Inden for det deliberative demokrati findes et højt antal forskere, som bidrager til debatten med forskellige vinkler og argumenter. Denne rapport følger Habermas' udlæg af teorien og dermed hans idegrundlag og udgangspunkter. Habermas anses også af flere som grundlæggeren af teorien om diskursteori, i hvert fald med det stærke kommunikative fokus, og man taler om den Habermasianske tradition indenfor det

deliberative demokrati. Ved valget af Habermas som bærende teoretiker er der naturligvis en række fravalg – teoretikere hvis meritter retfærdiggør en forklaring.

En af disse, som kunne være nærliggende at inddrage, er den australske professor John Dryzek (1953), som ligeledes arbejder med deliberativt demokrati. Han er værd at nævne, fordi han stiller sig kritisk overfor nogle af Habermas' grundlæggende ideer. De er enige om meget, men Dryzek stiller sig kritisk overfor Habermas påstand om, at det kan lykkes at findes det "fælles gode" i et moderne multikulturelt samfund. Der er ifølge Dryzek simpelthen for store befolkninger og dermed for mange aktører til, at man igennem deliberation kan finde et fælles rationale. Ligeledes kritiserer han Habermas, fordi han forventer for meget af sine agenter eller aktører. Det kan ikke, ifølge Dryzek, forventes, at de overhovedet gider deltage, og derved mistes legitimiteten i mange politiske beslutninger, da den jo ifølge Habermas er bundet op på en vis deltagelse (Dryzek, 2001). Andre teoretikere som Benhabib (1950) og Fishkin (1948) giver også bidrag til teorien, men et fravalg er nødvendigt. Arbejdes der med casemetoden må der være et stringent teoretisk holdepunkt for at kunne begå en analyse, hvorfor dette til- og fravalg er nødvendigt.

Grundlaget for at vælge Habermas på trods af en vis kritik er forbundet til det metodiske udgangspunkt i rapporten. Dryzek er kritisk overfor det store multikulturelle samfund og muligheden for deliberation. I forlængelse af caseteorien om ekstreme cases, arbejdes der i denne rapport med cases i Danmark: et af de mest homogene folkefærd i verden med ensartet kultur. I forhold til Dryzeks argument om, at Habermas forventer for meget af sine agenter eller aktører, kan man ligeledes påstå, at Danmark er et af de bedst uddannede lande i verden, og de fleste får demokratiet og dets grundlæggere ind fra barnsben (World Economic Forum, 2018). Uddannelse er ikke lig med dannelse, men det er, som Habermas beskriver det, vigtigt med en vis dannelse i befolkningen, hvilket man i al beskedenhed kan påstå, der sandsynligvis er i Danmark. Dermed kan det påstås, at Habermas' teori "prøves af" på cases, som i hvert fald er tæt på optimalt.

Danmark

Som det er beskrevet i det ovenstående vil denne rapport udelukkende beskæftige sig med Danmark og danske cases. Dette gøres af flere årsager: for det første er brugen af sociale medier, og Facebook i særdeleshed, enormt udbredt i Danmark, og stort set alle har fri og lige adgang til mediet. Derudover er der stærke demokratitraditioner i landet, hvilket stemmer godt overens med Habermas idealer for det deliberative demokrati. Ligeledes kan Danmark anses som værende en lidt ekstrem case, i forlængelse af det metodiske holdepunkt i rapporten, fordi det er et lille homogent folkefærd (Togeby et al, 2003).

Debat

I rapporten, og især i analysen, vil der heftigt henvises til aktørernes ”debat”. Udtrykket debat skal forstås i den sammenhæng, som Habermas opstiller for deliberationen. Debat er et begreb, som kan karakteriseres som værende under det deliberative niveau i forhold til den kommunikative kvalitet. Den danske ordbog beskriver debat som:

”flere menneskers meningsudveksling om fx et politisk emne især ved møder eller gennem massemedier” – (Den danske ordbog, 2018)

Debat er nemlig en udveksling af meninger, hvor deliberationen kræver, at der skal være en forståelsesorientering til stede hos aktørerne. Debatten kan altså sagtens forefindes, mellem mennesker som er forudindtagede og handler i egen interesse – de skal blot give udtryk for deres egen holdning for at debattere. I en debat skabes der i højere grad en kamp om at få ret og overbevise den anden part i stedet for at søge forståelse og vidensdeling (King, 2017). Der skal derfor distingveres mellem debat og deliberation, og det er klart, at i forlængelse af det teoretiske udgangspunkt er debat et forudgående stadie til deliberationen, som er på et højere niveau i forhold til det deliberative demokrati og dets idealer.

Metode

I dette afsnit vil der forekomme en gennemgang af rapportens metode. Det metodiske framework vil bestå af et casestudie med idealtyper og ekstreme cases, hvilket vil blive beskrevet i det nedenstående.

Selve casestudiet har i mange år været udsat for en vis kritik, og mange forskere har anset det som værende en ”blød” metode. Der er dog de senere år kommet en større anerkendelse af casestudiet som metode, da flere og flere forskere, især indenfor samfundsvidenskaberne, har benyttet den med succes. Nogle mener dog stadig, at casestudiet kun kan fungere som et forudgående studie, som kan hjælpe med at opstille hypoteser for efterfølgende undersøgelse (Flyvbjerg, 2010). Casestudiet kan påstås at have sin plads i tilfælde, hvor statistik og lignende metoder bliver utilstrækkelige. I visse kvalitative studier må forskeren selv analysere og drage konklusioner, og her kan casestudiet være behjælpeligt, som det vil i denne rapport (De Vaus, 2001).

En case er selve objektet, der undersøges, og som der indsamles informationer omkring. Det er dette objekt, der forsøges at frembringe en bredere forståelse af, ved at indsnævre fokus og undersøge det i dybden i forhold til den kontekst casen eksisterer i. En case kan være alt lige fra en person, en familie, et sted, et firma, et land, en begivenhed, en beslutning eller noget helt andet. Nogle benytter casestudiet ved udelukkende at indsamle informationer om et givent fænomen for herefter at forklare det. Dette er dog

ikke nok, da der de senere år er opstået en konsensus om, at casestudiet helst skal støttes af teori for at kunne fungere (De Vaus, 2001).

"Description must not, indeed cannot, be atheoretical" – (De Vaus, 2001; 225)

Denne tilgang kaldes teoritestende og vil også anvendes i denne rapport. Med det teoritestende udgangspunkt vælges en eller flere teorier vedrørende et specifikt fænomen, som herefter undersøges igennem cases, som kan belyse hvorvidt dette fænomen forekommer eller ej. I denne rapport vil den bærende teori være Habermas' teori om det deliberative demokrati, og casestudiet vil undersøge, hvorvidt der forekommer en form for deliberation på det sociale medie Facebook. Det teoritestende udgangspunkt vil derfor teste, om den deliberation, som Habermas' teori foreskriver, rent faktisk forekommer, ved at arbejde problemorienteret, fordi der opstilles nogle forventninger, jævnfør teorien, som herefter afprøves i det virkelige liv. Når der arbejdes med cases er det naturligvis vigtigt, at udvælgelsen af disse er foretaget på baggrund af et velfunderet grundlag. Der skal foretages til- og fravalg, da det er umuligt at beskrive alle forhold vedrørende de udvalgte cases, og derfor vil der naturligt være visse ting, der vælges fra (De Vaus, 2001).

"To describe everything is impossible: there must be a focus" (De Vaus, 2001; 225)

I et studie som dette er det naturligt at arbejde med idealtyper og ekstreme cases, fordi der med det teoritestende udgangspunkt undersøges, hvorvidt et fænomen forekommer. Idealtyper er cases, der opfylder en række krav til det, der skal undersøges, hvilket vil blive beskrevet yderligere i afsnittet om valg af empiri. Sammenholdt med udgangspunktet om ekstreme cases, som vil sige, at alle forhold er opfyldt, for at dette fænomen, der undersøges, kan finde sted, vil man til slut formentlig kunne konkludere at: finder det ikke sted her, finder det formentlig heller ikke sted andre steder. Det vil sige, at de udvalgte cases giver den største mulighed for, at det fænomen, der undersøges, kan finde sted. Ligeledes vil rapporten arbejde med *multiple cases*, da det for det første i denne rapport vil give større mulighed for at bekræfte fænomenet, men ligeledes vil det give undersøgelsen en bedre dybde, da det undgås, at der kan være tale om en "enlig svale", når resultatet opgøres. Undersøgelsen af flere cases kan give en bedre be- eller afkræftelse af fænomenet, da repræsentativiteten øges med antallet af undersøgte cases, og dermed gives en bedre validitet af resultatet. Det er dog vigtigt, når der arbejdes med flere cases, at alle cases behandles på samme måde, sådan at der forekommer et stringent casedesign, så der ikke opstår forskellige resultater baseret på undersøgelsens fejl (De Vaus, 2001).

Der vil i denne rapport også forekomme en strategisk udvælgelse af cases, i modsætning til en tilfældig udvælgelse. Dette gøres for at styrke validiteten af resultatet, og for i forlængelse af teorien om ekstreme cases at forsøge at be- eller afkræfte forekomsten af et fænomen. Den strategiske udvælgelse foreskriver, at der indsamles viden om de udvalgte cases, og at de dermed lever op til nogle krav, som kan hjælpe med dette i forlængelse af teorien. For at undersøge, hvorvidt der forekommer en deliberation på sociale medier, er der derfor nogle krav, som må opfyldes af de cases, der vælges, og disse vil blive beskrevet nærmere i afsnittet om valg af empiri (De Vaus, 2001).

”Atypiske eller ekstreme cases giver ofte mere information, fordi de inddrager flere aktører og flere basale mekanismer i den studerede situation” (Flyvbjerg, 2010; 473)

Den strategiske udvælgelse af cases kan også øge graden af generaliserbarhed, fordi der udvælges nogle cases, som på forhånd opfylder en række krav i den kontekst, de skal analyseres, i dette tilfælde de ekstreme cases. De ekstreme cases bærer ligheder med den type test, som Karl Popper (1959) kaldte falsifikation. Det gør de ved, at man opstiller en række cases, som har alle forudsætninger for at bekræfte en teori, og gør de det ikke, kan man dermed i mere generel forstand påstå, at det formentlig ikke findes, når det ikke findes i disse cases. Det er det samme perspektiv denne rapport vil tage, og skulle det lykkes at bekræfte hypotesen og opdage, at der rent faktisk forekommer elementer af deliberation på sociale medier, danner det baggrund for yderligere undersøgelse. Disse cases opstilles altså med det udgangspunkt, at der er meget stor sandsynlighed for, at de opfylder de krav, Habermas opstiller i sin teori, og vil derfor være velegnede til et forsøg på at falsificere dem, hvorefter man kan generalisere og påstå, at findes det ikke her, hvor alle de forudgående krav er opfyldt, findes det formentlig ikke, eller i meget ringe grad, andre steder. Endnu en fordel ved at arbejde med de ekstreme cases og et forsøg på falsifikation er, at man kommer ud over den evige kritik af casestudiet, om at forskeren har et bias og vil forsøge at opnå verifikation af sin hypotese (Flyvbjerg, 2010).

Valg af empiri

Udvælgelsen af empiri er i denne rapport tæt sammenbundet med det metodiske udgangspunkt, fordi den empiri, der analyseres, udspringer af de udvalgte casepersoner. Selve empirien vil være debat- og kommentarsporet på udvalgte lokalpolitikeres facebookprofiler. Den debat, der forekommer mellem politikerne og borgerne, og borgerne imellem, vil blive underkastet analyse, for at undersøge hvorvidt de lever op til de krav, Habermas opstiller for deliberation, og altså forudsætningen for det deliberative

demokrati. I dette afsnit vil de tre udvalgte lokalpolitikere præsenteres, og det vil blive beskrevet hvilke krav, de opfylder, siden de er strategisk udvalgt som ekstreme cases.

De krav disse politikere skal opfylde, er:

- Politikerne skal først og fremmest være mere end almindeligt aktive på det sociale medie Facebook, og skal helst ikke blot lave opslag, som indbyder til debat, men også indgå i debatten med borgerne.
- Politikerne skal være lokalpolitikere for at mindske den mængde af brugere, der deltager på deres sider. Dette kan virke kontraproduktivt, idet at mere deltagelse umiddelbart ville virke bedre. Men problemet med for meget deltagelse er, at siderne ofte drukner i kommentarer, og derved udelukkes politikerne fra deltagelse i debatten, da et forsøg på sådan ville være et fuldtidsjob. Derfor fravælges de mere kendte politikere eller ministre, som ellers ville have været interessante at inddrage. Der er ganske simpelt for mange, der kommenterer og deltager i deres opslag, til at politikerne selv får mulighed for at deltage.
- Politikerne skal helst regelmæssigt lave opslag, som skaber debat, og som undersøgelser viser, er det især de lidt mere provokerende opslag, som får folk til at deltage i debatten, hvorfor dette også er ønskværdigt om end ikke et krav.

Ved at udvælge casepersoner, som opfylder de ovenstående krav, opfyldes grundbetingelserne for, at der kan forekomme en deliberation. Hvorvidt casepersonerne er forståelsesorienterede eller formålsorienterede, vil analysen vise. De udvalgte casepersoner er:

- Alex Vanopslagh, Liberal Alliance, gruppeformand for Liberal Alliance i Borgerrepræsentationen i Københavns kommune.
- Niclas Bekker Poulsen, Socialdemokratiet, byrådsmedlem og 2. viceborgmester i Greve kommune.
- Christina Krzyrosiak Hansen, Socialdemokratiet, Borgmester i Holbæk kommune.

Disse casepersoner opfylder kravene, og deres kommentarspor vil derfor danne baggrunden for empirien i denne rapport. Politiske tilhørsforhold, holdninger og erfaringer er for så vidt ligegyldige, idet de opfylder de simple ovenstående krav. Ligeledes er der en pæn mængde aktivitet i kommentarsporene i forbindelse med deres opslag, men ikke en overvældende mængde, som gør det uoverskueligt for dem at deltage. Det er naturligvis oftest de borgere, som er bosat i de kommuner og lokalområder, som politikerne repræsenterer, som er mest aktive, men dette er ikke på nogen måde et problem i forhold til hverken teorien eller metoden.

Teori

I dette afsnit præsenteres rapportens teoretiske fundament, som baseres på teori udarbejdet af den tyske filosof Jürgen Habermas. Habermas' litteratur og teoretiske overvejelser er enormt omfattende, og derfor må der træffes visse til- og fravalg for effektivt at kunne arbejde med den. I denne rapport er fokus på deliberationen og det deliberative demokrati, hvorfor der i teoriafsnittet vil være en gennemgang af disse, med fokus på den kommunikative handlen, rationalitet og den offentlige sfære. Dernæst gives en gennemgang af den deliberative demokratimodel, som Habermas kalder diskursteori, for at give indblik i den samfundsmodel, som han efterstræber, og som den deliberation, der søges, skal være en del af. En meget større del af Habermas arbejde kunne sagtens inddrages og beskrives, men det ville blive enormt omfangsrigt, og derfor er der fokus på disse elementer af teorien.

Den kommunikative handlen og kommunikativ rationalitet

Den kommunikative handlen henviser til to subjekter eller flere, som er i stand til både at tale og handle, og som igennem dette etablerer en relation. De forsøger gennem denne kommunikation at etablere en fælles forståelse af en specifik situation; de forsøger så at sige i første omgang at blive enige om, hvordan problemet eller handlingen anskues. Når først en fælles forståelse er etableret, kan en mulig handling eller reaktion på dette derefter koordineres. I den kommunikative proces er begge eller alle subjekter i stand til at præsentere deres forskellige forståelser af situationen og altså derved forsøge at belyse deres uenigheder i forbindelse med situationen. Derved forsøges en fælles definition på problemet eller situationen at etableres, således at subjekter forstår det på samme måde. Derfor er det også vigtigt i den kommunikative handlen, at alle påstande og argumenter vedrørende et emne præsenteres på en måde, som er åben for kritik. Det vil sige, at alle deltagere har mulighed for at anfægte argumenter og forståelser af et givent problem. Accepteres præsentationen, kan deltagerne fortsætte debatten med den konklusion, at alle deltagere nu anskuer situationen på samme måde. Dette danner naturligvis grund for en debat med fælles udgangspunkt og dermed færre misforståelser (Eriksen & Weigård, 2003).

I selve talehandlingen findes ifølge Habermas tre implicite validitetskrav. Disse krav er, at påstanden ifølge afsenderen er sand, at selve talehandlingen er korrekt i den normative kontekst, den præsenteres i, og at talerens intention er ment, som den er udtrykt (Habermas, 1984). Disse tre validitetskrav vil findes i nærmest alle kommunikative handlinger, og det er ligeledes disse, der gerne skal være med til at forme debatten som en fortsættelse af det ovenstående. Det er dermed disse perspektiver og forståelser, der er mulighed for at rette på igennem selve den kommunikative handlen, som samtalen eller debatten danner. Det er netop disse validitetskrav, som samtidig giver sproget muligheden for at opnå en rationalitet, da det

udtrykte er genstand for rationelle argumenter og kritik, og derved er der grundlag for at opnå en fælles forståelse af det udtrykte. Dette skaber bånd mellem aktørerne, og disse bånd binder aktørerne til en rationel debat. For at finde løsninger bundet i rationalitet og logik må selve debatten ligeledes være bundet i disse. Findes en overensstemmelse mellem aktørerne ikke i forhold til det perspektiv et problem eller emne anskues ud fra, må de bedste argumenter vinde for til sidst at opnå en fælles anskuelse (Eriksen & Weigård, 2003).

Den kommunikative handlen skal netop baseres i den kommunikative rationalitet, og de to hænger sammen, fordi den kommunikative rationalitet kan besvare vigtige spørgsmål om eksempelvis moral og etik, hvor der ikke nødvendigvis findes et korrekt svar. Der er dog det problem, at troen på denne rationalitet forudsætter, at mennesket er i stand til at tænke og handle rationelt, hvilket ikke altid er tilfældet. Det kan også være tilfældet, at nogle aktører ikke gider sætte sig ind i emner og/eller problemer, hvorved en del af den faktabaserede rationalitet kan blive forringet. Den kommunikative rationalitet kan dog være med til at sikre visse procedurer for beslutninger og handlinger, og Habermas påpeger derfor, at det vigtigste ikke er det svar, der findes, men måden hvorpå det findes. Kan et forslag bestå den prøve, som en debat med argumentation frem og tilbage betinger, så er det en udmærket løsning. Denne procedure vil så muligvis gøre det klart, hvilken af de foreslåede løsningsmodeller, der er den korrekte, på baggrund af den debat der har foregået:

"What is rational, then, is that position or claim which is supported by the weightiest arguments." (Eriksen & Weigård, 2003; 4)

Den kommunikative handlen skal i bund og grund sikre, at der opnås en fælles forståelse igennem debat ved at danne et forhold igennem sprog. Dette forhold og denne debat kan dermed være grundlag for koordineringen til løsningen af et fælles problem (Habermas, 1984). Habermas tillægger de demokratiske procedurer en kommunikativ rationalitet, når de kan bestå den endelige test af argumenterne, i det han kalder en rationel diskurs. I denne rationelle diskurs skal der forekomme en debat eller samtale, hvor fire krav opfyldes:

- a) *Alle berørte deltager ligeværdigt*
 - b) *Alle frit kan udtrykke deres synspunkter*
 - c) *Alle mener, hvad de siger*
 - d) *Alle uden nogen form for tvang vurderer argumenterne med henblik på at nå til en enighed*
- (Kaspersen & Loftager, 2009; 714)

Den forventning, borgerne og magthaverne har til, at en beslutning vil kunne bestå denne test af rationalitet, gør, at der anbringes et vist rationelt ansvar hos de, der forsøger at lave ny lovgivning. De må kunne argumentere for deres sag og ikke blot skaffe et politisk flertal. Det er da også urealistisk ifølge Habermas selv, at alle beslutninger skal kunne udsættes for denne gennemgang, men det er dog et ideal, man kan stræbe imod. Alene forventningen om at forslag, der bringes til debat, må kunne bestå denne test, vil ofte være nok til at sørge for, at de dårlige forslag ikke bliver bragt frem. Dette kan karakteriseres som en form for rationalitetstest, og jo mere involveret offentligheden er, jo mere rationalitetspres vil der blive for at undgå dårlige eller forkerte beslutninger (Kaspersen & Loftager, 2009).

"a communicatively achieved agreement has a rational basis; it cannot be imposed by either party, whether instrumentally through intervention in the situation directly or strategically through influencing the decisions of opponents what comes to pass manifestly through outside influence ... cannot count subjectively as agreement. Agreement rests on common convictions" (Habermas, 1984; 287)

Habermas arbejder med fire forskellige former for handlen, som en slags modeller. Disse fire er:

1. Teleologisk handlen
2. Normativt reguleret handlen
3. Dramaturgisk handlen
4. Kommunikativ handlen

Det er for Habermas den kommunikative handletype, som er mest ønskværdig, men de andre kræver også en forklaring og gennemgang, for de kan nemt dukke op, når analysen af debatten på Facebook påbegyndes.

Den teleologiske handlen er en form for strategisk handlen, hvor aktøren køligt overvejer for og imod forskellige handlinger. Ligeledes formår aktøren at forudse, hvad andre aktører kan forventes at ville gøre, og hvad de kunne tænke sig. Denne strategiske og vurderende type handlen er den, som de fleste økonomiske teorier baseres på; den rationelle egennyttemaksimerende aktør. Det er klart, at Habermas ikke er stor tilhænger af denne type handlen, i hvert fald ikke på samfundsplan, hvor politiske løsninger på kollektive problemer skal findes.

Den normativt regulerede handlen klassificerer Habermas som en form for automatisk respons fra aktørerne, ud fra hvad de går ud fra der forventes af dem. Aktører i en social gruppe forfølger ofte de samme mål og værdier, og derfor indtager nogle aktører en form for rolle, hvori de forsøger at passe ind i,

hvad de tror, der forventes. Det er den kultur og de normer, aktøren er blevet indprentet, som derfor ofte determinerer denne type automatiske handlen. Habermas påpeger, at det ofte ikke er noget, aktøren tænker over, men at disse værdier ligger så dybt, at man handler ud fra dem helt uden at tænke over det.

Den dramaturgiske handlen henviser til en handlemåde, hvor aktøren har en form for publikum og er bevidst om det. Derfor kan aktøren opstille et billede af sig selv, som aktøren selv ønsker, at dette publikum eller offentligheden skal se. Aktøren er i besiddelse af indsigt i sine egne intentioner og holdninger, men begrænser adgangen for publikummet eller offentligheden til det. Aktøren præsenterer så at sige "selvet" for publikummet, velvidende at det ikke nødvendigvis er den fulde sandhed, der præsenteres. Den dramaturgiske handlen er også en forlængelse af den teleologiske handlen, da det oftest er i aktørens egen interesse at skabe et forbedret billede af sig selv for publikummet. I denne rapport er det naturligt at fokusere på lokalpolitikere, da de kan have interesser i at fremstille sig selv på en bestemt måde, så de ser bedre ud for borgerne.

Den kommunikative handlen er, som beskrevet ovenfor, den type handlen, som søger en fælles definition og løsning på eventuelle problemer. Det er i denne model, at aktørerne tager det forståelsesorienterede afsæt og forsøger at opnå en koordineret handlen på baggrund af det, der er debatteret. Det er for Habermas med udgangspunkt i denne type handlen, deliberationen helst skal forekomme, for det er svært at opnå deliberation, hvis aktørerne udelukkende handler i egen interesse (Bolton, 2005).

Den offentlige sfære

Den offentlige sfære beskriver Habermas som et rum, hvor noget, der minder om en offentlig mening, kan dannes. Dette rum eller denne sfære skal være fri for spilteori og tage sit udgangspunkt i en forståelsesorientering frem for en formålsorientering. Hver gang frie individer mødes og debatterer, skabes der en offentlig sfære, som aktørerne herefter indgår i. Der er dog nogle krav, som skal opfyldes, for at Habermas anerkender den offentlige sfære som fri (Habermas, 2009). For at den kan etableres, må der først og fremmest sikres fri og lige adgang for alle borgere i deres private virke. Det er vigtigt, at det er i deres private virke, for den offentlige sfære skal være fri for pres og regler, som eksempelvis arbejde eller bureaukrati kan påtvinge aktørerne. Det skal altså være ganske almindelige private borgere, som indgår i dialog og kan skabe en meningsdannelse fri for juridiske eller andre bånd (Habermas, 1964). Den offentlige sfære er:

"[...] *a realm of our social life in which something approaching public opinion can be formed.*" (Habermas, 1964: 1)

Den offentlige sfære hænger derfor sammen med den demokratiske retsstat, som kendes i den vestlige verden og herunder Danmark. Det gør den, fordi de forhold, som Habermas kræver, der opfyldes, må garanteres af nogen eller noget. I den liberale model for deliberativt demokrati, er det forfatninger eller grundlove, som skal sikre folket friheden til at indgå i dialog og debattere uden påvirkning eller pres (Habermas, 1964):

"Citizens behave as a public body when they confer in an unrestricted fashion – that is, with the guarantee of freedom of assembly and association and the freedom to express and publish their opinions-about matters of general interest" (Habermas, 1964: 1)

Den offentlige sfære fungerer som en form for mediator mellem politikerne og den offentlige mening. Den offentlige mening kan forstås på mange måder, men i denne sammenhæng mener Habermas, at der dannes en offentlig mening ud fra den information om de forskellige emner, der er til rådighed. Denne information skal naturligvis også være frit tilgængeligt for offentligheden, og den kan så underkastes debat i den offentlige sfære. På denne måde, med fri informationstilgængelighed, kan borgerne skabe en offentlig mening, som politikerne ikke kan tillade sig at være overhørig, og på samme måde som i afsnittet om den kommunikative rationalitet, må deres ideer og forslag bestå denne rationalitetstest (Habermas, 1964):

"The general interest, which was the measure of such a rationality, was then guaranteed, according to the presuppositions of a society of free commodity exchange, when the activities of private individuals in the marketplace were freed from social compulsion and from political pressure in the public sphere." (Habermas, 1964: 5)

Den offentlige sfære og den offentlige mening blev især dannet og båret af aviser, radio og tv i de første år efter Habermas' værk I 1962. Det virker åbenlyst, at han i dag ville inddrage internettet med den mulighed for en uendelig informationsstrøm, der findes, og de muligheder for kommunikation der findes. I denne rapport er der tale om en offentlig sfære online, på det sociale medie Facebook. Spørgsmålet er så, om der overhovedet kan forekomme en egentlig deliberation online.

Deliberation og deliberativt demokrati

Habermas' bud på en demokratimodel tager udgangspunkt i menneskets evne til at deliberere. Deliberationen er i et politisk og samfundsmæssigt perspektiv af problemløsende karakter i forbindelse med de fælles problemer, de moderne demokratiske retsstater støder på. Hans udvikling af denne nye demokratimodel tager udgangspunkt i hans kritik af de hidtidige modeller for moderne demokrati: de

liberale og de republikanske modeller. Diskursteorien, som Habermas kalder sin model af det deliberative demokrati, repræsenterer en tredje model med input fra de to andre, men med langt større fokus på de argumentative og deliberative forhold, med det formål at opnå kollektive beslutninger på fælles problemer. Med dette mener han et system, hvor borgerne regerer sig selv igennem deltagelse i institutionaliserede beslutningsprocesser, og hvor kun de beslutninger, som funderes i rationalitet og logik igennem en kritisk diskurs, kan ansues som valide (Eriksen & Weigård, 2003).

Den liberale model

Den liberale demokratimodel definerer Habermas som en politisk filosofi, hvor individets frihed er det ultimative mål. Den anskuer individet som bærer af en række grundlæggende rettigheder, som ikke kan omstødes på trods af politiske beslutninger. Statens berettigelse og primære opgave er dermed at beskytte de individuelle frihedsrettigheder, hvorfor systemet må indrettes således, at det først og fremmest varetager disse og ikke gør indgreb i privatsfæren. Ligeledes har den liberale model fokus på begrænsning af den politiske magt, hvilket typisk sikres gennem kontrolinstanser som magtdeling, forfatninger og den demokratiske proces, som et udtryk for aggregering af præferencer. Ved at sammenlægge borgernes aggregerede vilje igennem frie valg, som igen skal sikres af staten, opnås derved de legitime løsninger på de fælles beslutninger, der må træffes i et moderne samfund. Den liberale model anskuer derved demokratiet som værende af problemløsende karakter, og grundtanken bygger på ideerne fra Hobbes og Locke, om at mennesket har nogle naturlige rettigheder, som ikke kan krænkes. På denne baggrund kan der ikke rent normativt stilles spørgsmål ved eller nuancere disse rettigheder, fordi de eksisterer i en kontrakt (Eriksen & Weigård, 2003).

Politik forstås i denne model som værende en kamp om ressourcer, i den forstand at man igennem frie valg kan vælge den politik, som flest borgere finder bedst. Der er et vist element af fordelingspolitik i alle moderne samfund, og derfor baseres en del af denne teori også på rationel choice teorien, som fordrer at borgerne træffer rationelle beslutninger baseret ud fra deres egen situation. Borgerne ansues som passive "forbrugere" af politikken og dens goder, og derfor bliver beslutningsprocesserne også en form for kamp om disse. Politiske partier kæmper dermed om vælgernes gunst og opbakning til deres overbevisninger (Eriksen & Weigård, 2003).

Habermas' kritik af denne model bunder i det faktum, at et demokrati, som er baseret på stemmer, ikke kan garantere et rationelt udfald. Hvis det politiske system udelukkende går ud på at opnå et flertal, er det ikke nødvendigvis de gode beslutninger, der bliver truffet, men dem der findes opbakning til. Den liberale model forsøger at undgå undertrykkelse og tyranni ved at inkorporere individuelle rettigheder, men det at

skabe en majoritet vil altid undertrykke minoriteten på sin vis. Ligeledes kan der være tale om, at der "skabes" en majoritet af borgere, som ikke nødvendigvis mener det samme, men vælger en løsning, fordi den er tættest på det, de synes, selvom det måske ikke passer helt. Samtidig opstår der strategiske beslutninger og løsninger rent politisk, som i sidste ende kan risikere at skade det fælles gode på lang sigt. Derfor anfægter nogle også den egentlige medbestemmelse hos borgerne og påstår, at denne type demokrati udelukkende virker som en kontrol af magthaverne, fordi borgerne i sidste ende har mulighed for at "nedlægge veto" mod disse i et nyt valg. Man kan også med rimelighed påstå, at selv retfærdige procedurer kan skabe uretfærdige beslutninger. Derfor er det ikke nok, at beslutningerne gennemgår den retfærdige procedure, de skal også gennemgå en form for deliberation, hvor argumenter for og imod afvejes (Eriksen & Weigård, 2003).

Den republikanske model

Den republikanske model baseres i modsætning til den liberale model på det fælles gode eller den fælles vilje. Her er den politiske proces ikke blot en procedure for at vælge og skille sig af med ledere ved en aggregering af borgernes præferencer. Samfundet består ikke bare af selvinteresserede aktører, som vælger ud fra deres egne præferencer, men af samvittighedsfulde borgere som indgår i et samarbejde om at opnå løsninger på fælles problemer ud fra en idé om et fælles gode. Forskellen på den liberale model ses tydeligst i den distinktion, der dannes mellem det retfærdige og det gode. Hvor den liberale model placerer fokus på det rigtige og retfærdige, hvilket illustreres gennem de naturlige individuelle rettigheder, har republikanerne fokus på det fælles gode eller "*the common good*". Republikanerne tror på, at disse rettigheder er politiske af natur, og at det ultimative gode er demokratiet i sig selv. Det er i den politiske proces, at rettigheder formes, og igennem fælles beslutninger at de bliver universelle og bindende. Derfor fastlås de rettigheder og pligter, borgerne bærer, igennem borgernes grad af refleksion. Borgerne er selv suveræne, når det kommer til at beslutte deres grad af kommunikativ medbestemmelse i demokratiske fora. Derved dannes der et mål om at danne borgerne, så de kan deltage i rationelle beslutninger på baggrund af deliberation om deres sameksistens og om det fælles gode (Eriksen & Weigård, 2003).

Hvor de liberale ser individets ret til frihed som gående forud for den politiske frihed, ser republikanerne retten til demokratisk deltagelse som frihed i sig selv. Når borgerne har mulighed for at deltage i politiske beslutninger vedrørende deres eget liv, har de dermed også fået frihed. De ser politik som en normativ aktivitet og som en direkte forlængelse af grundlæggende moral og etik. De kritiserer de liberale, fordi deres system består af et magtspil og en kamp om ressourcer, som ikke altid kan påstås at være moralsk (Eriksen & Weigård, 2003).

Habermas' primære kritik af den republikanske model består i manglen af grundlæggende rettigheder. Han påpeger, at det kun er de politisk aktive og deltagende, som reelt er frie, og derved skabes der mulighed for undertrykkelse. Han anfægter muligheden for integration i den politiske sfære, fordi nogle grupper ikke er integreret i det sociale rum, der er påkrævet for at blive en del af det politiske rum, hvorved man mangler retten til selvbestemmelse. Habermas er stor tilhænger af den deliberation, som republikanerne tillægger værdi, men påpeger, at mange ikke magter eller har evnerne eller lysten til at deltage, hvorved der er et problem med legitimitet og repræsentation. Han påpeger ligeledes, at den debat, der forekommer i den offentlige sfære, må adskilles fra de politiske institutioner for at opnå en offentlig mening. Denne offentlige mening kan netop være kritik af det etablerede, hvorfor der nemt kan opstå behov for rettigheder og beskyttelse, som altså ikke er givet i den republikanske model. I den vestlige verden er der en markant og fri offentlig sfære, hvor borgere har mulighed for at danne egne meninger gennem debat og kritisere magthaverne. Habermas påpeger, at dette primært er tilfældet, fordi der netop er givet visse rettigheder, som beskytter borgerne (Eriksen & Weigård, 2003).

Den republikanske model har også problemer i forhold til den erkendelse, at strategisk handlen til tider kan være både nyttig og nødvendig i politik. Samtidig er der alvorlige problemer i moderne multikulturelle samfund, hvor normerne inden for moral og etik ikke altid er de samme blandt borgerne, og i nogle samfund kan de endda adskille sig meget fra hinanden. Når målet er det fælles gode, har modellen et stort problem, hvis dette fælles gode ikke kan bare nogenlunde defineres. Det er let, hvis borgerne er nogenlunde kulturelt ens og har et fælles syn på det gode liv og retfærdighed, men er det ikke tilfældet, kan det være svært at deliberere sig til de gode løsninger på de kollektive problemer. Multikulturelle samfund med forskellige etnicitet og religiøsitet kan ikke forventes at have det samme etiske og moralske udsyn, hvorfor det er uhensigtsmæssigt at basere samfundet på dette (Eriksen & Weigård, 2003).

Diskursteori

Et mikrofundament for kollektiv viljesdannelse

Et af problemerne med de etablerede modeller er, at de mangler et mikrofundament for, hvordan en offentlig mening kan dannes og derved løse kollektive problemer. Der menes i denne forstand en form for kollektiv viljesdannelse, som kan finde sted i to sammenhænge: enten i forsøget på at løse konflikter vedrørende forskellige individuelle valg, eller til at bestemme hvad der er grundlæggende kollektive mål. Begge tilfælde involverer et fælles og reflektivt forsøg på at løse fælles koordineringsproblemer i et moderne samfund. Habermas baserer denne mulighed for kollektiv viljesdannelse på traditionen om det menneskelige ræsonnement eller bedømmelse. En tradition, der går igennem teoretikere som Aristoteles, Kant og Hannah Arendt, om at mennesket har en unik kvalitet, som gør det i stand til at vurdere rigtigt fra

forkert ud fra de givne informationer om emnet. Det er en egenskab, der er svær at definere og forklare, men det er den samme egenskab, der gør mennesket i stand til at vurdere rigtigt eller forkert på samme måde, som man kan vurdere, om noget er smukt eller grimt. Denne tanke overfører Habermas til politik, hvor det igennem deliberation skal gøres klart, hvad der er den rigtige løsning, igennem parlamentarisk debat vedrørende fælles problemer (Eriksen & Weigård, 2003).

Det er altså kommunikationen, der skal være den drivende kraft, for at det kan fastslås, hvad problemet er, hvad løsningerne kan være, og hvilken kollektiv tilgang der må benyttes for at løse det. Denne kommunikation skal bunde i den kommunikative rationalitet, som er beskrevet tidligere i afsnittet. Den kommunikative rationalitet betyder, at aktørerne er rationelle, når de vælger den mest effektive løsning, men at de samtidig er i stand til at retfærdiggøre og forsvare denne løsning imod kritik. De må være i stand til at forklare baggrunden for deres valg, og samtidig retfærdiggøre deres krav for at kunne kaldes rationelle og for at kunne håbe på tilslutning og opbakning fra de andre aktører. I en sådan proces er personlige motiver ganske enkelt ikke nok, da man forsøger at opnå kollektive løsninger, hvorfor man hurtigt vil blive gennemskuet, hvis motiverne er egoistiske, hvilket i sig selv er et dårlig argument. At gengive ens egne præferencer er dermed ikke et godt argument, når man forsøger at opnå tilslutning fra de andre aktører, og dermed tvinges magthavere til at tænke på det fælles gode, når de skal vinde opbakning til deres forslag, da kun forslag, som har en mere general kvalitet, kan være valide i en politisk kontekst (Eriksen & Weigård, 2003).

Normer, forslag og værdier, som præsenteres, må derfor have en generel virkning for at kunne opnå legitimitet og opbakning, og denne legitimering bunder i argumenter, som andre kan acceptere som en del af det fælles gode. Dermed kan en deliberativ person karakteriseres som en, der er i stand til at være selvkritisk og kritisk over for andres forslag og handlinger, og som underbygger sine standpunkter med argumenter. En deliberativ person er dermed reflekterende og ansvarlig og er villig til at lytte til andre argumenter med det udgangspunkt, at han kan ændre sine egne overbevisninger, hvis gode argumenter præsenteres. Dette deliberative udgangspunkt, hvor aktører er reflekterende og argumenterende, udgør det mikrofundament, som teorien bygger på. Det er menneskets evne til gennem logik og rationalitet at beslutte, hvad de gode løsninger er. Derved inddrages også de individuelle rettigheder fra den liberale model, da Habermas gør det klart, at kun frie individer med autonomi kan opnå den påkrævede kompetence, som rationel deltagelse forudsætter. Ligeledes skal individet sikres frihed til at bidrage og deliberere uden at frygte for konsekvenserne, og derved kan det påstås, at de politiske beslutninger, der træffes, er kvalificerede eller legitime.

En procedural model for deliberativ politik

Habermas fastslår, at der både indeni og udenfor det parlamentariske system, findes processer som er formet til at kunne løse konflikter på en ordentlig måde. Det er muligt at diskutere og vurdere principper på en rationel måde. Diskursteorien, som han har udarbejdet, giver plads til både det liberale princip om individets ret, men også republikanernes orientering om, at legitimitet udspringer fra borgernes deliberationer. Grundlaget for det moderne konstitutionelle demokrati er en samling af ideer, rettigheder og principper, som hænger sammen med visse idealer om menneskerettigheder og flertalsstyre. Den demokratiske konstitutionelle stat er ifølge Habermas nødvendig for at skabe stabile konfliktløsende og problemløsende procedurer, for at forskellige grupper og etniciteter kan leve sammen under en fælles lov, selvom de kan have visse grundlæggende uenigheder. Det er også kun nødvendigt at være enige, når det gælder en retfærdig håndtering af forskellige konflikter, derudover er borgerne frie til at handle, som de vil, inden for de konstitutionelle regler. Ligeledes kan folkevalgte ikke se bort fra den politiske og demokratiske proces, da det udelukkende er den, der giver dem legitimitet. Det samme princip gælder for borgerne, som er bundet af en form for kontrakt, hvor de ikke selv må løse konflikter, men skal ordne det igennem de institutionaliserede retsinstanser for at opnå en legitim løsning på normative problemer. Habermas understreger, at disse procedurer ikke garanterer en rationel løsning, men at de i det mindste garanterer *muligheden* for rationalitet (Eriksen & Weigård, 2003).

Diskursteorien er så vidt enig med den liberale model om, at staten er baseret på og eksisterer på grund af individet, og at enhver aftale eller lov er fejlbarlig. Diskursteorien stiller sig dog i modsætning til den liberale model ved at erklære, at det demokratiske system alligevel baseres på nogle enighedspunkter, og at disse systemer har institutioner og arrangementer, som gør det muligt at løse konflikter på en rationel måde. Systemerne er også i stand til at skabe en vis konsensus eller deliberative majoriteter for at opnå kollektive mål. I forhold til den republikanske model er den delibererende del inkorporeret i diskursteorien, men spørgsmålet om rettigheder adskiller dem. Habermas påstår, at kun frie individer, sikret af rettigheder og uden påvirkning eller tvang i deres kommunikation, kan påstås at opnå en enighed, som er valid eller kvalificeret. Derfor er der nødt til at være et rettighedsprincip, for at aktørerne kan være virkeligt frie i deres deltagelse i skabelsen af den kollektive vilje. Dette giver samlet en demokratimodel, som bygger på tre principper:

1. *"a desubstantialised concept of popular sovereignty*
2. *A procedural concept of legitimacy*
3. *A decentralized perspective of society"* (Eriksen & Weigård, 2003; 125)

Det første punkt omhandler Habermas' kritik af de nuværende systemer, hvor folket samles i "et folk", når det handler som aktør. Som det opfattes i dag giver folket udtryk for en fast vilje i for eksempel politiske beslutninger eller valg. Men Habermas forklarer, at det i dag ikke kan forventes, at denne vilje er skabt igennem debat og diskussion på forum eller i parlamentet, hvilket ifølge ham er et problem. Folket er mange forskellige folk, så legitimiteten, der dannes ved folkelig opbakning og flertal, skal betragtes som anonym og subjektløs. Det er de demokratiske procedurer og den politiske kultur, som skal sikre, at de bedste argumenter bliver præsenteret, hørt og overvejet. Kun i det tilfælde kan det påstås, at folket, eller folkene som udgør folket, danner et legitimt flertal, da den kollektive viljesdannelse så vil være rationel. Det er altså de politiske procedurer, som skal sikre, at deliberationen kan finde sted i frie offentlige sfærer (Eriksen & Weigård, 2003).

Det andet punkt understreger, hvor vigtige procedurer er for Habermas, og dermed i diskursteoriens bud på en demokratimodel. Hvor republikanerne anser konstitutionen for værende sekundær i forhold til den politiske vilje, ser diskursteorien den som grundlæggende i samfundet. Det er kun i forlængelse af konstitutionelle procedurer, at man kan påstå, at legitime interesser og mål kan dannes. Dette vedrører den institutionaliserede proces, som sikrer en fri offentlig debat og institutionaliseringen af procedurer for argumentering, forhandlinger og valg i det parlamentariske system. Den parlamentariske institution sikrer regler, som regulerer repræsentation, politiske agendaer, høringer og beslutninger. Dette vil ifølge Habermas sikre, at den deliberation, som finder sted mellem parterne, finder sted under forhold, som gør, at det, der diskuteres, er ordentligt belyst før en beslutning træffes, og at disse beslutninger så kan påstås at være retfærdige og rationelle. Dette gør spørgsmålet om repræsentation vigtigt, fordi det, at processen går igennem en gruppe folkevalgte repræsentanter, gør, at muligheden for rationel deliberation er større i forhold til spørgsmålet om det fælles gode. På baggrund af sikringen af individuelle rettigheder er dette princip også med til at gøre risikoen for, at flertallet diskriminerer mindretallet, mindre. På samme måde sikrer denne isolering af politikerne, at de ikke kan korrumpes eller påvirkes af udefrakommende faktorer som lobbyister og særinteresser. Moderne konstitutioner institutionaliserer procedurer, som sikrer fri kommunikation og beskytter mindretallet mod flertalstyranni. Hvis en konsensus opnås uden de rette procedurer, er den dermed tyrannisk, og love, som ikke gennemgår den retslige institution, kan ikke være legitime (Eriksen & Weigård, 2003).

Habermas anskuer ikke konstitutionen som en form for beskyttelse af etablerede normer og værdier, men som en mulighed for de almindelige borgere til frit at deltage igennem frie offentlige sfærer. Deliberationen, som finder sted i de offentlige sfærer, skal teste argumenter og beslutninger, inden de bliver en del af den politiske proces. Derved skal de moderne konstitutioner beskytte ikke bare

demokratiet, som i princippet kunne beslutte at ophæve sig selv uden en konstitution, men også de procedurer, som sikrer muligheden for en rationel og retfærdig beslutningsproces (Eriksen & Weigård, 2003).

According to Habermas, legitimate political power arises through the interaction between legally institutionalized, discourse arrangements and culturally mobilized public spheres, where the citizens have both the freedom to participate and to refrain from it. (Eriksen & Weigård, 2003; 126)

Det tredje punkt gør klart, at man må gå bort fra det statscentrerede samfund, som er grundlaget i både den liberale og republikanske model. Begge modeller anser nemlig staten som samfundets centrum. Habermas påstår, at den kollektive vilje ikke kan aflæses i delibererende forsamlinger, men må lokaliseres i den frie strøm af kommunikation, som findes i civilsamfundet. Derfor mener han, at magten skal decentraliseres og uddeles blandt flere forskellige autoritetscentre og igennem mange steder at give udtryk for sin mening. I moderne samfund er der utallige institutioner, som bestrider en vis magt, og derved får magten en decentraliseret form. Organisationer, lobbyvirksomheder og NGO'er er alle blevet magtfulde enheder i de moderne samfund, som giver mulighed for indflydelse uden direkte indblanding i det politiske spil. Tænketaanke, medier og andre former for muligheder for deltagelse sørger effektivt for, at magten er decentraliseret, og giver fora til muligheden for deliberation og derigennem rationelle valg. Alle disse institutioner sørger for større mængder af input i beslutningsprocesserne, da flere borgere får mulighed for at give udtryk for deres synspunkter (Eriksen & Weigård, 2003).

Dermed er det deliberation, og ikke aggregeringen af præferencer, som giver legitimiteten i moderne samfund ifølge Habermas, og det er ligeledes nødvendigt med argumentation for at kunne retfærdiggøre en beslutning. Dermed får magthaverne et ansvar over for borgerne, da de ikke blot kan forsøge at opnå genvalg ved simple populære beslutninger. Før nogen kan gå til afstemning, må der forekomme en deliberation vedrørende emnet, så det ikke længere er nok at opnå et flertal i eksempelvis det danske folketing.

Operationalisering af teorien

I operationaliseringen af teorien gives der en form for model for, hvordan teorien applikeres i analysen. Det er nødvendigt for en teori af denne kompleksitet med en form for framework, som kan indramme og hjælpe analysen med at være stringent udført. Da der skal analyseres på debat mellem borgere og politikere i den offentlige sfære, som Facebook skal udgøre, er det nødvendigt med en stringent fremgangsmåde for ikke at analysere på forskellige ting og udfald.

For at opnå deliberationen må flere forskellige trin opfyldes. Da rapporten netop undersøger, hvorvidt denne deliberation forekommer på Facebook, må disse trin altså være opfyldt før der overhovedet kan være tale om en deliberation.

Fri offentlig sfære

Det første trin er, som Habermas beskriver det, den frie offentlige sfære. Deltagerne skal være sikret friheden til at deltage, og denne offentlige sfære skal gerne være fri for spilteori og andre former for pres, som deltagerne kan påvirkes af. Dette pres kan være fra bureaukrati eller erhvervsmæssige forhold, så de føler sig forpligtet til at svare og deltage på en bestemt måde. Ligeledes er det vigtigt, at ingen bliver holdt udenfor. Det er allerede etableret, at Facebook er stort set åbent for alle danskere, hvorfor der med god ret kan påstås, at der ikke holdes nogen uden for i hvert fald på overfladen. Der er dog et problem i forhold til hvem, der har lyst til at deltage i diskussioner, da mange danskere holder sig tilbage på grund af den hårde tone, der findes i debatten. Dette forsøger denne rapport at komme udenom ved at arbejde med lokalpolitikeres facebooksider, for så må det forventes, at dem, der skriver og deltager, er blandt dem, som ikke afskrækkes af den hårde tone, og dermed tør deltage.

Talehandlingen

Det andet trin er at finde i selve talehandlingen, hvor Habermas arbejder med tre implicitte validitetskrav. Disse krav er, at påstanden ifølge afsenderen er sand, at selve talehandlingen er korrekt i den normative kontekst, den præsenteres i, og at talerens intention er ment, som den er udtrykt (Habermas, 1984). Dette er tilfældet i stort alle sammenhænge, for de fleste taler af deres rene overbevisning. Om det så faktisk er rigtigt, er en anden snak, men aktøren må være overbevist om, at han taler sandt.

Handletyper

Det tredje trin består i vurderingen af de forskellige handletyper. Det skal helst være med udgangspunkt i den kommunikative handlen og dermed en forståelsesorientering, som borgerne deltager på baggrund af, og ikke en formålsorientering, som den teleologiske model indebærer. Dette kan eksemplificeres ved, at aktører måske hårdnakket påstår noget, og forsøger at overbevise andre om det samme, på trods af at de præsenteres for gode argumenter underbygget af forskning og anden evidens. Nægter aktøren overhovedet at overveje, hvorvidt hans udgangspunkt er funderet i logik og rationalitet, er der et klart brud på kravet om en forståelsesorientering, og dermed kan der dårligt blive tale om en deliberation.

Derfor kan operationaliseringen opsummeres som: den offentlige sfære skal først og fremmest være fri. Er der nogen, der skræmmer andre væk med hård tone og tilsvininger i debatten? Dernæst skal talehandlingen være sand fra brugerne, hvilket den i langt de fleste tilfælde er. Til sidst skal handletypen

analyseres, for at se om aktørerne udviser en forståelsesorientering. Opfyldes disse trin kan der blive tale om en udvikling, som kan føre til en endelig deliberation. Opfyldes et enkelt af dem ikke, falder de andre til jorden.

Analyse

Analysen vil i denne rapport være delt i tre, eftersom der arbejdes med tre casepersoner. Som det er beskrevet i afsnittet om valg af empiri, er de tre casepersoner lokalpolitikere med en vis aktivitet og deltagelse på deres facebookprofiler. De tre profiler underkastes analyse én efter én jævnfør metoden og det teoretiske fundament ved Habermas. Igennem operationaliseringen af teorien, som gives i det ovenstående afsnit, opnås en form for model til udførslen af selve analysen. Analysen vil følge det samme mønster igennem hele rapporten for at opnå en ensartet og stringent analyse, som kan føre til en stærk konklusion. Først vurderes og vælges et relevant opslag af en caseperson, som herefter kort præsenteres, hvorefter selve debatten, som forekommer i kommentarsporet, vil blive analyseret. Det er ikke blot debatten mellem politikerne og borgerne, men også borgerne imellem som er interessant i det perspektiv, rapporten tager. Når flere opslag er blevet underkastet den første analyse ved en gennemgang af de kommentarer og den debat, der forekommer, vil der være en analyse set i deliberationens perspektiv, tæt sammenholdt med teorien.

Alex Vanopslagh

Opslag 1

Det første opslag, som findes interessant og værd at analysere på hos Alex Vanopslagh, er dette fra 14. april 2018:

A screenshot of a Facebook post by Alex Vanopslagh, dated 14. april kl. 12:22 from Copenhagen. The post discusses a political proposal for free healthcare services. It includes a link to an article from 'SF' (Socialistisk Folkeparti) titled 'SF vil gøre tandlæge, psykologhjælp og fysioterapi gratis'. The article snippet mentions that user fees create an unequal healthcare system and that the proposal aims to phase out user fees for dentists, psychologists, and physiotherapists to reduce costs for socially vulnerable groups. The post also features a red 'Abonnement' (Subscription) button and a 'LÆSETID: 5 MIN.' (Reading time: 5 min) indicator.

Alex Vanopslagh
14. april kl. 12:22 · Copenhagen · 🌐

Problemet med den her slags forslag er, at det bliver ved og ved og ved.

Når psykologhjælpen, fysioterapi og tandlæge er røget ind under skatten, vil venstrefløjen fokusere på "gratis" høreapparater, diætister, linser, osteopati, briller, kiropraktor, akupunktur, zoneterapi og fodindlæg til platfodede.

Det stopper ALDRIG. Er du i tvivl, så kig på velfærdsstatens vokseværk de sidste 50 år.

Abonnement LÆSETID: 5 MIN.

SF vil gøre tandlæge, psykologhjælp og fysioterapi gratis

Brugerbetaling skaber et ulige sundhedssystem. Derfor vil SF udfase egenbetaling til tandlæge, fysioterapi og psykologhjælp og reducere udgifter til medicin for socialt udsatte. Resten af oppositionen er positivt stemt, men skyder finansiering ned

(Bilag 1)

Opslaget kritiserer et forslag fra Socialistisk Folkeparti, som omhandler gratis tandlæge, fysioterapi og psykologhjælp for alle borgere. Argumentet fra SF er, at brugerbetalingen på disse områder skaber et ulige sundhedssystem. Vanopslagh forfatter et opslag, hvor han stiller sig meget kritisk over for en yderligere udvidelse af velfærdsstaten, og påpeger, at det bestemt ikke bliver gratis, da pengene må komme et sted fra; altså borgerne. Derudover opstiller han lidt provokerende, hvordan venstrefløjen altid vil have mere, og finder på en række andre tiltag, som de næste gang ville mene skulle være gratis. Til sidst konkluderer han, at det aldrig vil stoppe, og at hvis man er i tvivl, så kan kigge på, hvordan velfærdsstaten er vokset igennem de seneste 50 år (Bilag 1).

Dette opslag er interessant, fordi det har lidt kant med sit provokerende budskab rettet mod venstrefløjen. Det afstedkommer da også en livlig debat i kommentarsporet, som der nu vil analyseres på.

(Bilag 2)

En række af de første kommentarer lader til at være følgere og tilhængere af Alex Vanopslagh og Liberal Alliance. De har ikke meget til overs for SF's forslag og giver kort og kontant Vanopslagh medhold i hans kritik. Line Lahn Sørensen påpeger i den øverste kommentar, at danskerne måske ville have råd til de ting, som SF foreslår skal være skattebetalt, hvis de betalte mindre i skat. En tilkendegivelse som virker meget populær med 32 "likes". Lennart Kiil spørger sarkastisk, om tandlægerne, fysioterapeuterne og psykologerne så vil arbejde gratis, siden de skal yde en gratis service. Han gør dermed grin med hele idéen om, at noget skal forestille sig at være gratis, når det er tydeligt, at der må forventes en finansiering over skatten. Nikolaj og Allan gør i de to nederste kommentarer klart, hvad de mener om forslaget, som de forventer giver lange ventelister, og at noget gratis bliver statskontrolleret, styret og bestemt. I den første del af opslaget er der ikke umiddelbart nogen debat, og det eneste, det kan blive til, er tilkendegivelser fra folk, som liker opslagene, og dermed må forventes at give udtryk for en vis enighed med det skrevne. Nogle af kommentarerne vidner dog om en vis indsigt i det politiske system, da de gennemskuer, at ydelserne bestemt ikke er gratis, som det præsenteres af SF, men må finansieres via skatten, som også Vanopslagh påpeger (Bilag 2).

Men det varer ikke længe før en reel debat udfolder sig med adskillige deltagende parter:

(Bilag 3)

Charlotte Kofod maner til ro og anfægter selve den præmis, Vanopslagh bygger sin kritik på. Hun siger, at man ikke kan afvise forslag med argumentet om, at så stopper det aldrig, for så kunne hun bruge den samme logik på alle forslag vedrørende skattelettelser. Frederik Thorup giver hende ret, om end med et noget resignerende udgangspunkt. André Banke Bidstrup kaster sig ind i debatten og forsøger at forklare Charlotte, hvordan et liberalt udgangspunkt kan være for staten, og forsøger at tilbagebevise hendes påstand (Bilag 3).

Som det ses i det nedenstående bilag 4, så fortsætter debatten, og Charlotte gør klart, at hun overdriver for at understrege sin pointe. Hun kritiserer den argumentationsform, som Vanopslagh og andre bruger, og påstår at man burde holde sig til virkelige og konkrete forhold frem for at opstille skræmmebilleder. André byder ind og roser faktisk sin politiske modstander Charlotte for hendes evne til at indleve sig og stille sig vurderende og nuancerende i forhold til debatten. Frederik forsøger med kolde fakta at overbevise Charlotte om, at præmissen skam er god nok, skatten vil kun stige, og sådanne forslag, som det fra SF, er katalysator for dette. Han underbygger sin påstand med en graf, som viser stigningen i det danske skattetryk siden 1870, og understreger sin pointe med et eksempel om bilafgiften, som er unødvendigt høj (Bilag 4).

Charlotte Kofod Jeg tror heller ikke det ville ende i anarki, men når man argumenterer på den måde er det at tegne skræmmebilleder og ekstremer i stedet for at forholde sig til det virkelige og konkrete.

Synes godt om · Svar · 3 d

André Banke Bidstrup Charlotte Kofod Det er skam en fin nuance du skaber til en fin debat Charlotte.

Jeg er dog overrasket over at du kan sige ting du ikke selv tror på. Det er jeg ikke vant til med folk der stemmer rødt. De identificerer sig altid 100% med det de siger, og der er stærke følelser bag. Hvorimod jeg oftere oplever at folk der stemmer blå er mere analytiske anlagt, og faktisk godt kan lege djævlens advokat og sige ting de ikke selv står inden for 100%, men for at nuancere og perspektivere debatten 😊

Du kan f.eks sætte [Alex Vanopslagh](#) op i mod Johanne Schmidt-Nielsen. Den ene er meget rationel, imens den anden står og råber og skrider baseret på følelser.

Og ja, jeg ved godt der findes analytiske og rationelle røde. Rolig nu 😊

Synes godt om · Svar · 3 d · Redigeret

Frederik Thorup Charlotte Kofod problemet er at velfærdsstaten allerede ER end som noget ekstremt. Lige kan skatterne ikke sættes højere op, uden det direkte koster penge. Det er sgu ekstremt.

Feks beskatningen af biler er på 150%. Alt over 85 viser sig er gratis at fjerne, alligevel kan man ikke gøre det. Det er ekstremt ekstremt. Skat for skattens skyld.

Skatten har kun kendt én retning. Op

Skattetryk i Danmark 1870-2014

Synes godt om · Svar · 3 d

(Bilag 4)

Debatten fortsætter lidt endnu, og de når ikke videre til enighed, men de forsøger først at etablere, hvad selve præmissen for debatten er. Dette forhold er vigtigt i forbindelse med at opnå en form for deliberation jævnfør Habermas' teori om den kommunikative rationalitet. Ligeledes viser Charlotte Kofods sidste kommentar, at hun ikke føler sig utryk i forhold til tonen i debatten og muligheden for at deltage:

Charlotte Kofod André hahaha. Godt at høre, at du ikke er bange for at være venner med en, du er uenig med politisk. Jeg finder det selv ganske lærerigt og super sjovt 🤔😊

Synes godt om · Svar · 3 d

(Bilag 5)

Man kan ikke påstå, at parterne opnår en enighed om en fælles løsning på problemet. Men det kan konkluderes, at den offentlige sfære i dette tilfælde virker fri, og de deltagende udviser en villighed til at lytte og debattere med hinanden. Det er svært at vurdere, hvorvidt de er forståelsesorienterede eller formålsorienterede ud fra så kort en debat, men det faktum, at de lytter og forholder sig til hinandens argumenter, vidner om en vis grad af forståelsesorientering, om end de alle virker ret forudindtagede i deres holdninger. Det bliver derfor i højere grad en debat med det formål at forsøge at overbevise de andre om, at de selv har ret. Ikke desto mindre bidrager debatten til en vidensdelig, især ved Frederik som deler statistik om skattetrykket og dets udvikling med de andre (Bilag 4).

Resten af kommentarsporet består af enkelte kommentarer, som nogle af dem der sås i bilag 2, og nogle enkelte korte kommentarer til andre kommentarer. Der bliver dog ikke svaret på disse kommentarer, hvilket gør det umuligt at analysere yderligere på i forhold til at finde en form for deliberation. Men kommentarsporet bruges også af borgerne til at give deres repræsentant i borgerrepræsentationen deres støtte, hvilket måske hjælper Vanopslagh med at udstikke kursen for hans politiske virke:

(Bilag 6)

Hovedpersonen, Alex Vanopslagh, glimrer ved sit fravær i debatten. Der stilles flere gange spørgsmål, som af Charlotte Kofod, vist i det ovenstående, hvor det havde været interessant for Vanopslagh at deltage. Andre deltager og svarer i stedet for ham, så i første omgang bliver opslaget altså en form for envejskommunikation for Vanopslagh, da han ikke deltager i kommentarsporet. Til dette kan man stille spørgsmålet, hvad formålet med opslaget så var. Det kunne være på baggrund af en dramaturgisk handlen for at vise sine tilhængere, hvad han synes om dette forslag, med elementer af den teleologiske handlen, da det er i hans egen interesse at fremstille hans politiske modstandere dårligt, så han stilles bedre.

Opslag 2

Det næste opslag fra Vanopslagh, som er interessant at analysere på, er et opslag, som kommer i forlængelse af den mulige konflikt eller lockout for de offentligt ansatte i foråret 2018:

Alex Vanopslagh

14 timer · Copenhagen · 🌐

Er sygeplejersker lavtlønnede? Døm selv - denne gang med tal fra Dansk Sygeplejeråd selv.

Jeg er det seneste døgn blevet kaldt dum, uvederhæftig og vederstyggelig, fordi jeg tror på statistikker på de FAKTISKE udbetalte lønninger fra KL/Danske Regioners lønkontor, som viser, at offentligt ansatte er ganske vellønnede. Det kan i hvert fald ikke passe, at en sygeplejerske eksempelvis tjener 37.933 kroner om måneden - de når ikke engang over 30.000, siger de anekdotiske beviser.

Her er hvad, Dansk Sygeplejeråd angiver som gennemsnitsløn for sygeplejersker - man må antage, at de ikke taler usandt overfor deres medlemmer:

Sygeplejersker, ikke ledende på sygehus: 29.533 kr., + genetillæg (3.250 i gennemsnit) + pension på 13,51 % = 37.211,98 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Specialuddannede sygeplejersker, ikke ledende på sygehus: 33.677 kr. + genetillæg (3.250 i gennemsnit) + pension på 13,51 % = 41.945,83 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Sygeplejersker i basisstilling i kommune: 31.179 kr. + genetillæg (1.750 i gennemsnit) + pension på 13,94 % = 37.519,30 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Specialudd. sygeplejersker i basisstilling i kommune: 33.632 kr. + genetillæg (1.750 i gennemsnit) + pension på 13,94 % = 40.314,25 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Sundhedsplejersker i basisstillinger: 33.643 + genetillæg (1.750 i gennemsnit) + pension på 13,94 % = 40.326,78 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Nå.

Lønnen i november 2017 for sygeplejersker ansat på et sygehus

Gennemsnitslønnen for en sygeplejerske i en basisstilling på et sygehus var i november 2017 på 29.533 kr., mens gennemsnitslønnen for en sygeplejerske med specialuddannelse i en basisstilling var 33.677 kr. Denne løn inkluderer grundløn samt eventuelt centralt eller lokalt forhandlede tillæg. Sygeplejersker har dertil en 13,51 % pensionsindbetaling samt genetillæg for vagter aften/nat og weekend mv. Genetillægene er meget svingende over året og svinger desuden fra afdeling til afdeling. I gennemsnit udgør genebetalingen 3.000-3.500 kr. om måneden.

Gennemsnitslønnen for sygeplejersker i regionerne, november 2017	Antal fuldtid	Månedsløn*	Årsløn*
Sygeplejersker, ikke ledende	28.868	29.533	354.391
Specialuddannede sygeplejersker, ikke ledende	4.452	33.677	404.127

* Det anvendte lønbegreb er trinløn + faste tillæg. Pensionsbidrag, feriepenge og evt. genetillæg er ikke inkluderet i tallene.

(Bilag 7)

Opslaget er fra den 22-04-18 og bliver slået op på et kritisk tidspunkt i forhandlingerne mellem arbejdsgiver og arbejdstagere i den offentlige sektor. Det omhandler løn for sygeplejersker, og Vanopslagh adresserer et tidligere opslag, han har lavet, hvor han har opslået gennemsnitslønninger for en del fag i den offentlige sektor. Især sygeplejerskers løn mener folk, at han har opstillet forkert, og han har derfor været udsat for en del ubehagelige tilråb på Facebook. Vanopslagh tager til genmæle og opstiller nu lønnen for forskellige

typer sygeplejersker med tal fra Dansk Sygeplejeråd. Det er interessant, at Vanopslagh føler, at de uenige om hele den grundlæggende præmis for diskussionen og den, måske, forestående konflikt.

Allerede i selve opslaget er der nogle punkter, som er interessante for teorien. Vanopslagh påpeger, hvordan han er blevet udsat for personlige angreb på baggrund af hans tidligere opslag om løn. Dette vidner om en offentlig sfære, som måske ikke er så fri, som man kunne antage, da folk angriber ham med en hård tone. Som det foreskrives i teorien, skal den offentlige sfære være fri, og alle skal have mulighed for at deltage, og det kan den ikke påstås at være, hvis Vanopslagh bliver offer for personangreb, når han laver opslag (Eriksen & Weigård, 2003). Ligeledes forsøger han at etablere præmissen for selve den debat, der kører. Han argumenterer for, at de offentligt ansatte over en bred kam mener, at de er dårligt betalte, og henviser derfor til deres lønninger som en gennemsnit, med pension og tillæg inkluderet, og påstår, at de faktisk er ganske udmærket kompenseret for deres arbejde. Han synes, dette forhold mangler i den offentlige debat, og forsøger at opnå en fælles forståelse for konfliktens basis, inden der eventuelt må findes en løsning. Dette beskriver de første skridt i den kommunikative handlen, hvor man ifølge Habermas først må definere selve problemet og dernæst kan arbejde mod en fælles løsning. Det duer ikke at diskutere løsningsmodeller, hvis definitionen på problemet er forskellig mellem aktørerne (Eriksen & Weigård, 2003).

Opslaget afstedkommer en heftig debat med over 200 kommentarer. Man kan sandsynligvis påstå, at dette opslag er af en mere provokerende art, da der ikke er mange i den offentlige debat, som direkte går ud og siger, at sygeplejersker er vellønnede. Det tyder på, ved at læse kommentarerne, at mange føler sig provokeret af påstanden. Den første diskussion, der forekommer i opslaget, vedrører mediernes manglende rapportering om disse forhold:

Disse tre deltagere køber altså Vanopslaghs præmis og kritiserer det, man må formode er *Main stream media* (MSM), for ikke at tage emnet op. Journalisterne er enten dumme eller har en agenda. Her er der tale om en forudindtaget holdning, og der udvikles ikke meget debat. De er dog enige om, at medierne, og især de yngre journalister, ikke er meget værd (Bilag 8).

Andre opslag giver udtryk for en holdning eller overbevisning, men starter ikke en reel debat:

Janne Riise Hansen starter en diskussion, som giver stor deltagelse og heftig debat:

(Bilag 10)

Hun henvender opslaget direkte til Vanopslagh og virker interesseret i at høre hans egentlige mening med opslaget. Han svarer hende dog ikke, men dette kan måske skyldes, at Janne får svaret på sit spørgsmål af Anders Wegge Keller i den allerførste kommentar. Janne vil stadig gerne høre, hvad pointen egentlig er, og hun stiller sig undrende over for konteksten. I den første del af kommentarsporet forsøger de at blive enige om, hvad selve præmissen for diskussionen er. Janne stiller reelt undrende spørgsmål vedrørende debatten, og flere forskellige aktører besvarer dem i en ordentlig tone. Debatten udvikler sig til en diskussion om den offentlige sektor, lønninger og effektivitet. Janne mener, at en stor offentlig sektor er nødvendig, mens andre mener, den kan være mindre:

Janne Riise Hansen Jan Daniel Andersen : Det kan jeg ikke se ideen i.. jeg tænker helt klart at uden en stærk offentlig sektor, så kunne det private ikke fungerer nær så godt. Men så kan man jo diskutere, hvordan sådan en offentlig sektor skal skrues sammen, men dårlig løn og vilkår kan vel aldrig være vejen frem for en velfungerende organisation.

Synes godt om · Svar · 6 t. 1

Jan Daniel Andersen Janne Riise Hansen.

Du kan ikke få begge dele. Enten har du en offentlig sektor, ned de fordele og ulemper det medfører eller også har du ikke. Du kan ikke få forhold der er lige til det private erhvervsliv i den offentlige sektor. Og du kan ikke få en løn der afspejler produktiviteten i den offentlige sektor.

Du må vælge: forhold som i det private erhvervsliv ELLER en offentlig sektor.

PS. Der er absolut ingen evidens for din påstand om vigtigheden af en offentlig sektor.

Synes godt om · Svar · 5 t.

(Bilag 11)

Jan Daniel Andersen opstiller præmisserne, sådan som han ser dem: det er enten eller, man kan ikke få begge dele, som Janne efterspørger. Hvis Janne var formålsorienteret og havde en agenda, ville hun nu stille sig på hælene og blive påståelig og forsøge at overbevise Jan om det modsatte. Men Janne indtager rent faktisk den forståelsesorienterede position, som kræves i den kommunikative handlen (Eriksen & Weigård, 2003):

Janne Riise Hansen Jan Daniel Andersen : kan man ikke diskutere, hvordan en offentlig sektor skal skrues sammen og hvordan pengene skal bruges? Og nej, jeg tror heller ikke man kan måle på produktiviteten på mange områder i det offentlige, da disse områder er ret komplekse. Jeg siger sådan set heller ikke, at forholdene skal være helt ens. Hvis man fx ser på ingeniører, så er der en meget stor lønforskel i det offentlige og i det private, men der er nogle andre "fordele" ved at være offentlig ansat som fx barsel, omsorgsdage mm og det mener jeg faktisk er ok, da man som uddannet ingeniør kan finde et job, der passer til det personlige valg, man tager i forhold til hvordan man vil skrue sit liv sammen. Det synes jeg faktisk er meget godt. Personligt er jeg lidt ambivalent over for begrebet evidens, men hvis vi skal bruge det, så kan man vel godt kan kalde det rimelig sandsynlig evidens, hvis man forholder til, at i det her lille smørhul vi bor i, har der ikke været så meget vækst og produktivitet som siden vi fik stablet en offentlig sektor på benene... så den vil jeg nok nødig undvære - men evidens for det modsatte, det ville jeg faktisk gerne have forklaret, for jeg har ofte hørt om det (fx "se på Schweiz") , men aldrig helt blevet helt overbevist (måske har jeg bare ikke forstået det 😊)

(Bilag 12)

Hun efterspørger en forklaring på, hvordan samfundet så kan være succesfuldt uden en offentlig sektor. Hun gør dette i en undrende og objektiv tone, da hun påstår, at hun reelt er i tvivl. På den måde kan man argumentere for, at der forekommer starten på en vidensdeling, mens der er tale om et forståelsesorienteret udgangspunkt. Janne forsøger altså at finde svar på alternativer til den offentlige sektor. Der er desværre ingen, der svarer hende, for her kunne der ellers være grundlag for en reel deliberation, som kunne føre til den dybere forståelse og løsningsmodeller i forhold til den konkrete problemstilling.

Den næste diskussion er meget interessant, for her deltager Vanopslagh ivrigt:

Signe Munk, som skriver til Vanopslagh, er faktisk næstformand i SF og uddannet sygeplejerske. Hun mener, at han har valgt ud i tallene, så de fremstår på en bestemt måde. Vanopslagh mener, at han tager et gennemsnit, og at det derfor er det mest reelle billede. Dette kan påstås at være selve kernen i en stor del af diskussionen, for Vanopslagh mener, at en stor del af den offentlige debat er forfejlet når de påstår, at sygeplejersker er lavtlønnede. De tager nemlig ofte udgangspunkt i nyuddannedes lønninger, men som han selv påpeger, er alle sygeplejersker jo ikke nyuddannede (Bilag 13).

Signe følger op med, at det var mere hensigtsmæssigt at finde medianlønnen frem for gennemsnitslønnen:

(Bilag 14)

Men som det gøres klart af Vanopslagh i den nederste kommentar, ville han bruge medianen, hvis den var tilgængelig. Det er den dog ikke, og derfor må han nøjes med gennemsnittet. I forhold til den offentlige debat er det interessant at se Signes kommentar vedrørende pension: den er ikke disponibel i dag. Derfor skal den måske ikke medregnes i den samlede løn, i det billede der opstilles af den. Ligeledes påpeger Lasse Sloth Madsen, at Vanopslaghs tal er unøjagtige, da han medregner genetillæg to gange.

(Bilag 15)

Vanopslagh godtager rettelsen og undskylder. Debatten fortsætter, og der er reelt tale om forståelsesorienterede udgangspunkter for de fleste deltagere: de har en interesse i at få fastsat, hvad der er selve præmissen for diskussionen. Det lader til, at der er dårlig eller ringe information at hente, som varierer kraftigt afhængig af hvilke interesseorganisationer, man spørger, og derfor er der vild uenighed blandt debattørerne om det reelle løn niveau. Det lykkes dog at opnå en dybere forståelse for de deltagende: Vanopslagh får rettet sit overslag, hvor han kommer til at medregne et tillæg to gange, og Signe Munk forstår, at det ikke er alle sygeplejersker, der er nyuddannede, og derfor kan man ikke blot opstille lønnen som sådan. Diskussionen slutter med, at parterne i en ordentlig tone bliver enige om, at billedet er mere nuanceret end det fremstilles i medierne i forbindelse med den mulige konflikt:

(Bilag 16)

Lasse Sloth Madsen, som selv er sygeplejerske, har meget svært ved at genkende de tal, DSR opstiller, og beskriver nu, hvordan tallene er blevet mødt med stor kritik af deres egne medlemmer. Dette vil betyde, at de tal, debatten drejer sig om, måske ikke er helt rigtige (Bilag 16).

Resten af debatten er i høj grad præget af tvivl om den egentlige løn for sygeplejersker. Vanopslagh deltager ivrigt og modtager endda en invitation fra en sygeplejerske om at gennemgå hans lønseddel for at vise ham, hvordan den reelt ser ud:

(Bilag 17)

Ligeledes viser Vanopslagh en stor grad af åbenhed over for deltagerne, da han bliver spurgt, om hvad han selv tjener, og åbent fortæller om det:

(Bilag 18)

I dette opslag er der, i modsætning til det første, heftig deltagelse fra Vanopslagh selv. Dette giver mulighed for i højere grad at analysere hans måde at handle på, frem for borgerne. Dette opslag illustrerer, at Vanopslagh har en række overbevisninger i forhold til emnet, men at han gerne tager imod viden og forslag fra andre. Jævnfør teorien kan det med rimelighed påstås, at han selv er forståelsesorienteret og dermed opfylder det første skridt på vejen mod en form for deliberation. Deltagelsen lader også til at være fri for alle, da debatten forgår i en pæn tone, og der kommer input fra mange forskellige personer. Derfor kan det også med rimelighed påstås, at denne offentlige sfære, som der dannes, er fri for deltagerne. Der forekommer helt klart en vidensdeling og et forsøg på at determinere, hvad præmissen for selve debatten er, som er et led i den kommunikative rationalitet (Eriksen & Weigård, 2003). Derfor opfyldes de forskellige trin for deliberationen rent faktisk, men de bliver ikke videre enige om en decideret løsning på problematikken vedrørende lønninger for sygeplejersker, hvilket sandsynligvis også er for meget at forlange. De bliver imidlertid relativt enige om, at der findes flere nuancer af debatten vedrørende lønnen, hvilket er lidt af en bedrift, hvis man tager udgangspunkt i deres forskellige ståsteder. Begge sider af debatten er villige til at indse fejl og gøre indrømmelser, når de bliver gjort opmærksom på det; ganske som Habermas beskriver det i en rationel diskurs (Eriksen & Weigård, 2003).

Opslag 3

Alex Vanopslagh

10. april kl. 16:57 · Copenhagen ·

Tusinde og atter af tusinde af vrede og larmende offentligt ansatte med røde faner og gule veste marcherer forbi min arbejdsplads i arbejdstiden på vej til demonstration for, at de vil have mere i løn (bare ikke lavere skat).

Jeg skulle lige til at hidse mig op, men deres kampråb om, at de vil have flere af mine penge, mindede mig om, at jeg hellere må komme tilbage til arbejdet.

(Bilag 19)

Det tredje opslag lever i særlig grad op til Vanopslags profil som den lidt mere provokerende debattør. I opslaget kritiserer han de offentligt ansatte, som marcherer forbi hans arbejdsplads, og gør klart, at de vil

have mere i løn, men ikke lavere skat, som hans parti ellers går ind for. Opslaget vækker hed debat, og diskussionerne går særligt imellem de, som mener, at de offentligt ansatte fortjener bedre vilkår, og de som mener, de har fine vilkår eller for gode. Vanopslagh er, som det også blev fastslået i analysen af opslag 2, i den gruppe, som mener, de har fine vilkår.

Debatten tager for alvor sin start, da Kristian Molbo spørger Vanopslagh, hvad han så mener de offentligt ansatte skal have i løn:

(Bilag 20)

Som det ses i bilag 20 får Kristian Molbo ikke bare svar fra politikerne selv, men også fra flere andre borgere. Allan Cervin vender tilbage med spørgsmålet om, hvorfor Kristian egentlig mener, at de skal stige i løn. Lasse Sørensen er mere direkte og klart i fløjen, der synes, de offentligt ansatte har rimelige vilkår. Han angiver, at han synes, de skal have så lidt som muligt, og længere nede griber Lasse Grosbøl den tanke og gør klart, at han betragter den offentlige sektors service som alle andre tjenesteydelser og varer, og derfor skal han have så lav en pris, som han kan få. Her er tale om to personer, som formentligt placerer sig til højre på en politisk skala, og de giver udtryk for at have en rent økonomisk tilgang til emnet. De lader til at være af den teleologiske handletype, idet de først og fremmest tænker på deres egen situation og forsøger at fremme den (Bilag 20).

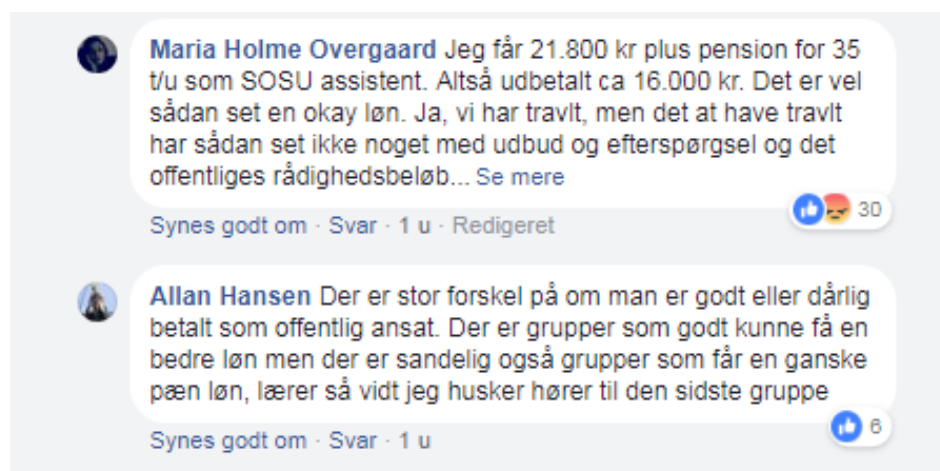
Vanopslagh vender tilbage og svarer Molbo, at det er en myte, at offentligt ansatte er dårligt lønnede. Hans svar høster hele 99 likes, og det giver nok også et fint indblik i, hvad de mennesker, som følger hans side, mener rent politisk.

Debatten fortsætter, og som det kan ses i nedenstående bilag 21, vender Molbo tilbage til Grosbøl og spørger, om den økonomiske tankegang også gælder hans eget job. Grosbøl svarer, at naturligvis gør det det, og forklarer Molbo, hvordan kunderne på det private arbejdsmarked vil gå efter den billigste ydelse. Grosbøl giver udtryk for at handle teleologisk og lægger ikke skjul på, at han forventer, at andre mennesker gør det samme. Man kan ikke decideret konkludere, at Molbo ikke er teleologisk handlende, men han forsøger at etablere en forståelse for, hvorfor de andre ikke vil have, at de offentligt ansatte skal have mere i løn.

(Bilag 21)

Debatten inkluderer inden længe mange forskellige mennesker og holdninger, og der præsenteres forskelligt input fra mange vinkler:

(Bilag 22)

Maria præsenterer erfaringer fra sit eget arbejdsliv, og Allan giver debatten en nuancering, da han ikke mener, man skal tale om offentligt ansatte som en stor gruppe, men i stedet bør anske de forskellige faggrupper. Han synes, nogle grupper trænger til et lønmæssigt løft, mens andre har fine vilkår. Men debatten bærer præg af, at siden tilhører en højreorienteret politiker, for de fleste svar og kommentarer kommer fra folk med den holdning, som eksemplificeret her i bilag 23 af Allan Cervin:

(Bilag 23)

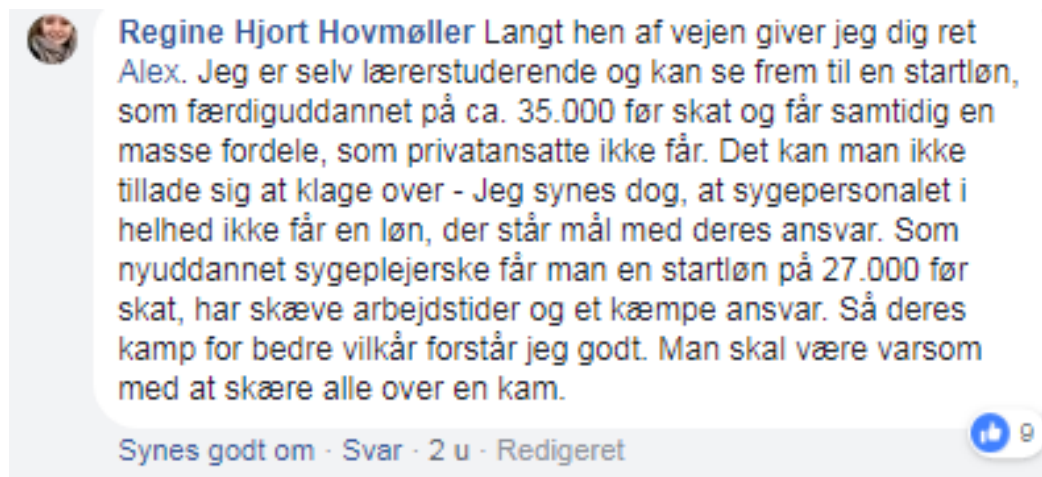
Allan gør klart i sit svar til Molbo, hvad han synes om den offentlige sektor. Han ville fravælge det, hvis han kunne, og argumentet går på, at han hellere selv vil betale, for han mener, at konkurrence ville give bedre service. I sin anden kommentar gør han det helt klart, hvor ineffektiv, han mener, den offentlige sektor er, når han antyder, at de skal mødes om "ingenting". Man kan med rette påstå, at Molbo er kommet i lidt af en orkan af kommentarer, hvor han får kastet tal og argumenter i hovedet, og man kunne forstå, hvis han ikke havde lyst til at deltage længere. Men han vender tilbage og svarer Cervin:

(Bilag 24)

Molbo forsøger sig med en bredere nuancering af spørgsmålet og gør klart, at han ikke tror, at privatisering nødvendigvis er dårligt, men at han frygter for konsekvenserne, hvis der ikke er et kommunalt sikkerhedsnet. Han må påstås at være mere forståelsesorienteret end Cervin og de andre debattører, da han lader til at være villig til at rykke sig lidt i forhold til sine overbevisninger, hvis han præsenteres for gode argumenter. Han påpeger også, at han finder Cervins kritiske kommentar fuld af fordomme om den offentlige sektor, som han ikke deler.

I diskussionen i tråden er der som nævnt bidrag fra mange sider. I bilag 25 ses Regine, som er lærerstuderende, og som faktisk synes, lærerne er udmærket lønnede. Hun tillader sig dog at være kritisk over for Vanopslaghs måde at gå til debatten, fordi hun mener, han skærer alle over en kam. Hun finder lønnen til sygepersonale utilstrækkelig i forhold til det ansvar, de besidder, og dem vil hun gerne støtte i deres kamp for højere løn:

(Bilag 25)

Regine forsøger at nuancere debatten og påpege, hvor Vanopslagh og mange af hans tilhængere i debatten måske begår en fejl i deres forståelse af konflikten. Hun starter med at vise, at hendes forslag ikke er på baggrund af egoistiske motiver, fordi hun faktisk foreslår noget, som ikke er bedre for hende selv, da hun på et tidspunkt bliver lærer, og det derfor ville være bedst for hende, hvis de fik så høj løn som muligt. Hun forsøger objektivt at vurdere, hvordan lønningerne hænger sammen, og om det er retfærdigt. Hun finder lærernes løn retfærdig, men ikke sygepersonalet. Derudover forsøger hun som nævnt at få de andre i debatten til at lade være med at skære alle over en kam, og derved kigge individuelt på de forskellige faggruppers løn (Bilag 25).

Vanopslagh er selv vældig involveret i debatten i dette opslag, hvilket vidner om et reelt forsøg på at gøre klart for sine følgere og eventuelle vælgere, hvordan han står rent politisk. Han svarer på mange af de spørgsmål, han bliver stillet, som det ses nedenfor i bilag 26. Her minder Natasha ham om, at den mulige konflikt ikke blot handler om løn, hvorved Vanopslagh med det samme svarer, hvad han så også mener, den handler om: flere kolleger og bedre arbejdstider. Det giver en forståelse af måden, hvorpå han anskuer kernen i emnet. Molbo følger op med et spørgsmål om, hvorvidt han er interesseret i at give dem nogen af delene, og til det svarer han meget klart nej:

(Bilag 26)

Dermed er de politiske visioner meget klart stillet op for Vanopslagh og, må man gå ud fra, Liberal Alliances politik i Københavns Kommune. Molbo er, som det er set tidligere i opslaget, meget uenig med Vanopslagh og hans følgere, men takker alligevel for klar tale og følger op med et yderligere spørgsmål, som han dog ikke svarer på, og debatten slutter dermed.

Deliberation

I dette afsnit vil der være en vurdering af, om der forekommer elementer af egentlig deliberation på Vanopslaghs facebookside. I operationaliseringen af teorien blev det gjort klart, at der var visse trin, som måtte opfyldes, før at der kunne være tale om en deliberation. Først og fremmest måtte den offentlige sfære være fri og sikre lige adgang for alle. I dette tilfælde er det naturligvis først og fremmest de folk, der følger Vanopslaghs side på Facebook, der deltager og ser hans opslag, men siden er offentligt tilgængelig for alle på Facebook, hvorfor alle andre også kan kommentere og deltage, hvis de har lyst. Dermed kan det med al rimelighed påstås, at adgangen til selve debatten er uhindret for næsten alle.

Et af de store problemer for den frie offentlige sfære er den hårde tone i debatten, som Institut for menneskerettigheder har konkluderet i deres rapport. Som nævnt tidligere er det derfor kun godt 16 % af brugerne på Facebook, som har lyst til at deltage (Zuleta & Burkal, 2017). I denne analyse forsøges der at give de bedst mulige betingelser for opfyldelsen af kravene til deliberation, og derfor må det konkluderes, at de, der deltager på politikernes facebooksider, derfor er blandt de, som tør deltage. I analysen af Vanopslaghs side er der også meget få deciderede personangreb og tilsvininger, hvilket vidner om en nogenlunde pæn og ordentlig tone i debatten. Der er ganske få undtagelser, hvor personer skriver meget

negative kommentarer, men det faktisk oftest rettet mod politikerens selv, som eksempelvis i bilag 27, som stammer fra det tredje opslag:

(Bilag

27)

Jette har ikke meget til overs for hverken Vanopslaghs opslag, politik eller person. Hun retter et decideret personangreb mod ham. Heldigvis er kommentarer som denne snarere undtagelse end reglen, og derfor kan det konkluderes, at der primært er tale om en god og ordentlig tone i debatten. Der er da heller ingen, der kommenterer eller synes godt om hendes opslag. I forhold til at være påvirket af pres er der derfor formentlig ikke tale om, at nogen decideret frygter for tilsvininger eller personangreb, når de deltager i debatten. Der er dog det forbehold, at Vanopslagh måske føler et vist pres for at agere ud fra en politisk linje, som er fastsat af partiet, men dette må forventes, og borgerne er klar over hans tilhørsforhold.

I forhold til selve talehandlingen lader det til, at deltagerne på siden taler ud fra bedste overbevisning. Mange bidrag i denne analyse har været vedrørende lønnen for de offentligt ansatte, som folk baserer på enten personlige erfaringer, eller tal der hentes fra forskellige fagorganisationer og andre statistikbanker. Debatten går ivrigt på især sygeplejerskers løn, og deltagerne forsøger at finde frem til ikke blot den rigtige gennemsnitsløn, men også den løn mange sygeplejersker modtager i enkeltstående tilfælde. Det er især spørgsmålene om pension og tillæg, som deltagerne tit er uenige om, hvorvidt skal inkluderes. Dermed er det altså af bedste overbevisning, når nogen mener, at de er dårligt lønnede, fordi de eventuelt mener, at pension og tillæg ikke skal medregnes, mens andre i den anden fløj mener, at de er vellønnede, fordi de to ting skal medregnes ifølge dem.

I forhold til vurderingen af handletyper er der i mange tilfælde folk, der handler ud fra, hvad man kan kalde den teleologiske model. Flere af dem, man må vurdere er fra højrefløj, ønsker at betragte den offentlige sektor og dens serviceydelser som alle andre ydelser, og derfor ønsker de at betale så lidt som muligt ud fra et økonomisk-orienteret udgangspunkt. På samme måde er der også indslag fra en del personer, som selv arbejder i den offentlige sektor, som også må formodes handler teleologisk, da de formentlig gerne vil have mere i løn. Der er dog også tilfælde af den kommunikative handlen, hvor folk helt objektivt vurderer for og imod, og forsøger at nå til en nuancering i debatten. Dette eksemplificeres ved den lærerstuderende i bilag

25, som synes at lærerne er fint lønnede, men at andre faggrupper fortjener mere. Hun handler så at sige ikke i egen interesse, og derfor lever hendes udgangspunkt op til Habermas' idealer.

Debatten er især nyttig, i det forsøg der gøres i forhold til at opnå en fælles forståelse igennem den kommunikative rationalitet, som betyder, at man først og fremmest må enes om præmissen for det, der diskuteres (Eriksen & Weigård, 2003). Dette kommer især til udtryk ved debatten vedrørende, hvordan man skal måle lønnen, som rigtig mange giver indspark til og deltager i. Nogle mener som nævnt, at man skal tage helhedsbilledet og medregne alle goder for de offentligt ansatte, som gode pensionsforhold, betalt pause og tillæg. Andre mener, at man må kigge på lønsedlen og se, hvad de ansatte har til sig selv, når alt er betalt, og at disse goder derfor ikke skal medregnes i alle tilfælde.

I forhold til deliberationen forekommer der reelt en vidensdeling og debat, om først og fremmest hvordan lønnen skal vurderes, altså igennem en kommunikativ rationalitet, og dernæst en deliberation vedrørende hvad der er retfærdigt. Mange argumenter præsenteres og udfordres af modargumenter, som eksempelvis at sygepersonale har stort ansvar i forhold til deres løn, som nogen altså anser for at være for lille. Andre mener og argumenterer for, at det blot er markedet, der bestemmer deres vilkår, og derfor må løsningen være, at markedet skal bestemme, måske igennem en øget privatisering. Debatten går lystigt og i en overraskende god tone, og der er klart delibererende elementer til stede, hvor borgere og lokalpolitikere indgår i en debat om de forskellige løsningsmuligheder. Derfor kan det også påstås, at facebooksidens i denne sammenhæng er med til at skabe en kollektiv viljesdannelse, da borgerne må forventes at blive påvirket af argumenterne og debatten. Ligeledes holdes deltagerne igennem den rationelle diskurs til et rationalitetsprincip, da de kan forvente at blive modbevist eller lignende, såfremt deres argumentation ikke bunder i logik og rationalitet eller fakta baseret data. Som Habermas beskriver det, kan de altså forvente at blive mødt af modstand, hvis ikke deres løsningsforslag bunder i logiske og rationelle overvejelser, og såfremt de bunder i udelukkende egoistiske motiver (Eriksen & Weigård, 2003), som det også forekommer i debatten.

Delkonklusion

Alt i alt må det vurderes, at der forekommer visse delibererende elementer på facebooksidens. Den offentlige sfære er fri og tonen er pæn og ordentlig, således at deltagere ikke skræmmes væk. Deltagerne holdes til ansvar med udgangspunkt i den rationelle diskurs, som det også nævnes i det ovenstående. Politikeren og borgerne indgår i debat med hinanden og bruger tid på, som beskrevet i den kommunikative rationalitet, at definere, hvad der diskuteres og præmissen for det. Derudover forekommer der også en diskussion af de forskellige løsningsmuligheder på de konkrete problemer, og der forekommer rent faktisk en egentlig deliberationsproces i flere tilfælde. Vanopslagh deltager generelt i høj grad, og borgerne har

altså en platform til rådighed, hvor de kan tale og debattere helt uhæmmet med deres folkevalgte repræsentanter. Denne samtale og debat er vigtig, hvis man skal bevæge sig mere imod det deliberative demokratis idealer, og den er altså til stede, i hvert fald på denne lokalpolitikers facebookside. Habermas påstår, at den kollektive vilje ikke kan aflæses i delibererende forsamlinger, men må lokaliseres i den frie strøm af kommunikation, som findes i civilsamfundet (Habermas, 1984). Denne frie strøm af kommunikation kan findes på en facebookside som denne, hvor den offentlige sfære er fyldt med meninger og meningsdannelser.

Niclas Bekker Poulsen

Opslag 1

Det første opslag, som er interessant at underkaste analyse i Nicklas Bekker Poulsens tilfælde, er et opslag fra 19. marts 2018:

Niclas Bekker Poulsen er her: Greve Rådhus.

19. marts · Greve Strand · 🌐

Vi har byrådsmøde her til aften, og der er gode ændringer på vej til ældreområdet.

For mange år siden var vi med til at ændre vagterne på vores plejecentre til rullende vagter hen over weekenderne. Det gjorde vi fordi vi ville have beboerne havde mere fast personale så det ikke var så stor en andel af forskellige medarbejdere i weekenderne.

Den del var god for beboerne. Ændringen betød blot at medarbejderne skulle arbejde hver anden weekend, og det har skabt en situation vi bliver nød til at gøre noget ved.

Vi bliver mange flere ældre over de næste år, og derfor skal vi også bruge mere personale. Den situation er mange kommuner i.

Derfor, både for at være en attraktiv kommune, men også fordi det er et brændende ønske fra de ansatte, så derfor ændrer byrådet i aften den praksis, så det fremover er hver tredje weekend man har vagt på plejecentrene.

Det imødekommer et stort ønske fra personalet, gør os endnu mere attraktiv som arbejdsplads, samtidig med at det fastholder princippet om rullende vagter.

Så den del er vi meget glade for.

Der er også, på lukket møde, en sag på om udbud af byggegrunde i Tune NØ. Vi har fra socialdemokratiet ønsket at det blev til blandet almen og private boliger, men er ikke blevet imødetkommet, så det bliver desværre ikke til noget.

På lukket dagsorden blev Tjørnelyskolen endegyldigt solgt. Så om et par år kommer der en masse boliger på den grund. En lang kamp er slut med den beslutning, desværre.

(Bilag 28)

Opslaget omhandler Bekkers forestående byrådsmøde, og de emner der er på vej til kommunens borgere. En af disse er ændringer for ansatte på plejecentre, som ikke længere skal arbejde hver anden weekend. Bekker beskriver, hvordan de har lyttet til ansatte og foretaget ændringer ud fra det. Ydermere kan Bekker berette om at Tjørnelystskolen er blevet solgt, og at der skal være byggegrunde på stedet i stedet. Hans parti har forsøgt at sikre, at det blev blandet privat og almennyttigt byggeri, men dette kunne ikke blive til en politisk realitet.

Debatten starter med en resignerende melding fra en borger, om hvor meget hun kommer til at savne Tjørnelystskolen:

(Bilag 29)

Bekker er enig, men lader ikke til at kunne gøre mere ved sagen. Efterfølgende kommer en borger på banen, som ikke kan genkende det billede, som Bekker tegner af den service, kommunen skal levere:

(Bilag 30)

Inge har nedsat syn og får derfor hjemmehjælp til rengøring, men det er næsten altid en ny, der kommer og hjælper hende, hvilket er det modsatte af, hvad Bekker har annonceret, de har arbejdet for og opnået. Bekker svarer og gør klart, at det ellers er meningen at det skal være den samme, og Inge beder ham finde ud af, hvorfor det så ikke forholder sig sådan i hendes tilfælde. Bekker lover at forsøge at få flere svar i forhold til Inges situation. I denne sammenhæng virker det på overfladen til, at Bekker er villig til at lytte til borgerne og tager deres problemer alvorligt. Blot det faktum, at han deltager og svarer i kommentarfeltet, vidner om en forståelsesorientering frem for en formålsorientering, da en formålsorienteret politiker formentlig blot ville benytte Facebook som et talerør for egne meninger og holdninger. Bekker tager borgernes forslag og klager til sig og forsøger at besvare og ordne dem.

I den næste henvendelse er en borger uforstående over for den støjzone, byggeriet i Tune skal placeres i. Hun mener ikke, der er støj, og derfor kunne man godt have bygget der i hendes optik. Hun spørger, om der har været en skjult agenda, og om partierne i byrådet blot har ladet som om, at de har kæmpet for de boliger:

The image shows a screenshot of a Facebook comment thread. It features three comments from Karina Andersen and one reply from Niclas Bekker Poulsen. The comments are in Danish and discuss the construction of houses in Tune, specifically regarding noise levels and the presence of a hidden agenda. The interface includes profile pictures, names, and interaction buttons like 'Synes godt om' (Like) and 'Svar' (Reply).

Karina Andersen Niclas Bekker Poulsen hvordan kan der gives tilladelse til bygning af boliger på tjørnely lige op til motorvejs støj, når begrundelsen for at der ikke må bygges ældreboliger ved Tune hallen netop er støj? En støj der ikke er der... Det giver ikke rigtig mening, da støjen ved motorvejen er højere end ved Tune hallen 🤔 har der ligget en skjult agenda bag fra nogle partier? At det bare skulle "se ud som om" man kæmpede for boliger i Tune så man bagefter kan stå og sige: vi gjorde hvad vi kunne....

Synes godt om · Svar · 5 u · Redigeret

Niclas Bekker Poulsen 🟦 Det sidste kan jeg i hvert fald afkræfte, det er der ingen partier i byrådet der ville "tjene" noget ved.

Ingen partier ønsker den støjzone i Tune.

Eneste svar jeg kan give er at de grænser de arbejder med for støj (altså støjen på papir) er forskellige når det er bil og når det er fly.

Derudover så arbejdes der ud fra det antal som lufthavnen må flyve med, og ikke det som der reelt flyves med nu.

Giver det mening?

Synes godt om · Svar · 5 u

Karina Andersen Både ja og nej. For når man bor i byen og færdes ofte netop i det område, så ved man at der ikke er den støj de gerne vil have at det skal lyde som om der er og derfor giver det for mig (og sikkert også andre) bare ikke mening at man vil til at bygge boliger i 15 meters højde ved en motorvej, men ikke i lavt plan i Tune

Synes godt om · Svar · 5 u

(Bilag 31)

Bekker svarer, at det i hvert fald ikke er partierne, der ønsker støjzonen. Han forklarer hende så de lidt mere tekniske aspekter af, hvordan støjzonen defineres, blandt andet med det faktum at det er udregnet efter hvor meget flytrafik, der må være i lufthavnen, og ikke hvor meget der er nu. Derfor er han også ærgerlig over, at støjzonen er, som den er. Karina forstår godt, at der er visse tekniske vurderinger, men hun undrer sig stadig over, at man kan bygge boliger i 15 meter ved en motorvej, men ikke i lavt plan i Tune.

(Bilag 32)

Bekker vender tilbage på sin private facebookprofil og svarer Karina. Han er helt enig. Men må igen henvise til, at det er nogle tekniske forhold, som han ikke kan ændre på. Han gør dog klart, at han har forsøgt at argumentere for, at der skal laves nye målinger. Karina er stadig noget undrende og stiller et nyt spørgsmål, men Bekker vender ikke tilbage til diskussionen.

Det lader til, at Bekker arbejder ud fra en kommunikativ rationalitet og forsøger at få Karina til at forstå præmissen for selve diskussionen. Det er ikke muligt rent politisk at omgå den tekniske vurdering om støjzoner, der er foretaget, hvilket Karina har svært ved at forstå. Hvis hun forstår det, som Bekker forsøger at forklare hende, er diskussionen slut, da hun så vil se, at det umiddelbart er ude af Bekkers hænder.

Den næste samtale er igen mellem en borger og Bekker:

(Bilag 33)

Mette Nordbjerg vil gerne specifikt høre om hendes arbejdsplads er inkluderet i den nye aftale om, at man ikke skal arbejde hver 2. weekend. Bekker svarer, at han ikke har undersøgt det, men det går han ud fra. Den køber Mette ikke og sender Bekker på arbejde; han skal finde ud af det og vende tilbage. Det gør Bekker og vender tilbage igen på sin private facebookprofil. Han kan rapportere, at der ikke står noget om hendes specifikke arbejdsplads, men at det forholder sig sådan, at det er op til hendes lokale leder. Mette takker for svaret og vil fortælle det videre på hendes arbejdsplads. I dette tilfælde er Bekker igen ude i borgerens tjeneste og undersøge, hvordan tingene hænger sammen for hende specifikt, og der opstår en vidensdeling og afklaring af de forhold, der foreligger. Bekker tager så at sige borgeren i hånden og forklarer hende, hvordan politikken påvirker hende, og der må siges at være god kontakt mellem borger og politiker. Dette må konkluderes at være styrkende for nærdemokratiet, og der virker til at være en god kontakt mellem borgerne og magthaverne.

I den næste kommentar er der igen spørgsmål til de konkrete forhold vedrørende de nye politiske beslutninger:

(Bilag 34)

Her er Tanja ude efter information om, hvorvidt der bliver bygget højhuse på grunden, hvor skolen ligger. Bekker kan svare, at der bliver bygget op til 15 meters højde og i 4 etager. Mette Nordbjerg vil gerne vide, om det bliver ejer- eller lejeboliger, og det svarer Bekker på via sin private facebookprofil. Det vil formentlig være en blanding, men han gør klart, at det har politikerne ingen indflydelse på, da de kun har det, hvis det er almene boliger. Endnu engang er det ikke debat, der ligefrem præger kommentarfeltet, men snarere spørgsmål til de faktiske forhold, som er et resultat af de nærdemokratiske beslutninger. Bekker svarer igen beredvilligt efter bedste evne og udviser en bestemt vilje til at forklare og dele ud af sin viden for borgernes skyld.

(Bilag 35)

I bilag 35 giver Michael Bo Svendsen til kende, at han synes, der er trafikkaos i området allerede, og spørger, om politikerne har tænkt sig at tage dette med i overvejelserne. Bekker kan svare, at der allerede er planer for ændringer i vejene, og kan afsløre, at der også kommer et supermarked oven i de nye boliger.

Hele opslaget og kommentarsporet bærer præg af meget lidt debat, men fungerer derimod snarere som en platform for borgerne i kommunen til at stille spørgsmål til deres lokalpolitiske repræsentant. Bekker er god til at svare på borgernes henvendelser og forsøger efter bedste evne at forklare de politiske beslutninger og deres konsekvenser for borgerne. De fleste, der deltager, virker glade og tilfredse med denne mulighed for at komme i kontakt med ham. De benytter også lejligheden til at give deres holdninger til kende og fortæller om personlige erfaringer med de specifikke områder. Der er altså ikke tale om en egentlig deliberation, men det fungerer snarere som en del af den procedure, som Habermas mener, skal være til stede, for at det deliberative demokrati kan eksistere. Dette skal forstås i forlængelse af de procedurer, som giver beslutningerne legitimitet. I dette tilfælde er visse udfald givet på forhånd, blandt andet spørgsmålet om støjzoner, som der ikke politisk kan gøres noget ved. Derudover kan det påstås, at det er en del af den politiske beslutningsproces, at de, der repræsenterer folket, må have viden om deres ønsker, hvilket Bekker får i et opslag som dette. Beslutningstagerne skal også, ifølge Habermas, kunne stå

på mål for de beslutninger, der træffes (Eriksen & Weigård, 2003), og i dette tilfælde giver Facebook altså borgerne mulighed for at indgå i en offentlig sfære og holde politikerne ansvarlige, samt at gøre dem opmærksomme på deres ønsker og behov. Den offentlige sfære defineres af Habermas som: "[...] *a realm of our social life in which something approaching public opinion can be formed.*" (Habermas, 1964: 1), og der gives både udtryk for og bidrag til, hvad den offentlige mening kunne være. Dette skulle gerne sikre, at politikerne er klar over, at deres beslutninger granskes og vurderes af borgerne, og det er måske noget, Bekker vil have i baghovedet næste gang, der skal træffes beslutninger.

Opslag 2

Det næste opslag, som vil indgå i analysen, er fra den 23. november 2017. Opslaget drejer sig om den netop overståede konstituering som følge af kommunalvalget, og Bekker fortæller meget åbent om, hvordan Socialdemokratiet forsøgte at opnå et systemskifte i Greve kommune:

Niclas Bekker Poulsen

23. november 2017 · 🌐

Her dagen efter dagen, er der mange der spørger ind til hvad der skete, og hvordan vi prøvede at få et systemskifte i Greve.

Det er som sådan ikke nogen hemmelighed, så det vil jeg gerne give et indblik i.

Med vores 7 mandater, vidste vi, at der skulle finde 4 for at komme op på de afgørende 11 som er flertal.

Dansk Folkeparti kom ind med 2, Konservative med 1, Enhedslisten med 1 & LA med 1.

Så det var blandt disse 5 mandater, der skulle findes et flertal.

Første forsøg gik på at jeg skulle blive borgmester.

Hvis det skulle lykkedes, så skulle vi finde sammen med Konservative, Enhedslisten og Dansk Folkeparti.

Det kunne ikke lade sig gøre, da Konservative ikke ville pege på mig, af principielle grunde. De ville heller ikke pege på Venstre, så det var ligesom skakmat på den mulighed.

Konservative ville dog gerne pege på Dansk Folkeparti, så derfor prøvede jeg den kombination, som ville kræve at Enhedslisten skulle med.

Der var dog for stort spring fra Enhedslisten til Dansk Folkeparti, til at jeg kunne få enderne til at mødes.

Da vi ser at det er en ny der er valgt ind for LA, øjnede vi en mulighed til sidst, for at det måske kunne blive mig som borgmester alligevel.

Derfor prøvede jeg til det sidste en kombination med Enhedslisten, Dansk Folkeparti & LA.

Jo jo, en spændende bogstavjagt, men man må jo prøve at gøre sine mandater gældende i et systemskifte.

(Bilag 36)

I dette opslag henvender Bekker sig til sine borgere og vælgere, og fortæller om de forskellige konstellationer, der forsøgtes for at opnå det ønskede systemskifte i kommunen. Han opstiller den politiske

situation og forklarer de forskellige bevæggrunde for, hvordan de handlede, og hvorfor resultatet blev, som det gjorde. Som han præsenterer det, var det en meget svær opgave, men han lader vælgerne vide, at han gjorde, hvad han kunne.

Det kan påstås, at denne type opslag ikke indbyder til den store debat, men det virker som en måde, hvorpå borgernes repræsentanter inviterer dem med ind i maskinrummet, og viser dem det arbejde, der forekommer bag de lukkede døre. Derfor bærer kommentarerne også mere præg af konstateringer end egentlig debat og spørgsmål:

(Bilag 37)

Som i dette opslag, hvor Charlotte viser sin taknemmelighed over at have fået en grundig forklaring på, hvorfor det altså ikke blev til et systemskifte. Bekker svarer, og de lader til at være enige om, at de konservative kan være en anelse besværlige. Inge Wulff synes, det er på sin plads at rose Bekker for hans forsøg på at få det til at hænge sammen, og hun råder Bekker til at få Venstre, som fik borgmesterposten, til at indse, at de kan bruge Socialdemokratiet til samarbejde, således at de mange stemmer på partiet ikke bliver spildt. Her kommer Bekker med et løfte om, at han vil gøre det svært for Venstre at sidde dem overhørig.

(Bilag 38)

Kommentarerne i bilag 38 minder meget om dem i bilag 37, og der tegner sig et generelt billede af kommentarerne i dette opslag. De fleste er enkelte lykønskninger, med hvad der virker til at have været et nogenlunde positivt valg for Bekker selv, mens der samtidig er ærgrelse over, at det ikke blev til en borgmesterpost. I disse kommentarer kan Bekker hente input til borgernes ønsker, som eksempelvis Susanne Lassen i bilag 38, som ønsker, at han skal forsøge at blive borgmester igen, altså til næste valg 4 år senere. Nogle få er en anelse mere kritiske over for resultaterne, men dem svarer Bekker også:

(Bilag 39)

Mads Sillesen påpeger respektfuldt, at det kan være en idé at overveje, hvorvidt Bekker skal stille op som spidskandidat igen, nu hvor det ikke lykkedes for ham at blive borgmester efter to forsøg. Bekker svarer

først og fremmest, med hvad man kan kalde en klassisk politiker-vending om, at alt skal evalueres og undersøges, for derefter at fremhæve sine egne personlige resultater, som ikke er så dårlige, som Mads måske har antydnet. Bekker åbner også op for, at han har familie at tage hensyn til, og det derfor ikke nødvendigvis er givet, at han vil fortsætte. Bekker forsøger sandsynligvis at retfærdiggøre at skulle stille op igen ved at påpege sine gode personlige resultater, og så gør han noget, Habermas beskriver som en del af den kommunikative rationalitet. Argumenterne for, at Bekker skal genopstille, er ikke, at han nødvendigvis har lyst, men at partiet ønsker, at han skal gøre det. Dermed forsøger han at vise, at han altså ikke er drevet af et egoistisk motiv, som eksempelvis en decideret ambition om at blive borgmester og bestride magten, men at det snarere er et fælles projekt, og noget han gør for borgerne. Dette understreger han også ved at sige, at det kan være, han slet ikke har lyst til at stille op, da han også har familien at tænke på. Det er en naturlig tanke at overveje, om man som parti skal skifte spidskandidat efter to valg, hvis resultaterne ikke har været som ønsket, og Bekker understreger her, at han accepterer et kandidatskifte, hvis partiet ønsker det, og at han ikke stiller op for sin egen skyld.

I det nedestående bilag 40 vil Marie gerne have svar på nogle specifikke spørgsmål vedrørende konstitueringen:

(Bilag 40)

Marie vil høre, hvordan forhandlingerne gik mellem de andre partier, og Bekker kan fortælle, hvordan det hang sammen: Enhedslisten kunne ikke pege på en DF'er som borgmester, og derfor forsvandt den mulighed for konstituering. Denne ordveksling opsummerer opslagets kommentarspor. Der er vældig mange kommentarer og stor aktivitet, både fra borgere, men også fra Bekker selv, men de fleste af kommentarerne er lykønskninger eller simple spørgsmål og kommentarer:

(Bilag 41)

Som det kan ses i bilag 41 er der masser af opbakning til Bekker, som må kunne bruge disse kommentarer som et klap på skulderen, men en egentlig deliberation forekommer der ikke, da der ikke virker til at være nogle punkter, hvor aktørerne er uenige, og dermed forsøger at finde en løsning. Hele kommentarsporet bærer stærkt præg af, at Bekkers facebookside primært besøges og anvendes af hans støtter, og derfor er der ikke så meget kritisk debat til stede i de første opslag, der er underlagt analyse.

Opslag 3

Det tredje opslag stammer fra 20. november 2017. Det er i dagene op til kommunalvalget, og Bekker fører valgkamp på sine facebookside:

(Bilag 42)

I opslaget ses en kort video med Bekker, som præsenterer de forslag, som han også gør på skrift. Disse forslag handler om sikring af flere billige boliger samt en genindførelse af flextrafik, så det bliver nemmere for seniorer at komme omkring i kommunen. I det hele taget vil Bekker gerne gøre det nemmere at være ældre i Greve kommune. Disse forslag skal ses i det perspektiv, at der er valgkamp, og Bekkers mening er helt sikkert at gøre klart, hvad han og partiet ønsker at indføre, såfremt de skulle få magten. Derfor er intentionen formentlig at skaffe stemmer, og derfor kan det påstås, at der er en teleologisk baggrund for opslaget, da det er i hans interesse at blive borgmester. Var det bare en simpel måde at sprede sit budskab på, ville han formentlig ikke deltage videre i debatten, som opslaget affødte. Dette er dog ikke tilfældet, og det er dermed ikke blot den simple envejskommunikation, som i et deliberativt perspektiv er problematisk.

Bekker indgår nemlig straks i debat, som det illustreres i bilag 43:

(Bilag 43)

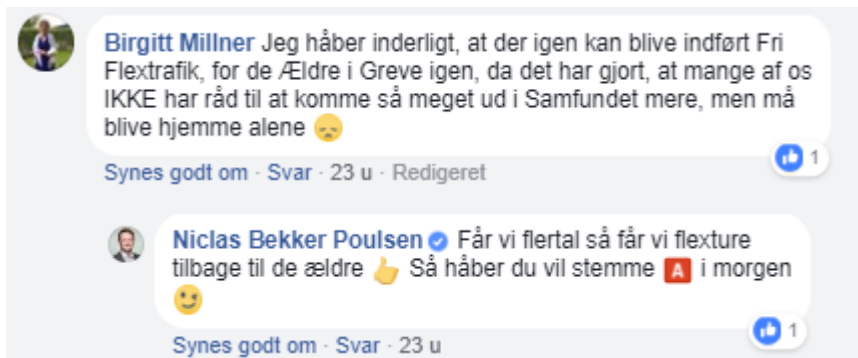
Joan Andersen gør opmærksom på, at i andre kommuner kan alle benytte FlexTrafik til korte afstande, heriblandt børn. Hun vil høre Bekker, hvorfor det ikke skal være sådan i Greve kommune også. Bekker deltager med det samme og svarer hende, at det forholder sig sådan, fordi flertallet i byrådet har afskaffet flextrafikken. Karina Andersen byder herefter ind og vil høre, hvem dette flertal bestod af, og Bekker kan svare, at det var Venstre, LA og DF. Karina vil gerne høre, hvad argumenterne var for at fjerne det, og hvem der fastsætter prisen for borgerne. Karina og Joan må påstås at handle forståelsesorienteret, og de forsøger igennem deres spørgsmål at forstå den politiske handling, der ligger bag forholdene. Bekker svarer konstruktivt og giver svar på deres spørgsmål:

(Bilag 44)

Det er tydeligt, at både Karina og Joan, ligesom Bekker, ønsker flextrafikken genindført, men det lader til, at de har misforstået både brugen af det, og hvorfor det blev afskaffet. Bekker gør det klart for dem, hvordan det hænger sammen, og forklarer dem, at han i hvert fald går ind for en genindførsel, og fortæller dem, at prisen skal forhandles med et privat selskab, som står for det.

Igen bruges Bekkers facebookside som en måde, hvorpå borgerne og eventuelle vælgere kan få afklaret visse spørgsmål til de politiske forhold. Bekker deltager og svarer beredvilligt på deres spørgsmål, og man kan argumentere for, at der ikke er langt fra borger til politiker i dette tilfælde.

(Bilag 45)

Birgitt byder ind med sin holdning til flextrafikken, og afslører over for Bekker, at hun støtter ham i hans overbevisning om, at flextrafikken igen skal indføres. Hun kan fortælle, at hendes egen oplevelse har været, at hun ikke har råd til at komme så meget ud, siden det er blevet nedlagt, hvilket viser en specifik konsekvens af politikken. Bekker lover hende, at hvis han og partiet opnår flertal, skal det genindføres, og han håber derfor, at hun vil stemme på Socialdemokratiet.

(Bilag 46)

Anett vil i bilag 46 gerne gøre opmærksom på, at der mangler lejeboliger til de børnefamilier, som ikke har råd til at købe hus. Hun giver dermed sin mening til kende i forhold til byggeriet af almene boliger, som Bekker adresserer i opslaget. Men han skriver det på en måde, så det er henvendt til pensionister, men han opklarer dette for Anett ved at erklære sig enig i hendes synspunkt, og lover hende flere almene boliger, hvis han bliver valgt som borgmester. Bekker har måske formuleret sig fejlagtigt, for flere borgere byder ind og gør opmærksom på, at det altså ikke kun skal være boliger til pensionister:

(Bilag 47)

Bekker må gøre det klart, at de billige boliger gerne skal være til alle, og Gitte spørger ham, hvorfor det endnu ikke er blevet realiseret. Bekker kan fortælle, at det simpelthen er på grund af flertallet i byrådet, som hidtil har bygget private udlejningsboliger, som er meget dyre. Dermed lægger han op til, at en stemme på ham vil sikre flere almene boliger, og at han vil føre en anden politik end den hidtidige, såfremt han får magten. Igen er de ikke videre uenige, og Bekker kan bekræfte, at han vil opfylde deres ønsker, og kan belejligt give skylden til det daværende flertal i byrådet.

I bilag 48 går Mads Sillesen Bekker lidt mere på klingen og efterspørger Bekkers holdning til antallet af elever i klasserne i folkeskolen. Han vil høre Bekker, hvad han har tænkt sig at gøre ved det, som Mads opfatter som en problematik, såfremt han kommer til magten:

(Bilag 48)

Bekker må svare, at det er en prioritet, men det afhænger af, om der kommer en ny skole på Tjørnelygrunden. Gør der det, mener Bekker automatisk, at der bliver færre elever i klasserne i de andre skoler. Han kan dog ikke love, at det vil sænke elevtallet, da det koster penge, som de ikke har fundet i kommunekassen endnu, men det vil være en prioritet, såfremt det lykkes. Her må Bekker indrømme, at han ikke kan give Mads, hvad han gerne vil have, men at han rigtigt gerne ville gøre det, hvis det kunne lade sig gøre.

Deliberation

Først og fremmest er der, i lighed med Vanopslaghs facebookside, fri og lige adgang for alle, der måtte ønske at deltage på Bekkers facebookside. Siden er offentlig og alle kan tilgå den og deltage i debatten. Da det især er den hårde tone, som afholder folk fra at deltage i politiske debatter på sociale medier (Zuleta & Burkal, 2017), er det bemærkelsesværdigt, at der endnu engang forekommer en overordentligt god tone i debatten. Dermed er det rimeligt at påstå, at den offentlige sfære, som dannes på Bekkers facebookside, er fri for pres og regler eller bureaukratiske forhold, som kunne tvinge de deltagende aktører til at handle på en bestemt måde. Ligeledes definerer Habermas den offentlige sfære som et sted, hvor noget, der minder om en offentlig mening, kan dannes (Habermas, 1964), og det kan påstås, at der dannes meninger og indtryk på Bekkers facebookside. Aktørerne lader til at kunne handle uhæmmet og frit på siden, uden at skulle frygte at blive ignoreret eller tilsvinet, som det ellers ofte kan være tilfældet på sociale medier, især i forbindelse med politiske diskussioner (Zuleta & Burkal, 2017). Habermas beskriver også, hvordan den offentlige mening dannes på baggrund af de informationer, der er tilgængelige, og de mange spørgsmål henvendt til Bekker vedrørende specifikke politiske tiltag vidner om, at borgerne som aktører kræver afklaring, som i eksempelvis bilag 43 og 44. I de to bilag var borgere i tvivl om, hvordan og hvorfor en specifik politik var ført, og Bekker måtte besvare deres spørgsmål. Dette vidner om, at Bekker og de andre politikere kan forvente at blive udsat for en kritisk vurdering af deres tiltag og må kunne besvare spørgsmål omkring dem. Denne form for deltagelse og ansvarlighed beskriver Habermas som en forlængelse af den kommunikative rationalitet og den rationelle diskurs (Habermas, 1984).

Den kommunikative handlen beskrives af Habermas som en interaktion gennem to eller flere aktører, som dermed etablerer en relation. Igennem denne relation forsøger de at skabe en fælles forståelse for en situation, og dette forekommer flere steder i Bekkers kommentarspor. Adskillige steder ønsker borgerne svar på spørgsmål vedrørende specifikke politiske beslutninger eller konsekvenser heraf, og Bekker forklarer de forskellige sammenhænge. Dermed enes de først og fremmest om præmissen for selve diskussionen i flere tilfælde, før de begynder at diskutere eventuelle løsninger på problemer. Når først præmissen for diskussionen er etableret, skabes båndet mellem aktørerne, som herefter binder dem til en

rationel debat (Habermas, 1984). Dette forekommer også i kommentarsporet, hvor borgere først spørger ind til specifikke forhold, får et svar, og dernæst debatterer med Bekker om den rigtige løsning. Dette fører til den kommunikative rationalitet, som kan være med til at besvare spørgsmål, som der ikke nødvendigvis er et rigtigt eller forkert svar på. Dette gør sig især gældende i politiske spørgsmål, som ofte defineres af de holdninger, de deltagende har. Eksempelvis ses det i bilag 48, hvordan Mads ønsker færre elever i klasserne i folkeskolen, og han vil gerne have, at dette er en politisk prioritet fra Bekker og hans parti. Bekker er enig, men kan ikke gøre det til et valgløfte, fordi der ikke er afsat penge til det, og dermed er de uenige om, hvor højt dette skal prioriteres. De er dog enige om selve præmissen, som er, at for mange elever i klasserne er skadeligt for undervisningen.

Den rationelle diskurs, som Habermas beskriver, er den test, politiske forslag skal bestå for at være legitime. I den rationelle diskurs skal forslagene kunne vurderes kritisk, og politikerne skal rationelt kunne argumentere for og forsvare forslagene. Det er især dette punkt, der gør sig gældende i Bekkers kommentarspor, hvor borgerne stiller sig kritisk over for hans og partiets forslag. Dette gør også, at Bekker i fremtiden vil kunne forvente, at der vil blive stillet kritiske spørgsmål til hans politik, og at han derfor må bevare et rationelt udgangspunkt, som han forsvare over for borgerne. Det ville eksempelvis være svært at forsvare, hvis byrådet besluttede sig for at give hinanden mere i løn, når de ved, at borgerne følger med og vil stille sig kritiske over for det. Dette rationelle ansvar er med til at holde magthaverne ærlige, således at de kan forsvare deres beslutninger overfor borgerne (Habermas, 1984). Derfor kan disse beslutninger ikke være drevet af egoistiske mål og lignende, som Bekker også forsøger at gøre klart, at han ikke er drevet af i bilag 39.

I forhold til at vurdere de forskellige handletyper, aktørerne indtager, er det meget svært at vurdere, når debatterne er relativt korte, som de er på Bekkers facebookside. Bekker er naturligvis interessant, og han handler da også ud fra elementer i flere forskellige typer. Først og fremmest handler han i stigende grad teleologisk og dramaturgisk forud for det forestående kommunalvalg i november 2017. Han forsøger, forståeligt nok, at fremstille sig selv og sit parti som noget godt. Han bliver udbedt svar på en række spørgsmål og svarer efter bedste evne, men stadig sådan, at han lover, at ville handle således, at han opfylder borgernes ønsker. Ikke desto mindre er han igennem hele analysen vældigt involveret i debatten med sine borgere og besvarer kritiske spørgsmål vedrørende politiske tiltag. Dermed handler han også i flere tilfælde ud fra den kommunikative handlen og indtager den forståelsesorienterede position, som Habermas mener, er den ønskværdige, når der skal findes løsninger på fælles problemer (Habermas 1984).

Borgerne handler også blandet, idet nogle fremsætter krav og forslag, og giver begrundelser, som bunder i, at det ville gøre deres specifikke situation bedre. Et eksempel herpå ses i bilag 47, hvor nogle borgere godt

kunne tænke sig billigere boliger. Grundlaget for deres ønske er naturligvis billigere boliger for mange, men også for dem selv, og disse billigere boliger skal finansieres af andre borgere igennem skatten. Derfor er der visse teleologiske tendenser blandt en række af aktørerne. Ligeledes er der også eksempler på den kommunikative handlen og forståelsesorientering, som eksempelvis i bilag 48. Mads Sillesen kan dårligt personligt nyde godt af færre elever i klasserne i folkeskolen, men mener altså, at det ville være bedre for eleverne og samfundet som helhed.

Der forekommer en vis form for deliberation, men det må konkluderes, at de borgere, der frekventerer Bekkers facebookside, primært er folk, han er nogenlunde enige med. Det vil sige, at det primært er folk, der rent politisk støtter Bekker eller hans parti Socialdemokratiet. Dette konkluderes på baggrund af debatten, som bærer præg af, at de er meget enige. Ikke desto mindre forekommer den kommunikative handlen, og de enes ofte om de rette løsningsmuligheder på baggrund af en afklaring om problemet og dets omfang. Den meget kritiske debat, hvor folk virkelig går Bekker og hinanden på klingen, er meget mere fraværende end det sås i debatten i Vanopslaghs kommentarspor, hvor folk var uenige i meget højere grad. Derfor kan Bekkers facebookside i højere grad ansues som et sted, hvor Bekker kan hente input fra borgerne om deres ønsker, og samtidig bliver afkrævet svar og holdt til ansvar for den politik der føres.

I forhold til det deliberative demokrati, som Habermas beskriver, er der adskillige elementer, der gør sig gældende på Bekkers facebookside. Først og fremmest er der spørgsmålet om den kollektive viljesdannelse, som man kan påstå finder sted på siden. Folk præsenterer ideer og løsninger og må forventes at påvirke hinanden og Bekker. Ligeledes kan der være tale om et decentraliseret perspektiv i forhold til samfundet, da siden fungerer som en slags kanal for borgerne til at kunne kommunikere direkte med de folkevalgte. Det frie civilsamfund kan igennem denne kanal øve indflydelse, og sandsynligvis påvirke den politik der føres. Man kan måske påstå, at selve denne kommunikation danner en institution i samfundet, som er med til at påvirke den politiske retning (Habermas, 1984).

Delkonklusion

På baggrund af analysen af Bekkers opslag og dennes kommentarspor kan det konkluderes, at der finder en vis grad af deliberation sted. Bekker bliver først og fremmest holdt ansvarlig igennem en rationel diskurs i en offentlig sfære, som virker fri og åben. Der er ingen hårde kommentarer eller lignende, som ellers afholder nogle fra at deltage. Ligeledes forekommer der en kommunikativ handlen, hvor problemer og deres eventuelle løsninger debatteres, og med heftig involvering af Bekker selv. Facebooksiden bærer præg af, at det primært er folk, der allerede støtter Bekker og Socialdemokratiet, der deltager, men de holder ham ikke desto mindre ansvarlig for den politiske kurs, partiet udstikker, og ønsker spørgsmål besvaret vedrørende specifikke politiske forslag og deres konsekvenser. Ligeledes ønsker borgerne ofte at høre

begrundelsen for politiske forslag, og dermed tvinges Bekker til rationelt at kunne forsvare sin politik, igennem en rationel diskurs.

Christina Krzyrosiak Hansen

Opslag 1

Det første opslag af Hansen, som vil blive analyseret, er dette fra 14. marts 2018:

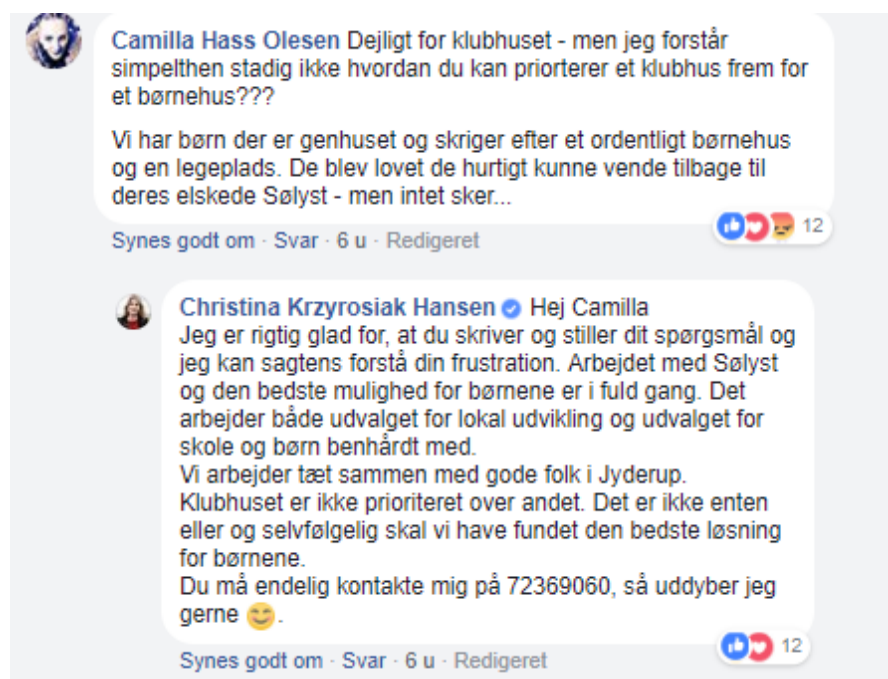

(Bilag 49)

Hansen kan i opslaget fortælle om, at Jyderup boldklub vil få et nyt klubhus. Hansen fortæller om den politiske proces, der har fundet sted for at dette nye klubhus kunne blive en realitet. Planlægningen er startet i kommunalbestyrelsen, hvorefter der har været en tæt dialog med Jyderup boldklub. Dette har ført til en enstemmig vedtagelse i kommunalbestyrelsen om nedrivning af det gamle klubhus og opførsel af et nyt, som gerne skulle stå klar i 2019. Herefter fortæller hun, hvordan sagen videre tager sin gang ved en overdragelse til Udvalget for Kultur og Fritid, som overtager sagen, og hun forventer, at den bliver endeligt vedtaget ved næste kommunalbestyrelsesmøde 16. maj. I opslaget viser Hansen, at hun samarbejder med

de lokale foreninger, og samtidig får hun promoveret de resultater, der opnås med hende som borgmester. Dette kan være et udtryk for strategisk tænkning i et formålsorienteret perspektiv (Habermas, 1984).

Den første kommentar i tråden starter debatten med det samme:

(Bilag 50)

Camilla Olesen synes først og fremmest, at det er dejligt for klubhuset, hvori man må formode, at hun mener boldklubben. Herefter gør hun dog klart, at hun ikke kan forstå, hvordan et nyt klubhus kan være vigtigere end et nyt børnehus. Hun fortæller om børn, der ligefrem skriger på et nyt børnehus, og kan ikke forstå, at de løfter, der tidligere er givet, ikke bliver overholdt. Hansen svarer hende og fortæller, at hun først og fremmest er glad for hendes spørgsmål. Dernæst kan hun forsikre Camilla om, at arbejdet med børnehuset og det, som hun kalder den bedste mulighed for børnene, er i fuld gang. Hun gør herefter klart, at det ikke er en "enten eller" beslutning. Man kan godt både få et klubhus og et børnehus. Til sidst lægger hun sit telefonnummer op på siden, hvilket må vurderes at være noget usædvanligt, men hun indbyder Camilla til at ringe og få uddybet situationen nærmere. At Hansen ligefrem uddeler sit telefonnummer på sociale medier, må siges at være et kraftigt eksempel på, hvor kort afstand der er mellem borgmester og borger i dette tilfælde. Det kan også vidne om, at Hansen ikke har noget at skjule, og at hun er overbevist om, at hun kan forklare og argumentere for de valg og fravalg, der rent politisk er truffet med hende i spidsen, hvilket i denne rapports teoretiske perspektiv vil sige, at hun mener, at hendes politik kan håndtere den rationelle diskurs (Habermas, 1984).

Debatten fortsætter, nu ikke med Hansen som deltager, men borgerne imellem:

(Bilag 51)

Helene Sørensen henvender sig til Camilla og vil have afklaret, hvor børnene i øjeblikket er genhuset. Helene husker Troldehøjen som et godt sted og kan måske ikke helt forstå Camillas kritik. Camilla svarer igen ved at påpege store problemer med forholdene. Der nævnes blandt andet manglende sand i sandkassen samt skimmelsvamp i bygningen og problemer med varmen, hvilket må påstås at være vægtige argumenter. Lise Schou retter et spørgsmål mod Hansen og påpeger, at det arbejde, som Hansen påstår, er i fuld gang, allerede har taget et år. Hun er også kritisk over for det faktum, at der ingen information er til forældrene, udover hvad de kan læse i avisen.

(Bilag 52)

Helene kan fortælle, at der tidligere har været fine forhold, men at hun ikke kan sige noget om, hvordan forholdene er nu. Camilla svarer hende, at sådan ser det desværre ikke ud længere. Der opnås en forståelse for situationen gennem en kommunikativ rationalitet, da de forsøger at klargøre, hvad selve præmissen for

diskussionen er (Habermas, 1984). Er forholdene så ringe, som Camilla forsøger at beskrive, eller overdriver hun?

The screenshot shows a Facebook post and its replies. The post is from Mette Stampe Falster, who explains that a kindergarten (Troldhøjen) was closed because it was not suitable for children. She mentions that the building was too small and in poor condition, and that the municipality had to merge it with another facility (Galaxen) due to budget cuts in 2017. She also mentions that she has two children and that the closure was a difficult decision. The post has 1 like and 6 replies.

Mette Stampe Falster Camilla Hass Olesen Troldhøjen blev ikke lukket fordi den ikke var egnet til børnehave. Det er en fantastisk børnehave og et lækkert sted den ligger. Den var for lille og kunne ikke udbygges hvor den ligger nu. Samtidig var Mariendahl i så dårlig stand at der skulle ske noget. Derfor er de to institutioner slået sammen til Galaxen. Sand er der vidst ingen institutioner i kommunen der har fået i 2017 pga økonomien. Jeg har haft to børn dernede og dengang var legepladsen også sparsom ift Sølyst men sådan var det bare. Vi nød at kunne komme i "Gryden" og over i skoven. Sølyst har bare altid haft en virkelig lækker legeplads. Det er utrolig svært at flytte. Jeg forstå frustrationen og er helt enig i der er en meget mangelfuld information og handling på området.

Synes godt om · Svar · 6 u 1

Camilla Hass Olesen Os som forældre har valgt at Sølyst netop pga den dejlige legeplads og det skønne område. Vi skal altså nøjes med en meget mangelfuld børnehave og stadig betale fuld pris. Der blev lovet hurtig løsning på problemet da de blev genhuset - derfor valgte vi ikke at flytte vores barn. Men nu er der gået 1 år uden noget brugbart. Det er i mine øjne for ringe, når det er børns hverdag og trivsel det handler om. De penge der nu bliver frigivet til klubhuset - kunne for længst være blevet brugt på optimering af Troldhøjen - eller genopbygning af Sølyst! Og ja informationen er virkelig os mangelfuld da kommunes side.

Synes godt om · Svar · 6 u 3

(Bilag 53)

Mette Falster støtter Camillas argumentation og kan beskrive, hvorfor Troldhøjen blev lukket. Hun er enig med Camilla i, at der er mangelfuld information og handling på området. Camilla kan fortælle, hvorfor hun er utilfreds med kommunens politik: forældrene betaler samme pris som andre for en mangelfuld børnehave, hvilket hun ikke mener, er hverken holdbart eller retfærdigt. Her ville det måske være på sin plads for Hansen at deltage og udrede situationen, men hun glimrer ved sit fravær i den videre debat.

At hun ikke deltager yderligere i den kritiske debat i den forestående kommentartråd giver et indtryk af, at hun forsøger at undgå de kritiske input, da hun svarer den næste deltager:

(Bilag 54)

Klaus Pedersen henvender sig til Hansen med meget rosende ord, og her har Hansen ingen problemer med at svare på henvendelsen. Det virker umiddelbart til, at Hansen helst ikke deltager i de længere diskussioner, men med stor glæde besvarer de positive kommentarer, som det ses i bilag 54. Dette kunne være et tegn på, at hun handler ud fra et teleologisk udgangspunkt, med nogle elementer af den dramaturgiske handletype: hun forsøger at fremstille resultatet som noget godt, men vil helst ikke deltage yderligere i den kritiske debat, der forekommer (Eriksen & Weigård, 2003).

(Bilag 55)

I bilag 55 forsøger Britt igen at sætte fokus på institutionen Sølyst, som tilsyneladende er et stort problem for nogle af kommunens borgere. Hansen svarer hende, men spiser hende af med den samme kommentar og argument, som til dels blev skudt ned i den foregående diskussion. Hun kan fortælle, at der arbejdes på problemet, men som borgerne i den anden debat kunne fortælle, har det allerede taget for lang tid. Britt efterspørger handling, men hun må ifølge Hansen væbne sig med tålmodighed.

Resten af kommentarerne til opslaget er primært rosende ord til borgmesteren, som det store flertal af hendes følgere lader til at synes, gør et godt stykke arbejde:

(Bilag 56)

Inge er tydeligvis taknemmelig for det nye klubhus, og her kan Hansen altså godt svare. Som i analysen af Bekkers opslag og kommentarspor, virker det til, at dem der deltager på Hansens side, primært består af støtter til hende og hendes parti. Det er sparsomt med kritiske spørgsmål og kommentarer. Den kritik, der er, svarer Hansen godt nok på, men hun indgår ikke i en uddybende debat. De fleste kommentarer er som de nedenstående i bilag 57):

(Bilag 57)

Langt de fleste kommentarer er i stil med de ovenstående, hvor borgere giver Hansen deres støtte og opbakning. Dette bidrager i hvert fald til, at Hansen får mulighed for at aflæse nogle af borgernes holdninger til hendes politiske kurs, og det kan dermed påstås, at den offentlige sfære, som kommentarsporet danner, kan bruges til at borgerne kan give input til borgmesteren (Habermas, 1964).

Opslag 2

Det andet opslag, der er værdig til analyse, er fra 12. marts 2018:

(Bilag 58)

I opslaget kan Hansen annoncere, at der er indgået en ny lokal arbejdstidsaftale mellem Holbæk Lærerforening og Holbæk kommune. Lærerne sikres ifølge Hansen bedre tid til forberedelse, og dette giver bedre arbejdsbetingelser og bedre undervisning. Hun skriver også, at hun håber, at aftalen kan give ro på et meget turbulent område.

Debatten starter med opbakning til Hansen:

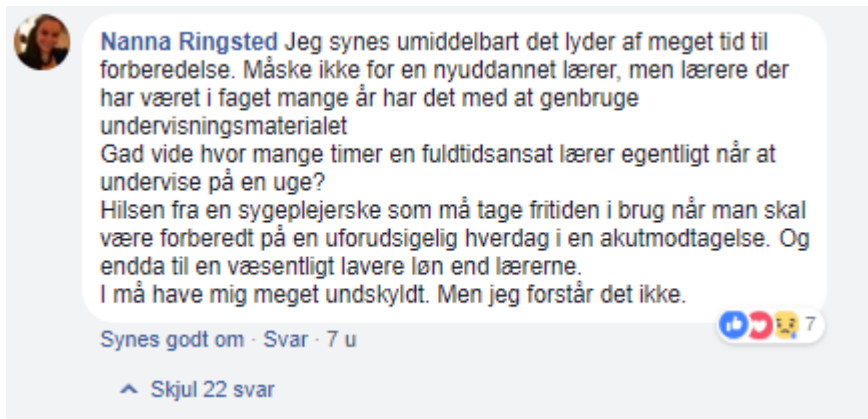

(Bilag 59)

Mariane fortæller, hvordan hun selv bor i en kommune uden sådan en aftale, og forklarer, hvordan hun er misundelig på lærerne i Holbæk kommune. Anette påpeger overfor hende, at sådan en aftale også er med

til at rekruttere lærere til kommunen, hvilket også kan siges at være et argument for, at denne aftale er noget godt. Mariane kan slutte af med at give Anette ret og erklære, at Holbæk har en sej borgmester.

Det varer dog ikke længe før der stilles kritiske spørgsmål til aftalen:

(Bilag 60)

Nanna Ringsted stiller sig kritisk over for hvad hun mener, er for meget forberedelsestid. Hun påpeger, at de fleste lærere har været i arbejde i mange år, og at de ofte genbruger materiale. Derfor har de ikke alle sammen brug for så meget tid til forberedelse. Hun fortæller endvidere, at hun selv er sygeplejerske, og at hun ikke kan se rimeligheden i forbedringer til lærerne frem for sygeplejerskerne. Hun slutter dog af med at undskylde og erklære, at hun ikke forstår det, og bibeholder på den måde den meget gode tone, som der hidtil har været i debatten. Det varer dog ikke længe, før hun modtager mindre pæne kommentarer:

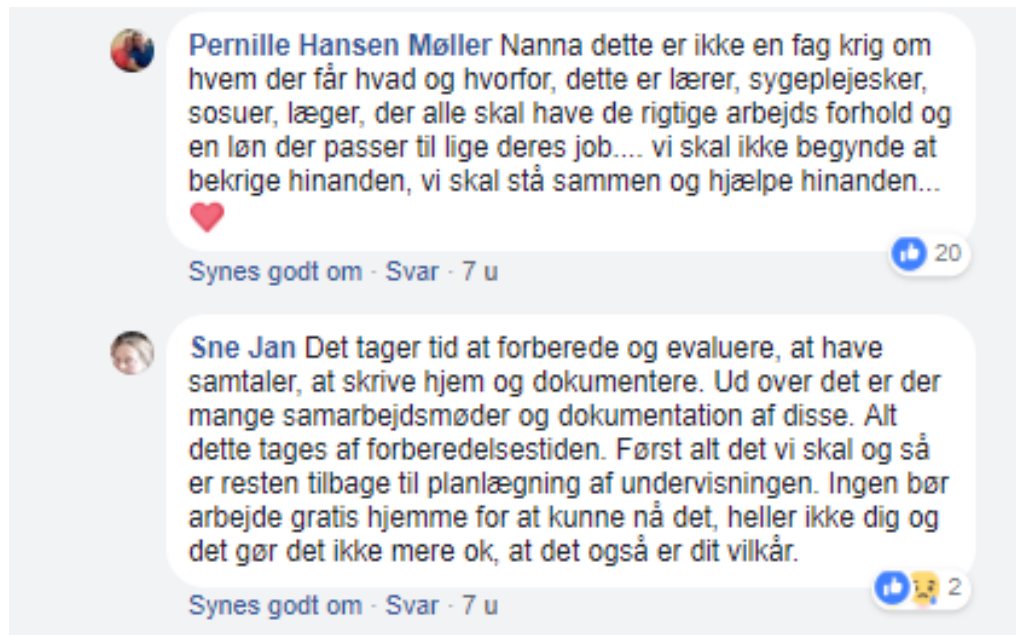
(Bilag 61)

Både Lisbeth og David er meget lidt imponerede over Nannas evner til at forstå situationen. De udbygger ikke hvorfor eller hvordan, men gør det bare tydeligt, at der i hvert fald er noget, hun ikke forstår, og at hun ikke har ret i sin argumentation. Kommentarerne kan ikke karakteriseres som hverken tilsvininger eller onde, men de udmærker sig ved at være af en anden karakter end dem, der hidtil er set på både Hansens og Bekkers sider, hvor tonen har været bemærkelsesværdig god. Disse kommentarer er mere hårde i kanten. Ikke desto mindre er der andre lærere, som kan byde ind og fortælle mere om den konkrete situation og hverdag:

(Bilag 62)

I et langt svar til Nanna opremser Lina, som selv er lærer, alle de ting, den omstridte forberedelsestid går med. Hun starter med at bede Nanna tænke over alene den tid, det tager at rette stile og andre opgaver for eleverne, og kan til sidst fortælle, at al den tid, der ikke er skemalagt, ofte går med møder med psykologer, læsevejledere eller socialrådgivere. Hendes kommentar lader til at være populær, da den modtager hele 66 likes fra andre brugere. Hun laver selv en opfølgende kommentar bagefter, hvor hun undskylder for, hvis det blev kedeligt, men at det kan være trættende for hende at andre faggrupper ikke respekterer lærernes arbejde, når de ikke ved, hvordan det foregår. Dette sætter gang i en stor debat borgerne imellem:

(Bilag 63)

Pernille Hansen Møller mener, at Nanna ikke skal gøre dette til en form for fagkrig mellem de forskellige fag. Hun mener, at det handler om, at alle de offentligt ansatte skal have den rigtige løn og de rigtige arbejdsvilkår. Hun fortæller Nanna, at de skal stå sammen og hjælpe hinanden. Sne Jan kan fortælle, hvordan noget af tiden bruges, og at lærerne altså tvinges til at lave evaluering og så videre inden de går i gang med den reelle forberedelse. Han synes ikke, at man kan forlange, at folk skal arbejde gratis hjemmefra for at kunne nå det. Borgerne debatterer indtil nu primært med udgangspunkt i den kommunikative handlen, da de forsøger at belyse de forhold, der gør sig gældende for selve præmissen i denne diskussion (Habermas, 1984). Nanna har stillet det op, som at lærerne har for meget forberedelsestid, og nu kommer en række lærere på banen, som kan fortælle, at sådan hænger det ikke nødvendigvis sammen.

Nanna læser svaret fra David Lohmann, som ikke var særligt pænt, og svarer ham:

(Bilag 64)

Hun starter med at fortælle David, at kommentarer som hans faktisk er med til at holde Nanna udenfor diskussionerne på Facebook normalt. Dette understreger den pointe, som Institut for menneskerettigheder påpeger, når de i deres rapport kan vise, at den hårde tone i debatten afholder mange almindelige mennesker fra at deltage: det er simpelthen ikke besværet værd, hvis man skal stå model til tilsvininger med videre (Zuleta & Burkal, 2017). Hun gør klart over for David, at han helt sikkert heller ingenting ved om hendes arbejde. Herefter skriver hun, at det er fint, hvordan nogle af de andre i debatten sagligt forsøger at forklare, hvordan tingene hænger sammen, men ender ud med konklusionen, at hun ikke kan se rimeligheden i, at lærere tjener mere end sygeplejersker, når de nu har samme uddannelseslængde. Argumentet fra Nannas side lader til at have ændret sig. Oprindeligt var problemet, at lærerne havde for meget forberedelsestid, men nu lader det til at være lønnen, Nanna er utilfreds med.

(Bilag 65)

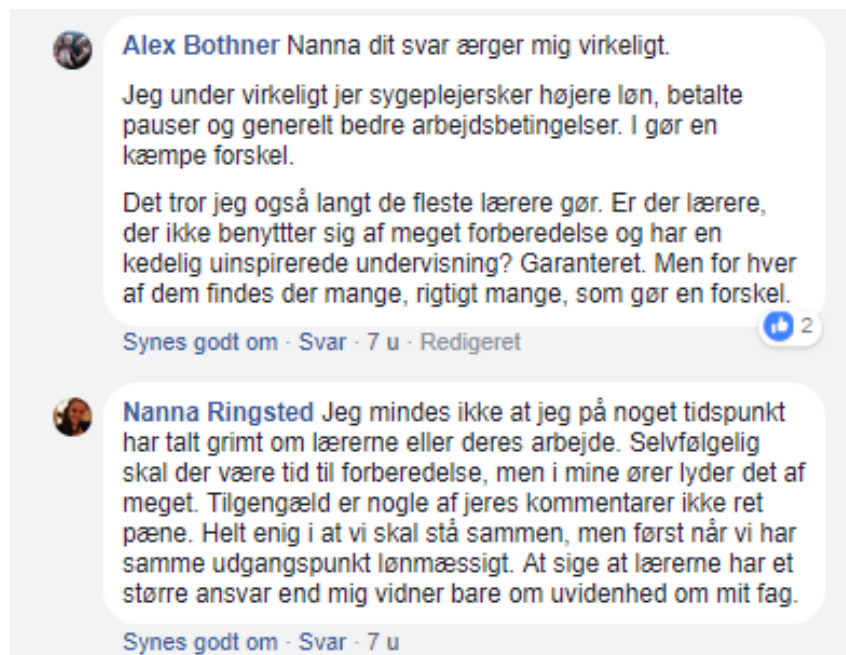
David svarer kort Nanna, at lønnen altså ikke afgøres af uddannelseslængde, men af arbejdsområdet. Christian Pedersen springer ind i debatten og fortæller David, at han mener, det bør være en mere bred kombination af parametre, som determinerer lønnen. Han mener, at de forskellige faggrupper er sammenlignelige, og begrundet sin påstand. Christian tager udgangspunkt i en kommunikativ rationalitet. Han præsenterer sin holdning og underbygger den med argumentation, så han kan vise, at den bunder i rationalitet og logik.

Debatten fortsætter med henvendelser til Nannas oprindelige kommentar:

(Bilag 66)

Det overordnede tema i kommentarerne er, at de andre borgere påpeger over for Nanna, at faggrupperne må stå sammen. Kommentarer som ingen desværre svarer på eller henvender sig til. Der kommer dog endnu en kommentar til Nanna, som hun svarer på:

(Bilag 67)

Alex under sygeplejerskerne højere løn, men hendes svar ærgrer ham alligevel, fordi han også mener, lærerne fortjener mere forberedelsestid. Nanna gør klart, at hun ikke taler dårligt om lærerne, men bare synes, at det lyder som meget forberedelsestid. Hun kommenterer også på, at nogle af kommentarerne til

hende ikke er så pæne, hvilket hun kan have ret i, og det må for hende føles som om, hun står meget alene med sine argumenter. Hun vil tydeligvis have lige så meget i løn som lærerne, og handler overvejende teleologisk, da hele hendes kritik af lærernes forbedrede vilkår bunder i, at hun selv mener, hun skal have mere i løn.

Resten af kommentarerne i tråden er primært lykønskninger og ros til Hansen:

(Bilag 68)

Hansen deltager overhovedet ikke i denne tråd, som ellers har mange muligheder for hende til at give svar på spørgsmål eller udrede uenigheder. Dette opslag lader til at være en udelukkende envejskommunikation fra Hansens side, da det eneste, hun bidrager med, er selve opslaget, som måske kan opfattes dramaturgisk, i det et resultat præsenteres, som hun vil vise sine vælgere. Det ville være ønskværdigt i forhold til det deliberative demokratis idealer, hvis hun deltog og lyttede til borgerne, som hun i højere grad gjorde det i opslag 1 (Eriksen & Weigård, 2003). Ikke desto mindre skaber opslaget heftig debat borgerne imellem, og bølgerne går højt og fører også til ubehagelige kommentarer som i bilag 61. Nanna Ringsted, som i en stor del af debatten står alene med sin holdning, gør også opmærksom på, at hun finder tonen ubehagelig. Dette er ikke godt for den frie tilgængelighed til den offentlige sfære og debatten. Det kan ikke udelukkes, at andre borgere har haft lyst til at deltage, men har set den hårde tone og har valgt at holde sig udenfor. På trods af dette, og på trods af nogle lærere og Nanna selv, som indtager en meget teleologisk og formålsorienteret position, findes der også indspark i debatten, som tager udgangspunkt i en

kommunikativ handlen og en forståelsesorienteret position (Habermas, 1984), som i bilag 65 ved Christian Pedersen.

Borgerne, som indtager den forståelsesorienterede position, deliberer faktisk omkring de mulige løsninger i forhold til lønningerne. De underbygger deres holdninger med argumentation, som tåler kritisk debat, som Habermas kalder den rationelle diskurs. Det er naturligvis ærgerligt, at politikerne ikke deltager, da der mangler et bindeled mellem borgerne til magthaveren.

Opslag 3

Det tredje opslag, som er interessant for analysen, stammer fra 17. 2017, og foregår altså midt under kommunalvalgkampen:

Opslaget omhandler en støtteerklæring fra partiformand Mette Frederiksen, som Hansen slår op på sin facebookside. Hun kan fortælle, at hun er stolt af støtten fra Frederiksen, og at hun vil velfærden først i Holbæk kommune. Debatten skydes i gang af en person, som ikke er glad for den reform af førtidspension og fleksjob, som Mette Frederiksen var med til at indføre som en del af regeringen 2013:

(Bilag 70)

Lene fortæller om de vanskeligheder, som kommunerne har med at tolke loven, og håber, at Hansen vil sørge for at borgere bliver mødt med respekt og værdighed fremover. Hansen svarer og lover egentlig ikke noget konkret, men fortæller blot, at hun synes, at alle mennesker skal have hjælp og behandles med respekt. Janne Pedersen byder ind og fortæller Hansen, at hun får hendes stemme, hvis hun vil arbejde for det ovenstående. Det svarer Hansen, at hun vil.

Hansen mødes dog snart af en mere kritisk borger, som ønsker uddybende svar på nogle spørgsmål i forhold til den politik, hun vil føre:

(Bilag 71)

Morten Overgaard påpeger, at om end velfærd er vigtigt og en kernekompetence i det danske samfund, så savner han planer for finansieringen af denne velfærd, som hun, Hansen, og hendes parti, lover. Et problem, han i øvrigt mener, gør sig gældende hos de fleste andre kandidater også. Hansen kan svare, at der skal styr på økonomien, og at den økonomiske genopretning fylder meget i deres valgprogram, som hun herefter henviser til via et eksternt link.

(bilag 72)

I bilag 72 takker Morten for svaret og giver Hansen et par gode råd med på vejen, blandt andet om at sikre gode forhold for erhverv og industri, da han mener, at det vil skaffe indtægter til kommunen. Hansen svarer igen og giver ham ret i, at et godt erhvervsliv går hånd i hånd med velfærd. Endnu en kritisk kommentar dukker dog op, som Hansen må forholde sig til:

(Bilag 73)

Bjørn Schülein mener, at Hansen ikke svarer på konkrete spørgsmål vedrørende kommunens fremtid, men at hun svarer samtlige, der roser hende eller socialdemokratiet. Både Søren Ellegaard og René Frimand har tilsyneladende ikke meget til overs for Hansen heller, baseret på deres kommentarer. Hansen svarer Bjørn og påstår, at hun svarer på alle kommentarer. Hun giver dog den forklaring, at det kan være, hun har overset det i valgkampsfarten, og tilskynder ham til at skrive det igen, hvis det er tilfældet.

Bjørn tager hende på ordet og stiller sit spørgsmål:

(Bilag 74)

Bjørn spørger ind til velfærdsprocenten, når servicerammen er brugt, og påpeger, at han har set mange lignende spørgsmål på siden, som ikke besvares. Dette hænger ikke sammen med Hansens påstand om, at

hun besvarer alle spørgsmål. Bjørn henviser i sin næste kommentar til et opslag Hansen lavede 24. november 2017, hvor hun også springer over et spørgsmål af den karakter. Han siger, at hun primært svarer dem, der roser hendes hjemmeside i det opslag. Ole Lambæk Kjærgaard påpeger, at der nu igen blev stille, og det er da også korrekt, at Hansen ikke svarer på Bjørns spørgsmål, hvilket må siges at bekræfte hans påstand om, at hun undlader at svare på visse henvendelser, stik imod hvad hun selv påstår. Det er naturligvis dårligt for muligheden for en egentlig deliberation, såfremt politikerens ikke indlader sig på debat, når spørgsmålet er kritisk i forhold til hendes politik. Kan hun ikke forsvare sine valgløfter og dermed hendes politik, kan hun ikke bestå den test, som Habermas kalder den rationelle diskurs, hvor man må argumentere for sit udgangspunkt i et kritisk forum (Eriksen & Weigård, 2003).

Deliberation

Til forskel fra Bekkers side, hvor der udelukkende forefindes en god tone deltagerne imellem, er der på Hansens side en til tider lidt skarpere retorik. Dette kom især til udtryk ved debatten om lærernes arbejdstider i opslag 2. Her gjorde en af deltagerne, Nanna, selv opmærksom på, at hun fandt tonen i debatten ubehagelig. Dette er naturligvis en stor hindring, for at den offentlige sfære, som facebooksideen helst skal danne, kan kaldes for fri. Den hårde tone er overordnet set et mindre problem på Hansens side, eksempelvis i forhold til Vanopslags side, hvor aktørerne kan virke decideret ubehagelige. Den offentlige sfære er et sted, hvor noget, der minder om en offentlig mening, kan dannes (Habermas, 1964), og det virker til, at Hansens facebookside lever op til dette krav. Der er massiv deltagelse af borgere, som giver input, forslag og forespørgsler til Hansens opslag, som alle omhandler politik. Ligesom på Bekkers facebookside stilles der kritiske spørgsmål til Hansen vedrørende hendes og partiets politik, og dette vidner om, at politikerens holdes ansvarlig af borgerne, jævnfør den rationelle diskurs (Habermas, 1964).

Den store forskel på Hansen og Bekker er dog, at Hansen ikke er lige så ivrig en deltager som Bekker. Hun giver korte svar og henviser til forskellige steder, hvor borgerne kan finde svar på deres spørgsmål, hvis hun overhovedet deltager. Der er flere tilfælde, hvor Hansen ikke svarer på kritiske spørgsmål, som i eksempelvis bilag 73 og 74. Det er naturligvis ødelæggende for den kommunikative handling og den rationelle diskurs, hvis Hansen kun deltager, når spørgsmålet, der stilles, er ukritisk. At hun ikke ønsker at indgå i debat i forlængelse af kritiske spørgsmål, vidner sandsynligvis om, at hendes politik og argumentation ikke kan leve op til den kritiske debat, en rationel diskurs foreskriver. Habermas gør klart, at for at politikernes forslag skal kunne være legitime, må de bestå den test, som den rationelle diskurs udgør (Habermas, 1984). Det er dog problematisk, når politikerens slet ikke ønsker at deltage eller svare på kritiske spørgsmål. Politikerens skal helst vise igennem sin argumentation, at hun ikke er drevet af egoistiske mål,

som eksempelvis at blive borgmester eller lignende, for at vise at forslagene er universelt gode. Dette kan man ikke påstå forekommer, når hun ikke vil svare på kritiske spørgsmål.

Handletyperne er mere ligetil i denne case end ved de to andre. Hansens opslag virker meget opstillede, og måden hvorpå hun deltager virker formålsorienteret frem for forståelsesorienteret. Hun handler med en teleologisk og dramaturgisk overbevisning, da hun konstant forsøger at fremstille sig selv og hendes politik som noget positivt over for hendes følgere. Det gør de andre politikere også, men de tager sig tid til at svare på spørgsmål og kritik i langt højere grad end Hansen. Derfor kan der være tale om, at hun iscenesætter sig selv på en positiv måde og viger bort fra negative indlæg, som kan ødelægge det glansbillede, hun forsøger at stille op. Hun svarer dog også på mange spørgsmål og deltager i det hele taget ofte, men det er udelukkende, når folk roser hende eller stiller uskyldige spørgsmål. Hun indgår på intet tidspunkt i mere grundlæggende deliberationer om rigtigt og forkert. Dermed kan der dårligt opnås en reel deliberation med hende som deltager (Habermas, 1984).

Borgerne handler også ud fra flere forskellige handletyper. Det er svært at vurdere ud fra så kort debat, men der er flere, som handler teleologisk, især de som debatterer med Nanna i opslaget om lærernes arbejdstider. Lærerne bliver meget defensive og vil kun argumentere for, hvorfor de skal have bedre forhold. Nanna starter selv ud med at vise en kommunikativ overbevisning, men viser hurtigt sine sande intentioner: hun vil have lige så meget i løn som lærerne, og indgår dermed i debatten med et teleologisk udgangspunkt (Eriksen & Weigård, 2003)

På selve facebookside er der en tendens til, at de, der deltager, ligesom i Bekkers tilfælde, er meget enige med Hansen, og dermed må formodes at være tilhængere af hende og Socialdemokratiet. Derfor er det heller ikke meget egentlig konstruktiv debat, der forekommer, som så kan kaldes deliberation. Der er visse tilfælde, hvor borgerne imellem debatterer på en måde, som kan karakteriseres som deliberation, men tendensen er primært, at borgerne på siden er af nogenlunde samme overbevisning, og når de er uenige, bliver de meget påståelige og indtager dermed ikke den forståelsesorienterede position, som kræves i en deliberation. Der kan ikke være tale om en deliberation mellem politikeren og borgerne, for Hansen ønsker som nævnt ikke at deltage i kritisk debat på hendes facebookside. Hun bruger den primært som en envejskommunikation og står i afsenderens rolle.

Delkonklusion

På baggrund af analysen af Hansens facebookside og de udvalgte opslag kan det konkluderes, at der ikke finder en egentlig deliberation sted. Hele præmissen for deliberationen kan siges at være forfæjlet på grund af den karakter, som facebookside har. Hansen bruger den først og fremmest dramaturgisk, så hun kan

iscenesætte sig selv og sine resultater, og indgår ikke i kritisk debat med borgerne. Dermed kan der ikke opnås en deliberation, hvori hun indgår. Facebooksidens følgere er ligeledes primært folk, der støtter Hansen, og der er ikke meget uenighed mellem dem. De benytter primært siden til at rose deres borgmester. Når der endelig opstår en form for debat, er de meget påståelige og teleologiske, og indtager dermed en formålsorientering frem for den vigtige forståelsesorientering. Den offentlige sfære virker nogenlunde fri, men det er ikke mange, der benytter sig af denne frihed til at stille sig kritisk over for Hansen; måske fordi de ved, hun ikke tager sig til at svare dem.

Diskussion

I dette afsnit vil der forekomme en diskussion af rapportens resultater, før disse opsummeres i en endelig konklusion. I diskussionsafsnittet gives der plads til et mere undrende og diskuterende perspektiv i forhold til den mere stringente analysedel. I afsnittet vil der diskuteres på baggrund af nogle af de mere overraskende og kuriøse fund, samt en diskussion af resultaternes betydning.

Resultater

Den første interessante opdagelse i rapporten er det faktum, at den digitale offentlige sektor, som disse casepersoners facebookprofiler udgør, er overraskende fri for tilsvininger og lignende elementer fra det, der kaldes den hårde tone. I rapporten fra 2017, som er udarbejdet af Institut for menneskerettigheder, gøres det ellers klart, at danskerne er dårlige til at færdes i den digitale verden, og er meget hårde ved hinanden. Det har gjort, at rigtigt mange danskere ikke ønsker at deltage i debat eller diskussioner online. Dette gør sig især gældende ved polariserende eller kontroversielle emner som politik eller indvandring (Zuleta & Burkal, 2017).

Dette var en af årsagerne til, at de udvalgte casepersoner skulle være lokalpolitikere, da konklusionen i rapporten viste, at der trods alt var nogle, der ønskede at deltage i politiske debatter. Disse måtte kunne findes på de sider, som havde med politik at gøre, i dette tilfælde lokalpolitikeres sider. Men at der ligefrem skulle være et nærmest totalt fravær af "den hårde tone" er yderst bemærkelsesværdigt. Årsagen hertil kan man kun forsøge at gætte sig til, men der kan være flere forklaringer. Først og fremmest har politikerne en mulighed for at slette hadske kommentarer. Det vil dog være et stort arbejde, såfremt de forekommer så hyppigt, som institut for menneskerettigheder anslår. En anden forklaring kan være, at de mennesker, der deltager på lokalpolitikernes sider, har et mere lokalt tilhørsforhold, og at de er klar over, at de risikerer at møde de mennesker, de skriver med, i eksempelvis den lokale dagligvarebutik, og deres lokalpolitikere ligeså. Det kan måske være mere "virkeligt" for de, der deltager, at der er et mere lokalt præg. Der er også den forklaring, at der på disse politiske sider er mere enighed blandt deltagerne, fordi de er søgt sammen

om en person fra et politisk parti. Derfor føler man måske en form for sammenhold med de andre deltagere, og derfor taler man pænere til hinanden. Dette kunne der formentlig laves en helt ny rapport om, til undersøgelse af hvorfor det forholder sig sådan, stik imod hvad Institut for menneskerettigheder ellers kan berette. I dette tilfælde må det dog stå hen i det uvisse, om end det må vurderes, at være en glædelig uvished i forhold til teoriens perspektiv.

En af de andre overraskelser, som rapporten viste, var hvor meget deltagelse, der faktisk var fra politikerne. I undersøgelsen af politikere og deres brug af sociale medier viser det sig oftest, at de bruger deres sider som en form for envejskommunikation. En måde at nå vælgerne på ved at forklare forskellige politiske valg og manøvrer, og ved at benytte et socialt medie er man sikker på, at vinklen er, som man selv beslutter. Der står ikke en journalist og stiller ubehagelige kritiske spørgsmål, og der er ikke risiko for, at en TV-station klipper de gode pointer væk og fremhæver de dårlige. Derfor er de sociale medier blevet et vigtigt redskab, men det er også ofte begrænset til netop det: et redskab til envejskommunikation. Det er derfor bemærkelsesværdig, hvor meget disse lokalpolitikere deltager.

Det var naturligvis blandt årsagerne til, at det netop blev lokalpolitikere, der blev analyseret på, fordi de havde mindre aktivitet på deres sider og dermed bedre mulighed for selv at deltage. De deltager alle tre ivrigt, om end på forskellige måder. Vanopslagh vil gerne diskutere store overordnede ideologiske tilgange og ikke mindst provokere den modsatte fløj, når han kan komme af sted med det. Bekker bruger rigtigt meget tid på at besvare spørgsmål fra sine vælgere vedrørende reelle politiske problemstillinger og løsninger. Hansen er den med den ringeste deltagelse; hun svarer nærmest kun på rosende kommentarer, og flere aktører på hendes side påpeger også dette problem.

Hvad kan disse resultater så bruges til? For det første opfylder de i en vis grad Habermas' beskrivelser af det deliberative demokrati. Det er vigtigt at huske, at han erkender, at det ikke er sandsynligt med en fuldstændig gennemførsel af teorien, men at man bør arbejde hen i mod det som en form for idealistisk grænsebegreb. Dette understøttes af Loftager (2004), som bedyrer, at demokratiet må fortsætte sin udvikling for at bestå. Hvis man tror på en demokratiserende effekt af sociale medier og kommunikation, der kan udfolde sig her, må denne rapports resultater altså anses for at være positive.

Repræsentativitet

Ikke desto mindre er der ikke nødvendigvis grund til at erklære sociale medier for den nye digitale torveplads endnu. Det metodiske framework i denne rapport er et casedesign, og når man arbejder med cases, fokuseres der på en portion af virkeligheden, mens der samtidig ses bort fra andre dele. Derfor er der det evige problem med repræsentativiteten af et casestudie som dette. Som det er beskrevet i

metodeafsnittet er der forskere, der taler for og imod casestudiet og dets anvendelse (Flyvbjerg, 2010). I denne rapport er der truffet visse forholdsregler for at opnå en større grad af repræsentativitet og generaliserbarhed.

For det første arbejdes der med *multiple cases*, i dette tilfælde tre casepersoner, som skulle hjælpe med at give et bredere perspektiv. Det gør de også, og det illustrerer, at de tre politikere bruger siderne på forskellige måder. Derudover arbejdes der med ekstreme cases, ud fra den tilgang at findes det ikke her, så findes det formentlig heller ikke andre steder (De Vaus, 2001). Det vil sige, at teorien har fået de bedst mulige chancer for at blive bekræftet. Det vil i første omgang sige, at de, der er meget kritiske over for de sociale mediers brug i forbindelse med deliberation, har fået bevist, at det rent faktisk kan forekomme under de rette forhold. Det er klart, at det ikke kan påvises, at der forekommer deliberation over hele internettet og hos alle politikere, men det kan påvises nu, at under de rette forhold, kan det faktisk forekomme.

Derfor giver denne rapport under de givne omstændigheder mulighed for at lave yderligere undersøgelse af fænomenet og forholdene. Den yderligere undersøgelse, der i så fald kunne sættes i gang, skulle formentlig holde fokus på lokalpolitik og dermed holde det mere lokale perspektiv. Det viser sig i denne rapport, at borgerne og politikerne interagerer på en anden måde, end det er set i talløse undersøgelser af folketingspolitikere og ministres brug af sociale medier. Hvis undersøgelsen skulle udvides, ville det sandsynligvis være hensigtsmæssigt at lave en form for model, hvor data vedrørende måden, de politiske sider anvendes, kan indføres. Dette skulle ske på baggrund af en form for kodning af kommentarer, debatter og eventuelle deliberationer. Grundlaget for denne metode ville være, at arbejdet med at studere debatten på måden som det er gjort i denne rapport, vil blive enormt omfangsrigt at udføre på stadig flere politikere, hvorfor en mere kvantitativ model med kodning ville være mere hensigtsmæssig.

Konklusion

På baggrund af analysen kan der med udgangspunkt i problemformuleringen, som lød:

"I hvilken grad forekommer der en deliberation jævnfør Habermas' idealer på sociale medier i Danmark?"

konkluderes, at der finder en vis grad af deliberation sted på sociale medier, i dette tilfælde Facebook. Igennem det metodiske udgangspunkt med ekstreme cases og idealtyper har de udvalgte casepersoners facebooksider haft det formål at opfylde betingelserne for at opnå deliberationen bedst muligt. Selvom der arbejdedes med ekstreme cases, var det alligevel kun i to ud af de tre tilfælde, at der i analysen kunne konstateres delibererende elementer i den debat, der forekommer på siderne. I både Vanopslagh og Bekkers tilfælde er de mere eller mindre åbne og ivrige deltagere i debatten, hvor borgerne holder dem ansvarlige for deres meninger og beslutninger igennem en kritisk rationel diskurs. I Hansens tilfælde benytter hun primært siden dramaturgisk, og dermed mest som en envejskommunikation. Hun er meget uvillig til at indgå i diskussioner, hvor hun og hendes politik bliver udsat for kritik.

På alle tre sider forekommer der heftig debat blandt borgerne også, dog i højere grad hos Vanopslagh og Bekker. Dermed behøves politikerne ikke nødvendigvis at deltage. Politikerne giver så at sige borgerne arenaen eller den offentlige sfære, hvori deliberationen kan udfolde sig. Dermed kan det påstås, at sådanne politiske sider danner ramme om debat vedrørende konkrete politiske emner og beslutninger. Den offentlige sektor, som facebooksiderne udgør, lever op til Habermas' krav, da der virker til overordnet at være en pæn og ordentlig tone og lige adgang for alle. Ligeledes er der i dette tilfælde med lokalpolitikere ikke en overvældende aktivitet, hvilket vil sige, at det ikke er fuldstændigt uoverskueligt for hverken borgere eller politikere at deltage.

Det er snarere undtagelsen end reglen, at de deltagende opfylder kravene i den kommunikative handlen, således at der kan blive tale om en deliberation. I de fleste tilfælde er de deltagende borgere påståelige og indtager den teleologiske indstilling. Derfor må det også konkluderes, at der kun i ringe grad finder deliberation sted, om end der er visse positive tegn i forhold til Habermas teori om det deliberative demokrati. Facebooksiderne kan først og fremmest benyttes som et forum, hvori en idé om den kollektive vilje kan dannes. Derudover danner de ramme om en fri strøm af kommunikation, hvorfra politikerne kan hente input. Ligeledes er borgerne i stand til at nå og debattere med deres politikere, således at afstanden mellem magthaver og borger er meget kort. Dermed kan der med udgangspunkt i Habermas' teori om deliberativt demokrati; diskursteori, anskues visse positive effekter af sociale medier og brugen af disse i et

demokratisk perspektiv. I forhold til det moderne massesamfund må det anses for værende urealistisk, at en demokratimodel med de deliberative idealer kan indføres og opretholdes uden brug af de nye teknologiske gennembrud som de sociale medier. De sociale medier står i modsætning til de klassiske medier, da de giver borgerne mulighed for i højere grad at kontakte deres magthavere mere direkte. Dermed må det anslås, at for så vidt politikerne lytter til borgerne, hvad det lader til ud fra analysen i denne rapport, opnås der altså en kommunikationsvej fra almindelig borger til magthaver i samfundet.

Perspektivering

I dette afsnit vil der forekomme en perspektivering i forbindelse med et af de centrale emner i rapporten: den virtuelle offentlige sfære. Nogle forskere stiller sig kritisk over for, om der overhovedet kan være tale om en offentlig sfære i en virtuel verden, fordi der mangler det fysiske element af tilstedeværelse. I denne rapport tages der udgangspunkt i Facebook som platform, men i dette afsnit vil der foretages en mere kritisk gennemgang af internettet som platform, og den proces aktørerne skal igennem for at kunne benytte det. En af de forskere, som har undersøgt disse forhold, er Henrik Kaare Nielsen fra Aarhus universitet, og hans perspektiver vil blive holdt op imod præmissen i denne opgave.

Nogle forskere mener, at de demokratiske perspektiver ved internettet er alt for optimistiske. En af grundene til denne antagelse er studier af, hvordan folk benytter og gebærder sig online. Henrik Kaare Nielsen fra Aarhus universitet argumenter for, at internettet hurtigt er blevet inkorporeret i det kapitalistiske markedssystem. Derved mener han, at borgerne fastholdes i en klientrolle og konsumerer informationer og brug af internettet, som de forbruger andre ting. Argumentationen bunder i spørgsmålet om, hvem der sætter dagsordenen og diskursen, og her mener han, måske med rette, at det stadig er de samme magthavere og medier. Pointen er, at det, der debatteres på nettet, ofte er det, som medierne eller magthaverne selv har adresseret (Nielsen, 2006).

Internettet har tydeligvis givet øget mulighed for informationsdeling, og det har aldrig været lettere for samfundsborgerne at finde svar på deres spørgsmål. Men det er ikke nok for Nielsen:

"de skal åbne bedre muligheder for aktiv deltagelse, offentlig interaktion og kritisk opinionsdannelse"
(Nielsen, 2006; 6)

Problemet består i, at internettet som udgangspunkt giver muligheden for at danne decentrale debatfora, men at det i høj grad er aktørerne, der vælger ikke at gøre det. Før aktørerne eller borgerne selv aktivt indgår i det decentrale netværk kan den demokratiske indvirkning ikke påstås at være stor. Hvis borgerne stadig benytter internettet, som de har været vant til at benytte andre medier som aviser og tv, vil de altid

være passive modtagere eller forbrugere frem for aktive deltagere. Derfor vil samfundet fastholdes i en klassisk kommunikationsform; en "top-down" relation. Institutioner, staten og magthavere sender blot information ud, det være sig igennem nyhedsmedier, sociale medier eller andet. Hvis de ikke svarer borgerne, er det ikke anderledes end aviser eller tv. Borgerne fastholdes dermed i en klientrolle og som passive forbrugere (Nielsen, 2006)

Politikere og embedsmænd vil stadig være i stand til at sætte dagsordenen og vælge diskursen i samfundet. En ægte og anderledes udvikling ville være, at de decentrale fora begyndte at præge dagsordenen, men det er ifølge Nielsen sjældent, at det forekommer. I udgangspunktet er der ikke tale om decideret deltagelse, så længe borgerne blot "forbruger" internettet, som de gør med de klassiske medier. Nielsen argumenterer for, at alle nye teknologier på samfundsmæssigt og politisk plan skal gennemgå en moderniseringsproces. De nye redskaber og muligheder skal aktørerne lære at benytte, og det er derfor naturligt, at de fleste benytter det, som de har benyttet de hidtidige medier, som aviser eller tv, som passiv forbruger af nyheder eller underholdning (Nielsen, 2006).

Det er et vigtigt og stort spørgsmål, hvordan disse nye medier bruges: monologiske særinteresser eller en dialogisk selvforståelse, som også minder om den opstilling, Habermas benytter, med formålsorientering og forståelsesorientering. Men internettet virker i høj grad markedsbaseret i den forstand, at dets primære anvendelse drejer sig om reklamer og salg af varer. Derfor kan sociale medier også betegnes som en form for ydelse, og politikerne "sælger" måske blot deres budskab til borgerne, eller i denne forstand forbrugerne, uden selv at deltage yderligere.

Der er stadig mange forskellige græsrodsbevægelser og decentrale netværk, men hvem bestemmer diskursen og hvad der fokuseres på? Internettet kan anskues som en udadvendt offentlig platform – men brugerne skal finde ud af, hvordan det skal bruges som en del af en proces. Dette åbner muligheder for et "globalt civilsamfund". Internettet bruges af rigtig mange politiske subkulturer, som søger sammenhold over landegrænser og forsøger at skabe kritisk offentlig refleksion. Internettet er platformen, som giver mulighed for at omgå den etablerede offentligheds institutioner, som partier, fjernsyn og avismedier – men dette placerer et vist ansvar hos dem, der ønsker at gøre det (Nielsen, 2006). Ligeledes gives der måske et ansvar til borgerne, som kræver deres deltagelse, nu hvor det er blevet så let, men har borgerne overhovedet lyst til det?

Nielsen anser det for svært, at der kan opstå en perspektivrig demokratisk dialog mellem borgerne på internettet, med mindre det, der diskuteres, kan relateres til noget "real life". Emnet skal altså helst være konkret politisk, før der kan forekomme en reel debat, fordi når det forbindes til det rigtige liv, er der nogle

kulturelle praksisser og erfaringer, man handler ud fra, hvorved man forpligter sig til at gøre tingene på en ordentlig måde. Han henviser til, at internet-debatter ofte domineres af, hvad han kalder "Tordenskjolds soldater", som fremfører monologiske bekendtgørelser og ikke indlader sig på demokratisk debat eller dialog – adfærd der også viste sig i analysen i denne rapport. Internettet benyttes altså oftest af formålsorienterede personer med egeninteressen først. Derved kan det påstås, at i den virtuelle diskussion fungerer aktørerne oftere som varetagere af særinteresser end som en universalistisk reflekterende borger. Nielsen mener, at anonymiteten har en del af skylden:

"Man kunne endvidere antage, at det netop er 'fjernværet' og den heraf følgende mulighed for anonymitet i deltagelsen, der for mange udgør attraktionsværdien i denne type politisk kommunikation, og at denne rammesætning i sig selv giver næring til konsumentens uforpligtede, selvcentrerede praksisform: man kan jo bare klikke sig ud igen, når kommunikationen ikke passer én længere. (Nielsen, 2006; 30)

Når man ikke møder hinanden og anerkender hinandens behov og rettigheder, opfører man sig på en anden måde, og derved er det svært at søge enighed og forståelse. Dette er det store problem for den virtuelle offentlighed. Ligeledes er der argumenter for, at selv når der opstår denne "many-to-many" kommunikation, som står i kontrast til envejskommunikationen, så er der blot færre, der lytter. Samfundsborgerne skal igennem en læreproces, hvori de skal lære, hvordan man debatterer og kommunikerer online (Nielsen, 2006).

Siden Nielsens artikel i 2006 er der sket meget og meget på internettet. De sociale medier har haft overvældende fremgang og har sat tonen for den decentrale debat online. Men han har ret i en række af sine pointer. Det er stadig i høj grad politikere, magthavere og klassiske medier, som sætter dagsordenen og derved beslutter hvilke emner, der debatteres på de decentrale debatfora. Ligeledes kan man med udgangspunkt i Institut for menneskerettigheders rapport om den hårde tone online konkludere, at der stadig er en opdragelsesproces i gang for aktørerne på internettet. Folk siger ting til hinanden, som de aldrig ville drømme om at sige, hvis de stod ansigt til ansigt (Zuleta & Burkal, 2017).

Borgerne er altså stadig i gang med denne læringsproces, og det kan påstås, at de i høj grad stadig benytter de sociale medier og internettet, som de har været vant til at benytte de klassiske medier. Men ikke desto mindre har denne specialerapport vist, at der findes fora på nettet, hvor borgerne kan deltage under ordentlige forhold, og at de formår at tale pænt til hinanden og debatterer. Kan dette være et udtryk for, at danskerne er ved at lære, hvordan de skal begå sig online? Det er svært at konkludere på, men der er også den eksterne faktor i denne rapport, at det forum, hvori borgerne skal udfolde deres debat, er på en lokalpolitikers facebookside, og netop dette lokale forhold kan måske være afgørende. De indgår i debat

med andre mennesker fra deres lokalområde, og de kan risikere at støde ind i dem i det lokale supermarked. Om dette har været afgørende er svært at sige, men det er bemærkelsesværdigt så god en tone, der er holdt i de kommentartråde, analysen gennemgår, i forhold til de fund i rapporten fra Institut for Menneskerettigheder.

Litteraturliste

Artikler og rapporter

Bolton, R. (2005) – Habermas's theory of communicative action and the theory of social capital, Williams College.

Couldry, N. (2009) - Does 'the media' have a future? European journal of communication, 24 (4), pp. 437-449.

Deane, J. (2005) - Media, Democracy and the Public Sphere. In: Media and Global Change: Rethinking Communication for Development.

Dryzek, J. (2001) - Legitimacy and Economy in Deliberative Democracy, Sage Publications.

Flyvbjerg, B. (2010) – Fem Misforståelser om Casestudiet. In: Kvalitative Studier.

Jensen, J. L., Hoff, J., Klasttrup, L. (2015) – Internettet og folketingsvalget 2015, Danske Medier.

Nielsen, H. K. (2006) - Internettet og den demokratiske offentlighed, Center for Digital Æstetik-forskning, Aarhus Universitet.

Passini, S. (2012) - The facebook and Twitter revolutions: Active participation in the 21st century.

Pew Research Center (2017) - Trump, Clinton Voters Divided in Their Main Source for Election News

Vesnic-Alujevic, L. (2012) - Political Participation and Web 2.0 in Europe: a Case Study of Facebook. Public Relations Review 38.3.

Zuleta, L. & Burkal, R. (2017) – Hadefulde Ytringer I Den Offentlige Debat, Institut for Menneskerettigheder.

Bøger

Boje, T. P. (2017) – Civilsamfund, medborgerskab og deltagelse, Hans Reitzels Forlag.

De Vaus, D. (2001) - Research Design In Social Research. Sage Publications Ltd.

Eriksen, O. E. & Weigård, J. (2003) – Understanding Habermas, Communicative Action and Deliberative Democracy, Continuum.

Effing, R., J. van Hillegersberg, og T. Huibers (2011) - Social media and political participation: Are facebook, twitter and YouTube democratizing our political systems? - In: Electronic Participation: 25–35.

Habermas, J. (1964) - The Public Sphere: An Encyclopedia Article, New German Critique

Habermas, J. (1984) - The Theory of Communicative Action, Boston, Beacon Press.

Habermas, J. (2009) – Borgerlig Offentlighed, Informations Forlag.

Kaspersen, L. B. & Loftager, J. (2009) – Klassisk og moderne politisk teori, Hans Reitzels forlag.

Loftager, J. (2004) - Politisk offentlighed og demokrati i Danmark, Aarhus Universitetsforlag.

Togeby, L., Andersen, J. G., Christiansen P. M., Jørgensen, T. B. & Vallgård, S. (2003) - Magtudredningen, En analyse af demokrati og magt i Danmark, Aarhus Universitetsforlag.

Internetsider

Altinget, (2017): <https://www.altinget.dk/artikel/tidslinje-forstaa-sagen-om-dong-salget>

Den danske ordbog, (2018) - <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=debat>

Danmarks Statistik, (2016):
<http://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=20738&sid=itbef2016>

Elberth B. J., (2016): <http://politikerens.dk/dansk-politik/saadan-bruges-de-sociale-medier-i-politik/>

King, (2017): <https://sites.psu.edu/kingrcl2/2017/02/20/differences-between-debate-and-deliberation/>

Politiken, (2016): <https://politiken.dk/indland/politik/art5625980/%C2%BBMarkant-h%C3%B8jredrejning%C2%AB-Flere-danskere-%C3%B8nsker-f%C3%A6rre-flygtninge>

The Guardian, (2011): <https://www.theguardian.com/technology/2011/jan/13/evgeny-morozov-the-net-delusion>

Radius Kommunikation, (2017):
<https://www.altinget.dk/misc/Trov%C3%A6rdighedsunders%C3%B8gelsen%202017%20-%20af%20Radius.pdf>

Rahbek & Bangsgaard, (2013): <https://www.b.dk/kultur/politikere-laegger-pres-paa-facebook>
 World Economic Forum, (2018) - <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/competitiveness-rankings/#series=GCI.B.05.02>

Bilag

Alle bilag er hentet fra facebooksiderne som tilhører de tre lokalpolitikere. Det er umuligt på et medie som Facebook at linke direkte til kommentarsporene, hvorfor al kommunikation der underkastes analyse vedlægges som bilag. Ligeledes kan visse kommentarer og opslag risikere at blive slettet af flere forskellige årsager, hvorfor det er vigtigt at bevare disse i bilagene.

Direkte links til facebooksiderne findes her:

- Vanopslagh: <https://www.facebook.com/vanopslagh>
- Bekker: <https://www.facebook.com/NiclasBekker/>
- Hansen: <https://www.facebook.com/ChristinaKrzyrosiakHansen/>

Bilag 1:

Alex Vanopslagh
14. april kl. 12:22 · Copenhagen · 🌐

Problemet med den her slags forslag er, at det bliver ved og ved og ved.

Når psykologhjælpen, fysioterapi og tandlæge er røget ind under skatten, vil venstrefløjen fokusere på "gratis" høreapparater, diætister, linser, osteopati, briller, kiropraktor, akupunktur, zoneterapi og fodindlæg til platfodede.

Det stopper ALDRIG. Er du i tvivl, så kig på velfærdsstatens vokseværk de sidste 50 år.

Abonnement LÆSETID: 5 MIN.

SF vil gøre tandlæge, psykologhjælp og fysioterapi gratis

Brugerbetaling skaber et ulige sundhedssystem. Derfor vil SF udfase egenbetaling til tandlæge, fysioterapi og psykologhjælp og reducere udgifter til medicin for socialt udsatte. Resten af oppositionen er positivt stemt, men skyder finansiering ned

Bilag 2:

A screenshot of a Facebook comment thread. The background is light blue. Comments are in white bubbles with blue borders. Each comment includes a profile picture, the user's name, the text of the comment, and reaction icons (thumbs up, thumbs down, and a speech bubble). The thread shows five comments from different users.

Line Lahn Sørensen Folk ville have rigeligt råd til alle de ting, hvis de ikke blev beskattet så hårdt for at betale for alt muligt andet pjat...
Synes godt om · Svar · 3 d 32

Frederik Thorup Men det er jo GRATIS 🤔👍 8
Synes godt om · Svar · 3 d

Lennart Kiil Gratis?
Vil du sige at tandlægerne, fysioterapeuterne og psykologerne arbejder honorarfrit?
🤔
Synes godt om · Svar · 3 d 15

Nikolaj Hawaleschka Stenberg De elsker ventelister i SF.
Synes godt om · Svar · 3 d 17

Allan Holm Nielsen "GRATIS" = statskontrolleret, styret og bestemt.
Synes godt om · Svar · 3 d 8

Bilag 3:

A screenshot of a Facebook comment thread. The background is light blue. Comments are in white bubbles with blue borders. Each comment includes a profile picture, the user's name, the text of the comment, and reaction icons. The thread shows three comments, with the third being a longer post with multiple paragraphs.

Charlotte Kofod Ud fra den argumentationsform kan vi så heller aldrig vedtage en eneste form for skattelettelse nogensinde, da det vil starte en lavine af forslag som vil blive ved og ved og føre til et anarkistisk samfund uden skat overhovedet. Ro på 😊
Synes godt om · Svar · 3 d 5

Frederik Thorup Netop derfor får vi ingen skattelettelser. Vi får højst omlægninger.
Synes godt om · Svar · 3 d 2

André Banke Bidstrup Næ vi ville ende med at betale 10-15% i skat. Da selv liberale kan erkende at der er nogen basale ting der er vigtigt for at et samfund hænger sammen, som f.eks vores infrastruktur.

Edit: Sådan som jeg ser liberalismen er at individet skal have de fleste af sine egne penge selv, og de 10-15% skal gå til skelettet af samfundet, de mest nødvendige ting. Infrastruktur, politi, militær, og nogen andre ting.

Hvis vi bruger analogien om at samfundet er en krop. Så i et liberalistisk samfund skal skatten gå til skelettet. Men i et socialt samfund, så går pengene til alt muligt overfladisk. Som selvlysnebænke, kunstpriser til en der skider på et en hvid væg osv. Det er tilsvarende at kroppen får ringe på, armbånd på, og generelt overfladisk pynt. Det er måske noget 0.01% af befolkningen finder fedt.

Hvorimod 80% kan se logikken i god infrastruktur, og at vi har politi der kommer ud når nogen truer os på livet.
Synes godt om · Svar · 3 d · Redigeret 2

Bilag 4:

Charlotte Kofod Jeg tror heller ikke det ville ende i anarki, men når man argumenterer på den måde er det at tegne skræmmebilleder og ekstremer i stedet for at forholde sig til det virkelige og konkrete.

Synes godt om · Svar · 3 d

André Banke Bidstrup Charlotte Kofod Det er skam en fin nuance du skaber til en fin debat Charlotte.

Jeg er dog overrasket over at du kan sige ting du ikke selv tror på. Det er jeg ikke vant til med folk der stemmer rødt. De identificerer sig altid 100% med det de siger, og der er stærke følelser bag. Hvorimod jeg oftere oplever at folk der stemmer blå er mere analytiske anlagt, og faktisk godt kan lege djævlens advokat og sige ting de ikke selv står inden for 100%, men for at nuancere og perspektivere debatten 😊

Du kan f.eks sætte Alex Vanopslagh op i mod Johanne Schmidt-Nielsen. Den ene er meget rationel, imens den anden står og råber og skrider baseret på følelser.

Og ja, jeg ved godt der findes analytiske og rationelle røde. Rolig nu 😊

Synes godt om · Svar · 3 d · Redigeret

Frederik Thorup Charlotte Kofod problemet er at velfærdsstaten allerede ER end som noget ekstremt. Lige kan skatterne ikke sættes højere op, uden det direkte koster penge. Det er sgu ekstremt.

Feks beskatningen af biler er på 150%. Alt over 85 viser sig er gratis at fjerne, alligevel kan man ikke gøre det. Det er ekstremt ekstremt. Skat for skattens skyld.

Skatten har kun kendt én retning. Op

Skatte tryk i Danmark 1870-2014

Synes godt om · Svar · 3 d

Bilag 5:

Charlotte Kofod André hahaha. Godt at høre, at du ikke er bange for at være venner med en, du er uenig med politisk. Jeg finder det selv ganske lærerigt og super sjovt 🙌😊

Synes godt om · Svar · 3 d

Bilag 6:

Bilag 7:

Alex Vanopslagh 14 timer · Copenhagen · 🌐

Er sygeplejersker lavtlønnede? Døm selv - denne gang med tal fra Dansk Sygeplejeråd selv.

Jeg er det seneste døgn blevet kaldt dum, uvederhæftig og vederstyggelig, fordi jeg tror på statistikker på de FAKTISKE udbetalte lønninger fra KL/Danske Regioners lønkontor, som viser, at offentligt ansatte er ganske vellønnede. Det kan i hvert fald ikke passe, at en sygeplejerske eksempelvis tjener 37.933 kroner om måneden - de når ikke engang over 30.000, siger de anekdotiske beviser.

Her er hvad, Dansk Sygeplejeråd angiver som gennemsnitsløn for sygeplejersker - man må antage, at de ikke taler usandt overfor deres medlemmer:

Sygeplejersker, ikke ledende på sygehus: 29.533 kr., + genetillæg (3.250 i gennemsnit) + pension på 13,51 % = 37.211,98 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Specialuddannede sygeplejersker, ikke ledende på sygehus: 33.677 kr. + genetillæg (3.250 i gennemsnit) + pension på 13,51 % = 41.945,83 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Sygeplejersker i basisstilling i kommune: 31.179 kr. + genetillæg (1.750 i gennemsnit) + pension på 13,94 % = 37.519,30 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Specialudd. sygeplejersker i basisstilling i kommune: 33.632 kr. + genetillæg (1.750 i gennemsnit) + pension på 13,94 % = 40.314,25 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Sundhedsplejersker i basisstillinger: 33.643 + genetillæg (1.750 i gennemsnit) + pension på 13,94 % = 40.326,78 kr. + feriepenge og feriegodtgørelse

Nå.

Lønnen i november 2017 for sygeplejersker ansat på et sygehus

Gennemsnitslønnen for en sygeplejerske i en basisstilling på et sygehus var i november 2017 på 29.533 kr., mens gennemsnitslønnen for en sygeplejerske med specialuddannelse i en basisstilling var 33.677 kr. Denne løn inkluderer grundløn samt eventuelt centralt eller lokalt forhandlede tillæg. Sygeplejersker har dertil en 13,51 % pensionsindbetaling samt genetillæg for vagter aften/nat og weekend mv. Genetillægene er meget svingende over året og svinger desuden fra afdeling til afdeling. I gennemsnit udgør genebetalingen 3.000-3.500 kr. om måneden.

Gennemsnitslønnen for sygeplejersker i regionerne, november 2017	Antal fuldtid	Månedsløn*	Årløn*
Sygeplejersker, ikke ledende	28.868	29.533	354.391
Specialuddannede sygeplejersker, ikke ledende	4.452	33.677	404.127

* Det anvendte lønbegreb er trinløn + faste tillæg, pensionsbidrag, feriepenge og evt. genetillæg er ikke inkluderet i tallene.

Bilag 8:

Bilag 9:

Bilag 10:

Bilag 11:

 Janne Riise Hansen Jan Daniel Andersen : Det kan jeg ikke se ideen i... jeg tænker helt klart at uden en stærk offentlig sektor, så kunne det private ikke fungerer nær så godt. Men så kan man jo diskutere, hvordan sådan en offentlig sektor skal skrues sammen, men dårlig løn og vilkår kan vel aldrig være vejen frem for en velfungerende organisation.

Synes godt om · Svar · 6 t. 1

 Jan Daniel Andersen Janne Riise Hansen.
Du kan ikke få begge dele. Enten har du en offentlig sektor, ned de fordele og ulemper det medfører eller også har du ikke. Du kan ikke få forhold der er mage til det private erhvervsliv i den offentlige sektor. Og du kan ikke få en løn der afspejler produktiviteten i den offentlige sektor.

Du må vælge: forhold som i det private erhvervsliv ELLER en offentlig sektor.

PS. Der er absolut ingen even evidens for din påstand om vigtigheden af en offentlig sektor.

Synes godt om · Svar · 5 t.

Bilag 12:

 Janne Riise Hansen Jan Daniel Andersen : kan man ikke diskutere, hvordan en offentlig sektor skal skrues sammen og hvordan pengene skal bruges? Og nej, jeg tror heller ikke man kan måle på produktiviteten på mange områder i det offentlige, da disse områder er ret komplekse. Jeg siger sådan set heller ikke, at forholdene skal være helt ens. Hvis man fx ser på ingeniører, så er der en meget stor lønforskel i det offentlige og i det private, men der er nogle andre "fordele" ved at være offentlig ansat som fx barsel, omsorgsdage mm og det mener jeg faktisk er ok, da man som uddannet ingeniør kan finde et job, der passer til det personlige valg, man tager i forhold til hvordan man vil skrive sit liv sammen. Det synes jeg faktisk er meget godt. Personligt er jeg lidt ambivalent over for begrebet evidens, men hvis vi skal bruge det, så kan man vel godt kalde det rimelig sandsynlig evidens, hvis man forholder til, at i det her lille smørhul vi bor i, har der ikke været så meget vækst og produktivitet som siden vi fik stablet en offentlig sektor på benene... så den vil jeg nok nødig undvære - men evidens for det modsatte, det ville jeg faktisk gerne have forklaret, for jeg har ofte hørt om det (fx "se på Schweiz"), men aldrig helt blevet helt overbevist (måske har jeg bare ikke forstået det 😊)

Bilag 13:

A screenshot of a Facebook conversation between Signe Munk and Alex Vanopslagh. The conversation is in Danish and discusses the salaries of newly trained nurses. Signe Munk provides a breakdown of a salary of 23,000 kr. in basis, plus a 27,000 kr. supplement for shift work, and mentions pension. Alex Vanopslagh responds with a calculation: 27,000 kr. + supplement + pension = 34,062 kr. + holiday. Signe Munk then links to a DSR article about nurse salaries. Alex Vanopslagh asks if they are talking about all newly trained nurses, and Signe Munk links to a DSR article about salary statistics for nurses in municipalities and regions.

Signe Munk Hej Alex,
Jeg kan se at du har valgt lidt ud i dine tal.
En nyuddannet sygeplejersker tjener 23.000 i basis, men ca. 27.000 med tillæg for skiftende vagter mv. Altså dag,nat og weekend. Og hertil pension.
Og det tager selvsagt tid at komme op af lønstigen.
Derudover tager du løn for sygeplejersker med specialuddannelse.
Sundhedsplejersker har 3,5 års udd. + 1,5 år udd. Altså 5 års uddannelse, som en akedemiker. Og specialsyrgeplejersker har 1 års efteruddannelse.
Bh.

Synes godt om · Svar · 14 t. 10

Skjul 31 svar

Alex Vanopslagh Jeg tager gennemsnit. Men lad os tage dit eksempel - så vil en nyuddannet tjene 27.000 + genetillæg + pension = 34.062 kr + ferie.

Synes godt om · Svar · 14 t. 13

Signe Munk Nej? Se her -
<https://dsr.dk/.../hvad.../loeneksempel-nyuddannet-paa-et-sygehus>

 Løneksempel: Nyuddannet på et sygehus | Løn og arbejdsvilkår, DSR
DSR.DK

Synes godt om · Svar · 14 t.

Alex Vanopslagh Er vi enige om, at ikke alle er nyuddannede?

Synes godt om · Svar · 14 t. 13

Alex Vanopslagh Og se her: [https://dsr.dk/.../loenstatistik-for-sygeplejersker-ansat...](https://dsr.dk/.../loenstatistik-for-sygeplejersker-ansat-i-kommuner-og-regioner)

 Lønstatistik for sygeplejersker ansat i kommuner og regioner | Løn og...

Bilag 14:

 Signe Munk Desuden vil det også være meget mere fair at finde medianen - og ikke gennemsnittet.

Synes godt om · Svar · 14 t. 4

 Jens Christian Falck-Rasmussen Signe Munk Husk nu at medregne tillæg og pension. Det glemmer de fleste. De tal er altså DSR's egne.

Synes godt om · Svar · 14 t. 6

 Signe Munk Jens - jeg har tillæg med.. det indgår jo i de fleste sygeplejerskers lønseddel fordi man har skiftende vagter - men selvfølgelig skal man også kompenseres for at arbejde om natten og søndagen. Og ift.pension så ja, det kommer oveni, men er den er jo ikke disponibel idag..

Synes godt om · Svar · 14 t. 1

 Anders Wegge Keller Signe Munk Med det antal stillinger der er tale om, tror jeg det er ret ligegyldigt at sondre mellem median og gennemsnit. Vi ville alle sammen vide hvem det var, hvis der løb en offentlig ansat sygeplejerske rundt med en årsløn på 50 millioner.

Synes godt om · Svar · 14 t. 3

 Lasse Sloth Madsen Alex du medregner genetillæg 2 gange i ovenstående eksempel.

Synes godt om · Svar · 14 t. 1

 Alex Vanopslagh Signe Munk Jamen, hvis det var så nemt at finde medianen, så havde jeg allerede gjort det. Jeg kan bare ikke finde det. Kan du? 😊

Synes godt om · Svar · 14 t.

Bilag 15:

 Alex Vanopslagh Lasse Sloth Madsen Nej, Signe angiver, at de 27.000 er inkl. faste tillæg men ikke genetillæg. Sådan forstod jeg det 😊

Synes godt om · Svar · 14 t.

 Signe Munk Alex - No, det kan jeg ikke.

Synes godt om · Svar · 14 t.

 Alex Vanopslagh Du har ret, Lasse. 😊 1

Synes godt om · Svar · 14 t.

 Alex Vanopslagh Jeg medregnede det to gange - my bad 2

Synes godt om · Svar · 14 t.

Bilag 16:

 Jens Christian Falck-Rasmussen Lasse Sloth Madsen Ok. Jeg ville altså ikke have noget imod at se en række repræsentative lønsedler, selvom jeg har meget lidt lyst til at træde ind i folks privatsfære og heller ikke er berettiget til det. Men fair skal være fair. Det er muligt at nogle muligvis kunne trænge til et løft, men for at kunne sige det skal man så kunne udlede at DSR's egne tal ikke er repræsentative.

Synes godt om · Svar · 14 t.

 Lasse Sloth Madsen Jens Christian Falck-Rasmussen DSR har fået ufattelig meget kritik internt af sine medlemmer efter de udmeldte de tal - de har endda fået så meget kritik for de tal, at et få tal har kunne vise lønsedler de viste de eksakte tal og ligeledes gået flere til at melde sig ud, da de mente DSR ikke viste repræsentative tal.

Synes godt om · Svar · 14 t.

Bilag 17:

 Lasse Sloth Madsen Sygeplejersker trænger bestemt til lønstigninger, Alex grundlønningen for en sygeplejerske er 23.700,- i område 0 de første 8 år, herefter kommer den eneste lønstigning, som er på ca. 3000,-. Hertil kommer 13,51% i pension (som udelukkende er af grundlønningen) og særlig feriegodtgørelse. Feriepenge er der ikke, men der er 6 ugers betalt feriefrihed. Genegodtgørelsen er ikke fair, at tage med i beregningerne, da de bygger på nat og aften arbejde, arbejde på helligdage som fx juleaften - det iøvrigt ikke alle der arbejder i stillinger der berettiger til genegodtgørelse. Alex skal vi gennemgå min lønseddel sammen, så kan vi snakke om, om du synes det er en god løn for en sygeplejerske der står med liv i hænderne hver dag, med en professionsbachelor?

Synes godt om · Svar · 15 t.

Skjul 16 svar

 Alex Vanopslagh Gerne 😊

Synes godt om · Svar · 15 t.

 Lasse Sloth Madsen Fedt! 😊 ...

Synes godt om · Svar · 15 t.

Bilag 18:

 Tom Kristensen Alex, hvad tjener du?

Synes godt om · Svar · 14 t.

Skjul 28 svar

 Anders Wegge Keller Er det relevant i forhold til prisen på Ozelotpels?

Synes godt om · Svar · 14 t.

 Alex Vanopslagh Det samme som en sygeplejerske cirka 😊 Jeg mener bestemt heller ikke, at jeg er dårlig lønnet.

Synes godt om · Svar · 14 t.

Bilag 19:

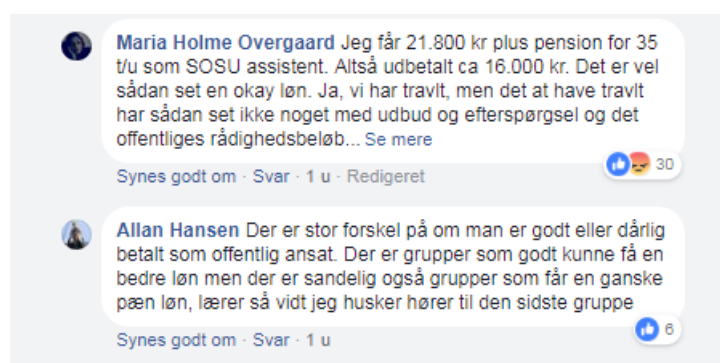
Bilag 20:

Bilag 21:

Bilag 22:

Bilag 23:

Bilag 24:

Kristian Molbo Allan Cervin Et ganske fint argument at bruge det private til at få ordentlig pasning og pleje. Men, så går sådan et firma konkurs og hvem skal så passe og pleje dine gamle? Det skal kommunen alligevel fordi man ikke kan bede et konkursramt firma om at gøre det. At der er dårlige vilkår for de ældre er jeg selv harm over og hvad det skyldes kan man nok finde flere grunde til, herunder forvaltning der kan gøres bedre, men at blive ved med at skære 2% i budgettet hvert år giver ikke bedre pleje. Velfærd koster altså penge og alt kan ikke privatiseres.

Disclaimer: Jeg er ikke imod privatisering for det kan være udmærket i flere henseender, men man er nødt til at overveje, hvad man vil stille op, hvis det private firma ikke længere kan levere varen, i dette tilfælde ældrepleje. Den offentlige ældrepleje går ikke konkurs og det er vel også en forsikring det er værd at betale for.

Synes godt om · Svar · 1 u

Kristian Molbo Allan Cervin Og din anden kommentar om offentligt ansatte i 1950 er da fuld af fordomme om, hvad man laver i det offentlige. I 1950 eksisterede der ikke den velfærdsstat vi har i dag. Der var ikke alle de sygeplejersker, læger, pædagoger, hjemmehjælpere osv., som vi har i dag. Hele daginstitutionsordningen er jo f.eks. tilvejebragt for at du og din kone kan gå på arbejde hele dagen uden at den ene af jer behøver gå hjemme og passe børn. Skal vi fjerne den?

Bilag 25:

Regine Hjort Hovmøller Langt hen af vejen giver jeg dig ret Alex. Jeg er selv lærerstuderende og kan se frem til en startløn, som færdiguddannet på ca. 35.000 før skat og får samtidig en masse fordele, som privatansatte ikke får. Det kan man ikke tillade sig at klage over - Jeg synes dog, at sygepersonalet i helhed ikke får en løn, der står mål med deres ansvar. Som nyuddannet sygeplejerske får man en startløn på 27.000 før skat, har skæve arbejdstider og et kæmpe ansvar. Så deres kamp for bedre vilkår forstår jeg godt. Man skal være varsom med at skære alle over en kam.

Synes godt om · Svar · 2 u · Redigeret

Bilag 26:

Natasha Skov Ludvigsen Det handler ikke kun om løn

Synes godt om · Svar · 2 u

Alex Vanopslagh Nej. Også om flere kolleger.

Synes godt om · Svar · 2 u

Alex Vanopslagh Og bedre arbejdstider

Synes godt om · Svar · 2 u

Kristian Molbo Men, du er ikke interesseret i at give dem nogen af delene, eller hvordan er det?

Synes godt om · Svar · 2 u

Alex Vanopslagh Nej.

Synes godt om · Svar · 2 u

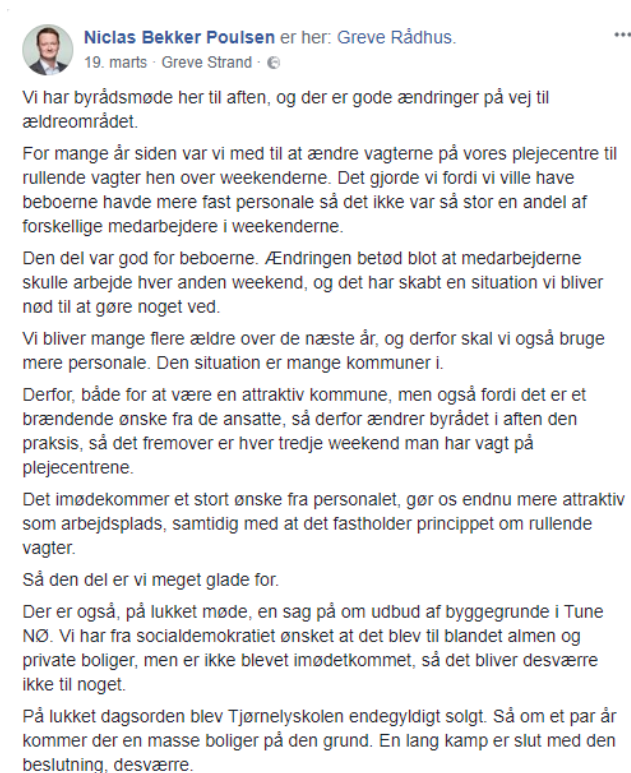
Kristian Molbo Okay. Tak for klar tale. Og det mener du gælder på alle offentlige områder?

Synes godt om · Svar · 2 u

Bilag 27:

Bilag 28:

Bilag 29:

Bilag 30:

Bilag 31:

 Karina Andersen Niclas Bekker Poulsen hvordan kan der gives tilladelse til bygning af boliger på tjørnely lige op til motorvejs støj, når begrundelsen for at der ikke må bygges ældreboliger ved Tune hallen netop er støj? En støj der ikke er der... Det giver ikke rigtig mening, da støjen ved motorvejen er højere end ved Tune hallen har der ligget en skjult agenda bag fra nogle partier? At det bare skulle "se ud som om" man kæmpede for boliger i Tune så man bagefter kan stå og sige: vi gjorde hvad vi kunne....

Synes godt om · Svar · 5 u · Redigeret

 Niclas Bekker Poulsen Det sidste kan jeg i hvert fald afkræfte, det er der ingen partier i byrådet der ville "tjene" noget ved.

Ingen partier ønsker den støjzone i Tune.

Eneste svar jeg kan give er at de grænser de arbejder med for støj (altså støjen på papir) er forskellige når det er bil og når det er fly.

Derudover så arbejdes der ud fra det antal som lufthavnen må flyve med, og ikke det som der reelt flyves med nu.

Giver det mening?

Synes godt om · Svar · 5 u

 Karina Andersen Både ja og nej. For når man bor i byen og færdes ofte netop i det område, så ved man at der ikke er den støj de gerne vil have at det skal lyde som om der er og derfor giver det for mig (og sikkert også andre) bare ikke mening at man vil til at bygge boliger i 15 meters højde ved en motorvej, men ikke i lavt plan i Tune

Synes godt om · Svar · 5 u

Bilag 32:

 Niclas Bekker Poulsen Enig! Min pointe er at lufthavnen har tilladelse til (fra fri hukommelse) 12.000 flyvninger af en hvis størrelse fly. Men i dag bruger de ikke i nærheden af det, og slet ikke med de store fly de har tilladelse til.

Men støjzonerne beregnes ud fra hvad de har tilladelse til og ikke hvad de bruger.

Når det er sagt så vil det jo stadig ikke give i nærheden af den støj. Det er også det vi har prøvet at argumentere for, og derfor ønsker en ny måling.

Der skal dog også laves støjreducerende foranstaltninger på grunden ved Tjørnely, som en del af tilladelsen.

Synes godt om · Svar · 5 u

 Karina Andersen Hvordan vil man støjsikre i 15 meters højde? Det lyder lidt vildt hvis der skal så højt et støjhegn op

Hvem har givet tilladelse til at opføre boliger der?

Synes godt om · Svar · 5 u

Bilag 33:

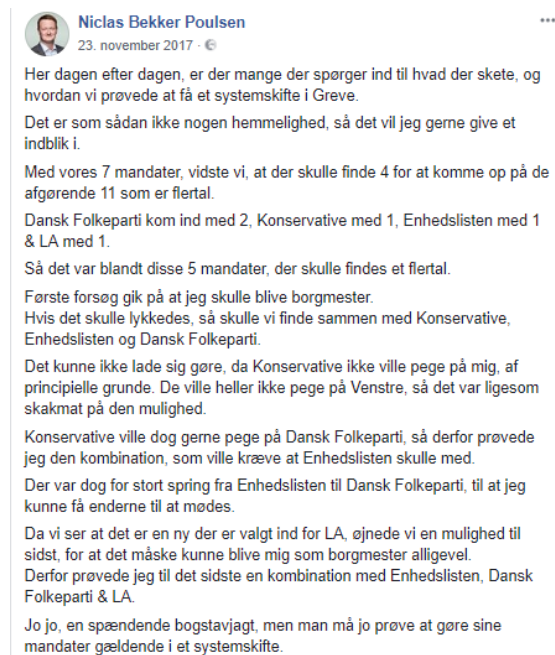
Bilag 34:

Bilag 35:

Bilag 36:

Bilag 37:

Bilag 38:

Bilag 39:

Bilag 40:

Bilag 41:

Bilag 42:

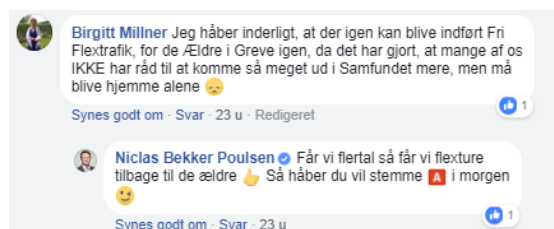
Bilag 43:

Bilag 44:

Bilag 45:

Bilag 46:

Bilag 47:

Bilag 48:

Bilag 49:

 Christina Krzyrosiak Hansen er sammen med Erik Just Pedersen og 3 andre. 14. marts · 🌸

Nyt klubhus på vej til Jyderup Boldklub! 😊

Jyderup Boldklub har i årevis manglet en løsning i forhold til deres klubhus. På sidste kommunalbestyrelsesmøde lovede jeg, at vi på næste møde den 14. marts ville fremlægge en løsning.

Siden da har vi haft en god og tæt dialog med Jyderup Boldklub - både adskillige telefonsamtaler og et par fysiske møder - og derfor er jeg rigtig glad for, at en enstemmig kommunalbestyrelse her til aften støttede det forslag, vi har fremlagt: At rive det gamle klubhus ned og bygge et helt nyt.

Tidsplanen er naturligvis endnu ikke på plads, men målet er at det nye klubhus stort set vil stå klart ved sæsonstarten i 2019.

Nu kommer sagen videre til Udvalget for Kultur og Fritid, som vil arbejde videre med sagen, hvorefter det vil blive endeligt vedtaget på næste kommunalbestyrelsesmøde den 16. maj.

Tak til Jyderup og boldklubben for rigtig godt samarbejde. Det har været en fornøjelse! 😊❤️

Bilag 50:

 Camilla Hass Olesen Dejligt for klubhuset - men jeg forstår simpelthen stadig ikke hvordan du kan prioritere et klubhus frem for et børnehus???

Vi har børn der er genhuset og skriger efter et ordentligt børnehus og en legeplads. De blev lovet de hurtigt kunne vende tilbage til deres elskede Sølyst - men intet sker...

Synes godt om · Svar · 6 u · Redigeret

 Christina Krzyrosiak Hansen Hej Camilla

Jeg er rigtig glad for, at du skriver og stiller dit spørgsmål og jeg kan sagtens forstå din frustration. Arbejdet med Sølyst og den bedste mulighed for børnene er i fuld gang. Det arbejder både udvalget for lokal udvikling og udvalget for skole og børn benhårdt med.

Vi arbejder tæt sammen med gode folk i Jyderup. Klubhuset er ikke prioriteret over andet. Det er ikke enten eller og selvfølgelig skal vi have fundet den bedste løsning for børnene.

Du må endelig kontakte mig på 72369060, så uddyber jeg gerne 😊

Synes godt om · Svar · 6 u · Redigeret

Bilag 51:

 Helene Aagaard Sørensen Camilla, er det korrekt forstået, at børnene fra Sølyst er genhuset i Troldehøjens gamle lokaler?
Jeg har haft mine to største i Troldehøj, og var fuldt ud tilfreds 😊 Pædagogerne var gode til at bruge udenomsarealerne i dagligdagen.

Dejligt, at boldklubben endelig kan få nye lokaler 😊

Synes godt om · Svar · 6 u 5

 Camilla Hass Olesen Helene Aagaard Sørensen hvad jeg kan forstå på andre blev trodhøj blandt andet lukket fordi den ikke var egnet til børnehaven. Der er Intet på legepladsen, Intet sand i sandkassen, været problemer med skimmelsvamp i den ene ende af bygningen og gentagende problemer med varmen.

Så vi er som forældre langt fra tilfredse med forholdene.

Men stor ros til pædagogerne de gør det så godt og tager ofte på tur.

Synes godt om · Svar · 6 u 2

 Lise Schou Nielsen Christina Krzyrosiak Hansen et arbejde der indtil videre har foregået i et år ?. Og med en udsigt til at komme tilbage om 2 år. Og vel og mærk med ingen information til forældrene udover det vi kan læse i avisen.

Synes godt om · Svar · 6 u 2

Bilag 52:

 Helene Aagaard Sørensen Vi havde sand i sandkassen og en fin legeplads. Der var vandskade ved køkkenet på et tidspunkt men det blev lavet. Skal ikke kunne udtale mig om bygningens stand nu 😊

Synes godt om · Svar · 6 u

 Camilla Hass Olesen Det ser desværre ikke sådan ud mere 😊

Synes godt om · Svar · 6 u

Bilag 53:

 Mette Stampe Falster Camilla Hass Olesen Troidhøjen blev ikke lukket fordi den ikke var egnet til børnehave. Det er en fantastisk børnehave og et lækkert sted den ligger. Den var for lille og kunne ikke udbygges hvor den ligger nu. Samtidig var Mariendahl i så dårlig stand at der skulle ske noget. Derfor er de to institutioner slået sammen til Galaxen. Sand er der vidst ingen institutioner i kommunen der har fået i 2017 pga økonomien. Jeg har haft to børn dernede og dengang var legepladsen også sparsom ift Sølyst men sådan var det bare. Vi nød at kunne komme i "Gryden" og over i skoven. Sølyst har bare altid haft en virkelig lækker legeplads. Det er utrolig svært at flytte. Jeg forstår frustrationen og er helt enig i der er en meget mangelfuld information og handling på området.

Synes godt om · Svar · 6 u 1

 Camilla Hass Olesen Os som forældre har valgt at Sølyst netop pga den dejlige legeplads og det skønne område. Vi skal altså nøjes med en meget mangelfuld børnehave og stadig betale fuld pris. Der blev lovet hurtig løsning på problemet da de blev genhuset - derfor valgte vi ikke at flytte vores barn. Men nu er der gået 1 år uden noget brugbart. Det er i mine øjne for ringe, når det er børns hverdag og trivsel det handler om. De penge der nu bliver frigivet til klubhuset - kunne for længst være blevet brugt på optimering af Troidhøjen - eller genopbygning af Sølyst! Og ja informationen er virkelig os mangelfuld da kommunes side.

Synes godt om · Svar · 6 u 3

Bilag 54:

 Klaus Pedersen Sådan ! 🙌 Godt gået Christina ! 🍷 Det er utroligt med dig, men lige meget hvad du beskæftiger dig med, så giver det resultater ! 🙌 Forsat endelig den gode kamp, og vi flytter alle sammen til Holbæk ! 🙌

Synes godt om · Svar · 7 u 5

 Christina Krzyrosiak Hansen Mange tak, Klaus 😊 Jeg må dog sige, at det er resultatet af et rigtig stærkt samarbejde - ikke mig alene 😊 Rigtig dejlig dag til dig!

Synes godt om · Svar · 7 u 6

Bilag 55:

Bilag 56:

Bilag 57:

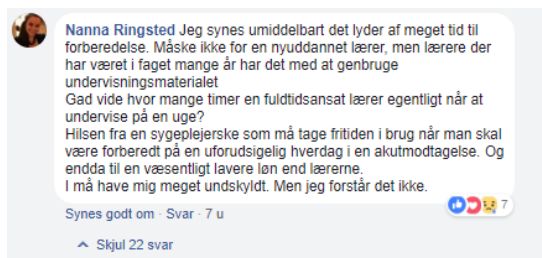
Bilag 58:

Bilag 59:

Bilag 60:

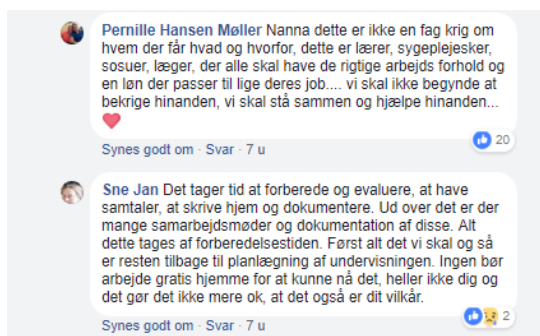
Bilag 61:

Bilag 62:

Bilag 63:

Bilag 64:

Bilag 65:

Bilag 66:

Bilag 67:

Bilag 68:

Bilag 69:

Bilag 70:

Bilag 71:

Bilag 72:

Bilag 73:

Bilag 74:

